

HALLITUS

KOKOUSAIKA: 28.10.2020 kello 10.00

KOKOUSPAIKKA: Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, toimisto/kokoushuone 1 tai yhteys Teams-ohjelman kautta

KÄSITELTÄVÄT

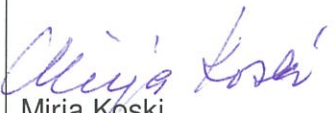
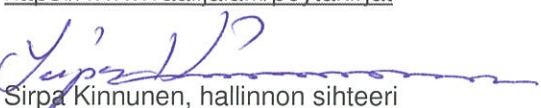
ASIAT:

Asia Liite

127 §		Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus
128 §		Pöytäkirjan tarkastajat
129 §	1	Vaalijalan toiminta- ja talousraportti 1.1. – 30.9.2020
130 §	2	Vuoden 2021 talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosiksi 2022 - 2023
131 §	3	Vaalijalan työterveyshuollon kilpailutus syksyllä 2020
(liitteen pisteytysvertailu salassa pidettävä)
132 §		Virkanimikkeen muutos ja täyttämättömien virkojen lakkauttaminen
133 §	4	Eräiden johtoryhmän jäsenten palkan tarkistaminen vuosittain
134 §		Varahenkilöstön vakiinnuttaminen avopalveluihin
135 §	5	Työn vaativuuden arviointi Vaalijalan kuntayhtymässä
136 §		Henkilökunnan muistaminen jouluna 2020
137 §		Raportti koronaepidemian vaikutuksesta palvelutoimintaan syksyllä 2020
138 §	6	Laavunrinteen kiinteistön asettaminen huutokauppaan
139 §	7	Jyväskylän kaupungin kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalveluiden kilpailutus
140 §	8	Ulkoilureittisopimus Tyyrinvuori Rautalampi
141 §		Soteuudistuksen lakiluonnokset 14.10.2020
142 §	9	Yhtymäkokouksen koollekutsuminen
143 §		Viranhaltijapäätösten täytäntöönpanokelpoisuus
144 §		Tiedoksiannot hallitukselle
145 §		Muut asiat
-

PUHEENJOHTAJA Anja Manninen

PÖYTÄKIRJANPITÄJÄ Marja-Liisa Jantunen

KOKOUSAIKA	28.10.2020 kello 10.00 – 11.40				
KOKOUSPAIKKA	Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, toimisto/kokoushuone 1 tai yhteys Teams-ohjelman kautta				
SAAPUVILLA OLLEET JÄSENET	<i>Varsinainen jäsen</i>	<i>Läsnä</i>	<i>Poissa</i>	<i>Varajäsen</i>	<i>Läsnä</i>
Pj.	Anja Manninen	x		Katariina Mutka	
Vpj.	Veijo Koljonen	x		Pirjo Hänninen	
Jäsenet	Sirpa Alho-Törrönen	x		Hannu Ylönen	
	Mervi Eskelinen	x		Anne Korhola	
	Seppo Hujanen	x		Mari Blommendahl	
	Markku Häkkinen	x		Tauno Nurmio	
	Paavo Karvinen		x	Kaija Kollanus	
	Mirja Koski	x		Tiia Rautio	
	Jaakko Leskinen	x		Heikki Haatainen	
	Henna Pitkänen	x		Raija Hassinen	
	Jorma Räsänen	x		Matti Ahonen	
	Miika Soini	x		Ari Kantanen	
	Maarit Tarvainen	x		Minna Back-Hytönen	
MUUT SAAPUVILLA OLLEET	Kuntayhtymän johtaja Ilkka Jokinen, esittelijä Taluspäällikkö Marja-Liisa Jantunen, pöytäkirjanpitäjä Maa- ja metsätalouden osasto Maarit Tarvainen saapui klo 10.12 Sirpa Alho-Törrönen saapui klo 10.08				
ASIAT	127 - 145 §				
PÖYTÄKIRJAN ALLEKIRJOITUS JA VARMENNUS	Puheenjohtaja		Pöytäkirjanpitäjä		
Allekirjoitus	 Anja Manninen		 Marja-Liisa Jantunen		
PÖYTÄKIRJAN TARKISTAMINEN	Pöytäkirja on tarkastettu kokouksen kulun mukaiseksi. Pöytäkirjan käsittelylehdet on samalla varustettu nimikirjaimillamme Tarkastusaika: 28.10.2020 Tarkastusaika: 28.10.2020				
Allekirjoitus	 Mirja Koski		 Jorma Räsänen		
PÖYTÄKIRJAN NÄHTÄVÄNÄOLO	Yleisessä tietoverkossa Vaalijalan kuntayhtymän verkkosivuilla 2.11. – 15.11.2020 https://www.vaalijala.fi/poytakirjat				
Allekirjoitus	 Sirpa Kinnunen, hallinnon sihteeri				

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallitus 127 § Hallituksen päätöksen mukaan kokouskutsu ja esityslista lähetetään kirjeessä hallituksen jäsenille vähintään 7 päivää ennen kokousta.

Kuntalain mukaan kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet hallituksen jäsenistä on kokouksessa.

Kokouskutsu ja esityslista on tallennettu Essi-esityslistajärjestelmään ja tieto tästä on lähetetty jäsenille sähköpostilla 21.10.2020.

Päätösehdotus:

Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös:

Puheenjohtaja totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Pöytäkirjan tarkastajat

Hallitus 128 § Tarkastusvuorossa ovat Paavo Karvinen ja Mirja Koski.

Päätös:

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Mirja Koski ja Jorma Räsänen.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Vaalijalan toiminta- ja talousraportti 1.1. - 30.9.2020

Hallitus 129 §

Viime vuosina yhtymäkokoukselle on raportoitu Vaalijalan kuluvan vuoden toiminnasta kevät- ja syyskokouksissa. Raportti on pidentynyt vuosi vuodelta tarjoten kattavan kuvauksen Vaalijalan toiminnan tilaan. Raportti on jatkossa liitteenä, jotta esityslista ei tulisi kohtuuttoman pitkäksi.

Raportti on liitteenä nro 1 sisältäen talousarvion toteutumavertailun kuntayhtymätasolla.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee raportin tiedoksi ja esittää sen yhtymäkokoukselle.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

JR / 42

Yhtymäkokous

Vuoden 2021 talousarvio ja talous- ja toimintasuunnitelma vuosiksi 2022 - 2023

Hallitus 130 §

Vuoden 2021 talousarvion toimintatuotot ovat yhteensä 84 097 170 euroa, joita sisäisiä tuottoja on 14 312 390 euroa ja ulkoisia 69 784 780 euroa. Kuluvan vuoden talousarviossa ulkoiset tuotot ovat 66 686 100 euroa. Kokonaistulot kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna 3,7 miljoonaa eli 4,6 %. Ulkoiset tuotot kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna vajaat 3,1 miljoonaa euroa eli 4,7 %. Verrattaessa vuoden 2019 tilinpäätöksen ulkoiset toimintatuotot nousevat 1,4 %.

Kuluvaan vuoteen nähden toimintatuottoja lisäävät pääasiassa lisääntyneet avopalvelujen asumispalvelut ja Nenonpellon kuntoutuksen painottuminen korkeampiin maksuluokkiin.

Kuluja vastaavasti lisäävät KVTES:n mukaiset palkankorotukset 1,8 % sekä luopuminen menojäämäpalkkakäytännöstä, jonka vaikutus koskettaa vain vuotta 2021.

Asiakasmaksut on budjetoitu kuluvan vuoden tasolle. Avopalvelujen yksiköissä hinnat ovat yksikkökohtaiset ja niissä pyritään tekemään toteutuneisiin kustannuksiin perustuvat välittömät hintojen tarkistukset.

Toimintakulut ovat yhteensä 81 992 530 euroa, joista sisäisiä kuluja on 14 312 390 ja ulkoisia 78 524 710 euroa. Kokonaiskulut kasvavat kuluvan vuoden talousarvioon verrattuna 3,5 miljoonaa euroa eli 4,4 %. Ulkoiset kulut kasvavat kuluvan vuoden talousarviosta 2,9 miljoonaa euroa eli 4,4 %. Kasvu selittyy osin palkkakulujen kasvusta ja osin talous- ja henkilöstöhallinnon ulkoistusmenoista.

Nettomenot (toimintakate) on 2 104 640 euroa. Rahoitus-tuotot/kulut (korkokulut) -136 900 euroa.

Vuosikate on 1 967 740 euroa, poistot 1 750 320, joten talousarvion mukainen tilikauden tulos on ensi vuonna + 217 420 euroa.

Nettoinvestoinnit vuonna 2021 ovat 4,3 miljoonaa euroa. Nettoinvestoinnit pysyvät lähes edellisvuoden tasolla. Suurimmat investointikohteet ovat uuden 12-paikkaisen kriisiyksikön rakentaminen, josta vuoden 2021 osuus on 1,5 miljoonaa euroa (vuoden 2022

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 130 §

osuus 1,3 miljoonaa euroa). Lisäksi avopalvelujen Mäntyharjun 5 asunnon palveluasuntoihin 0,6 miljoonaa euroa, Siilinjärven Kihmulan palvelukodin laajennukseen 0,9 miljoonaa euroa sekä Varkauden Hongiston korvaaviin tiloihin 0,6 miljoonaa euroa. Irtaimien omaisuuteen on budjetoitu 140 000 tuhatta euroa.

Liitteenä nro 2 on ehdotus vuoden 2021 talousarvioksi ja vuosien 2022 - 2023 talous- ja toimintasuunnitelmaksi.

Mikäli Vaalijalan tuotoissa tapahtuu vuoden 2021 aikana talousarviota negatiivisempi kehitys, reagoidaan siihen vuoden aikana menoja vähentämällä talouden pitämiseksi tasapainossa.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy vuoden 2021 talousarvion sekä vuosien 2022 - 2023 talous- ja toimintasuunnitelman ja esittää sen edelleen yhtymäkokouksen hyväksyttäväksi.

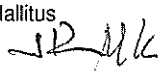
Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin. Kuntayhtymän johtajalle annetaan oikeus tehdä teknisiä korjauksia tilien välillä muuttamatta loppusummaa.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Vaalijalan työterveyshuollon kilpailutus syksyllä 2020

Hallitus 131 § Vaalijala järjesti kolmannen työterveyshuollon kilpailutuksen syksyllä 2020. Tällä hetkellä Vaalijalalla on väliaikainen työterveyshuollon sopimus 31.12.2020 asti Suomen Terveystalo Oy:n kanssa.

Tarjoukset saatiin seuraavilta yrityksiltä: Etelä-Savon Työterveys Oy, Pihlajalinna Oy, Suomen Terveystalo Oy ja Mehiläinen Oy. Kolme tarjouksen tekijää vetosi liikesalaisuuteen, joten pykälän pisteytysliite on salainen. Pisteytyksen paino on 60 % laatutekijät ja 40 % hinta. Hankinnan valmistelu ja pisteytysvertailu on toteutettu yhteistyössä Emkine Oy:n kanssa. Liitteenä nro 3 on pisteytysvertailu (salassa pidettävä). Tarjousmateriaalit ovat nähtävänä kokouksessa.

Kolmannessa kilpailutuksessa pelkistettiin laadun määrittely kvantitatiivisiin kriteereihin, jotta tuloksista saataisiin yksiselitteisiä. Vähimmäisvaatimuksia kiristettiin jonkin verran.

Pisteytyksen tulos on seuraava: Etelä-Savon Työterveys 76,14 pistettä, Mehiläinen 94,92 pistettä, Pihlajalinna 93,38 ja Terveystalo 95,93 pistettä.

Suomen Terveystalo Oy:n tarjous (25.9.2020), tarjous täyttää tarjouspyynnössä asetetut ehdot ja täyttää tarjouspyynnössä asetetut tarjoajan soveltuvuutta koskevat vähimmäisvaatimukset. Sen tarjous on vertailupisteiltään paras.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus päättää kilpailutuksen pistevertailun tulosten mukaisesti, että Vaalijalan kuntayhtymän työterveyspalveluiden tuottajaksi valitaan Suomen Terveystalo Oy:n tarjous, lisäksi kuntayhtymän johtaja valtuutetaan valmistelevaan ja allekirjoittamaan työterveyspalveluiden hankintaan liittyvä sopimus.

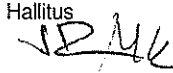
Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Virkanimikkeen muutos ja täyttämättömien virkojen lakkauttaminen

Hallitus 132 § Pieksämäen yksiköiden Savosetin ja avopalvelujen päiväaikaisen toiminnan johtajan jäätyä eläkkeelle vuodenvaihteessa 2020, toimintaa avopalvelujen ja Nenonpellon yksiköiden välillä on yhtenäistetty. Nenonpelossa päiväaikaisesta toiminnasta vastannut kuntoutusyksikön johtaja on ottanut vastuulleen myös Pieksämäen Savosetin ja muun päiväaikaisen toiminnan johtamisen. Kuntoutusyksikön johtajan virkanimike ei vastaa nykyisiä työtehtäviä ja siten virkanimikettä tulee muuttaa.

Ylihoitajan ja laatupäällikön eläköidyttyä virkoihin liittyviä töitä on jaettu seuraavasti: ylihoitajan tehtävään aiemmin kuulunut hygieniahoitajan tehtävä on siirretty poliklinikkasairaanhoitajan tehtävänkuvaaan. Ylihoitajalta on siirretty hänen vastuullaan olevat yksikön ja henkilöstöjohtaminen sektorin johtajalle. Kuntoutusyksikön kehittämisvastuu on kuntoutusyksikön palvelupäälliköllä. Palvelupäällikkö toimii myös sektorin johtajan sijaisena tämän ollessa lomalla tai muuten estynyt toimimaan virassaan.

Laatupäällikön työtehtäviin on kuulunut laatutyö ja Myötätuulen koulutuskeskuksen johtaminen. Laatutyön toiminnan kokonaisvastuu on siirretty osaksi henkilöstöpäällikön työtehtävää. Myös Myötätuulen koulutuskeskuksen johtaminen siirtyi laatupäällikön eläköitymisen johdosta henkilöstöpäällikölle.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

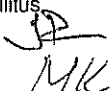
Kuntayhtymän johtaja esittää, että

- 1 Kuntoutusyksikön johtajan (vakanssinumero 81887006) virkanimike muutetaan 1.12.2020 muotoon työ- ja päivätoiminnan johtaja, Pieksämäki, tämä muutos ei vaikuta palkkaukseen ja
- 2 ylihoitajan (vakanssinumero 67220003) ja laatupäällikön (vakanssinumero 72725001) virat lakkautetaan.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus 	Yhtymäkokous
-----	---	--------------

Eräiden johtoryhmän jäsenten palkan tarkistaminen vuosittain

Hallitus 133 § Hallitus päätti 31.10.2018 § 132, että johtavan lääkärin, kuntoutuksen johtajan, avopalvelujen johtajan ja henkilöstöpäällikön palkat tarkistetaan vuosittain lokakuun loppuun mennessä. Heillä kaikilla on kokonaispalkkaus, jonka muutoksesta päättää hallitus. Edellinen päätös asiasta tehtiin 30.10.2019 § 130.

Kuntayhtymän johtaja on valmistellut asiaa huomioiden toteutuneet KVTES-korotukset, liite nro 4.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus päättää korottaa johtavan lääkärin, kuntoutuksen johtajan, avopalvelujen johtajan ja henkilöstöpäällikön palkkausta 1.11.2020 alkaen liitteen nro 4 mukaisesti.

Päätös:

Mirja Koski esitti kokouksessa, että palkankorotusprosentti olisi em. henkilöillä kaikilla 1,5 %. Asiasta suoritettiin äänestys. Kuntayhtymän johtajan ehdotusta kannatti 8 henkilöä ja Mirja Kosken esitystä 4 henkilöä.

Hyväksyttiin kuntayhtymän johtajan päätösehdotus.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

JP
MK

Yhtymäkokous

Varahenkilöstön toiminnan vakiinnuttaminen avopalveluihin

Hallitus 134 § Vaalijalan avopalveluissa on kokeiltu varahenkilöstön käyttöä tammi-syyskuussa 2020. Toiminta on aloitettu kolmella työntekijällä, joiden kotipesänä on toiminut Marian palvelukoti Pieksämäellä. Varahenkilöstöä on kokeilun aikana käytetty pääasiassa lyhyisiin sairauslomiin ja muihin äkillisiin sijaistarpeisiin. Tarkoituksena on ollut helpottaa lyhytaikaisten sijaisten pulaa ja sitä kautta vaikuttaa yksiköiden työntekijöiden jaksamiseen ja työhyvinvointiin. Varahenkilöstön palvelua käyttävältä yksiköltä on laskutettu sisäisesti päivähinta, joka kattaa varahenkilön käytöstä aiheutuvat kustannukset. Varahenkilöstön työntekijä tekisi työtä kotipesässä, jos hänelle ei olisi sijoitusta varahenkilönä muissa yksiköissä. Käytännössä kotipesäpäiviä ei ole juurikaan ollut. Varahenkilöstön toimintaa ja sijoituksia koko Vaalijalan alueella on koordinoanut Pieksämäen palvelukotien johtaja Anne Kontro.

Varahenkilöstön tarvetta on ollut avopalveluyksiköissä enemmän kuin henkilöstöä on ollut käytettävissä. Varahenkilöinä toimivat ohjaajat ovat olleet kokeneita ja ammattitaitoisia ja heillä on ollut voimassa työssä vaadittavat pätevyudet (esim. lääkeluvat ja oikeudet LC-asiakastietojärjestelmään). Yksiköistä on tullut positiivista palautetta varahenkilöiden työskentelystä. Varahenkilöstöä on vahvistettu lokakuussa yhdellä uudella työntekijällä, jonka kotipesänä toimii Sipulin palvelukoti Kuopiossa. Tarkoituksena olisi saada riittävä määrä varahenkilöitä työskentelemään eri puolilla Savoa sijaitsevista kotipesäyksiköistä käsin, jotta toiminnasta aiheutuvat matkakustannukset saataisiin pidettyä hallinnassa.

Varahenkilöt toimivat jaksotyössä, työvuorosuunnitelmaan suunnitellaan pääasiassa kaksivuorotyötä. Tarvittaessa neuvotellaan työvuoromuutoksista sijoitusyksikön ja työntekijän kanssa toteumajakson aikana. Varahenkilöstön työntekijät voivat liittyä työaikapankkiin ja tehdä paikallisen sopimuksen joustavasta työajasta. Jokaisella varahenkilönä toimivalla ohjaajalla on työmatkapuhelin käytettävissä.

Työmatkat kuljetaan työntekijän omalla autolla, työmatkoista kotipesän ja sijoitusyksikön välillä maksetaan km-korvaus KVTES:n mukaisesti. Työaikaan voi sisältyä matka-aikaa enintään 2 tuntia päivässä. Työvuoro voidaan suunnitella kestäämään enintään 10

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 134 § tuntia päivässä ja 11 tuntia yössä. Mikäli työntekijä on kuitenkin allekirjoittanut sopimuksen pitkistä työvuoroista, voi hän tehdä päiväaikaan enintään 14 tuntia yhtäjaksoista työtä.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy varahenkilöstön toiminnan vakiinnuttamisen avopalveluihin edellä esitetyllä tavalla ja antaa kuntayhtymän johtajalle valtuudet tehdä jatkossa tarvittavat päivitykset järjestelmään.

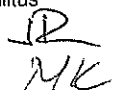
Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Työn vaativuuden arviointi Vaalijalan kuntayhtymässä

Hallitus 135 § Henkilöstöpäällikkö on yhdessä pääluottamusmiesten kanssa tehnyt valtakunnallisista työn vaativuuden arviointikriteereistä Vaalijalan kuntayhtymään sopivat kriteerit eri ammattiryhmille. Työ on vaatinut runsaasti työkokouksia viimeisen vuoden aikana. Tällä hetkellä työ on siinä vaiheessa, että esimiehet yhdessä työntekijöidensä kanssa arvioivat työtään Webropol-kyselyn avulla. Tarkoituksena on, että jokaiselle ammattiryhmälle tehdään aluksi kolme eri vaativuuskoria. Kyselyjen pohjalta työyksiköt asetetaan näiden vastausten perusteella työn vaatimusten mukaisiin koreihin. Seuraava paikallinen järjestely (1.4.2021), joka on 0,8 % kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkasummasta käytetään eri vaativuuskorien rakentamiseen.

Työn vaativuuden arviointia varten on tehty myös lyhyt ohjeistus arviointityöhön, liite nro 5. Ohjeistuksessa on mainittu myös yksittäistä työntekijää koskevat poikkeukset, jotka vaikuttavat siihen, missä vaativuuskorissa henkilö on palkkansa suhteen esimerkiksi opiskellessaan ensimmäistä tutkintoaan tai lääkehoidon osaamisen osalta.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy tehdyt toimenpiteet työn vaativuuden arvioinnin toteuttamiseksi Vaalijalassa.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Henkilökunnan muistaminen jouluna 2020

Hallitus 136 § Koronaepidemia on vaikuttanut maaliskuusta alkaen monin tavoin Vaalijalan toimintaan ja mm. supistanut mahdollisuuksia järjestää tyhy-tapahtumia ja henkilökunnan virkistystoimintaa. Henkilökunnan työkuormitus on kasvanut edelleen syksyllä koronaepidemian pahentuessa. Näissä olosuhteissa palvelutoiminta on kuitenkin kyetty ylläpitämään hyvänä niin laadullisesti kuin määrällisesti.

Henkilökunnan muistaminen tässä poikkeustilanteessa on mahdollista tehdä niin, että se on yhdenmukainen lahja kaikille työntekijöille. Lahjan arvo olisi 50 euroa. Rajattu lahja ei ole verotettavaa tuloa.

Lahja annettaisiin kaikille, jotka ovat olleet työ- tai virkasuhteessa 1.12.2020 ja työ- tai virkasuhteesta on maksettu palkkaa 1.11.2020 - 1.12.2020, kustannus olisi noin 65 000 euroa.

Vaalijalan taloudellinen tilanne sallii henkilöstön huomioimisen tällä tavalla.

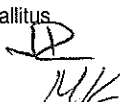
Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus myöntää enintään 65 000 euron määrärahan lahjan antamisen henkilökunnalle edellä esitetyllä tavalla jouluna 2020 ja antaa kuntayhtymän johtajalle valtuudet päättää lahjan sisällöstä.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT	Hallitus 	Yhtymäkokous
-----	---	--------------

Raportti koronaepidemian vaikutuksesta palvelutoimintaan syksyllä 2020

Hallitus 137 § Vaalijalan palvelutoiminnassa on huomioitu koronaepidemian paheneminen syksyn aikana. Henkilökunnan maskien käyttö on laajennettu kaikkiin tilanteisiin, joissa turvavälien säilyttäminen ei ole mahdollista. Vierailut palveluyksiköihin on minimoitu ja maskien käyttövelvoite koskee myös ulkopuolisia työntekijöitä.

Läheisten vierailut toteutetaan siten, että altistuminen olisi mahdollisimman vähäistä. Kotilomilla ohjeistetaan toimimaan samoin. Toiminta asiakkaiden ja läheisten kanssa asiassa perustuu suosituksiin eikä itsemääräämisoikeutta loukata.

Palvelutoiminnassa tavoitteena on asiakasryhmien eriyttäminen ja se jossain määrin vähentää tekemisen palvelujen kapasiteettia ja tuloja. Nenonpellon tilapäishoito toimii syksyllä, kun se keväällä oli supistettua.

Maskien ja muiden suojatarvikkeiden hinnat ovat markkinoilla laskeneet siitä huolimatta, että niiden käyttö on lisääntynyt. Vaalijala ei saa valtiolta erillistä rahoitusta koronan aiheuttamiin kustannuksiin tai tulojen menetyksiin.

Vaalijalan henkilökunnasta ja asiakkaista on tiedossa yli 500 testauksesta, joissa yhdessä keväällä todettiin tartunta. Se ei aiheuttanut tartuntaketjua.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee raportin tiedoksi.

Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 101 §

19.8.2020

11

Hallitus 138 §

28.10.2020

14

Laavunrinteen kiinteistön asettaminen huutokauppaan

Hallitus 101 §

Savonlinnassa osoitteessa Laavunkuja 1 sijaitseva Laavunrinteen palvelukodin rakennus tyhjenee syyskuussa, kun asukkaat muuttavat avattavaan Pääskylahden palvelukotiin.

Vaalijala omistaa Laavunkujan 1 480 m² tontin (kiinteistötunnus 740-009-0047-0001) ja sillä sijaitsevan rivitalotyyppisen rakennuksen ulkomitoiltaan noin 417 m². Rakennus on vuodelta 1983. Tontin rakennusten tasearvo on noin 90 000 euroa ja tontin noin 14 000 euroa.

Vaalijalalla ei tule enää olemaan kohteelle mitään omaa käyttöä.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus antaa kuntayhtymän johtajalle valtuudet asettaa Laavunkuja 1 rakennukset ja tontin julkiseen huutokauppaan ja päättämään huutokaupan ehdoista. Hallitus päättää myynnistä saatujen tarjousten pohjalta.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Hallitus 138 §

Huutokaupan korkein tarjous Laavunrinteestä oli 20 000 euroa. Mikäli se myydään huutokaupan hinnalla, heikentää erotus tasearvoon vuoden 2020 tilinpäätöstä. Laavunrinteen ylläpitäminen tyhjänä tuottaa kuitenkin kuluja jatkuvasti. Kauppakirjaluonnos on liitteenä nro 6.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus antaa kuntayhtymän johtajalle valtuudet myydä huutokaupan perusteella Laavunrinteen palvelukodin kiinteistö (rakennus ja tontti) huutokauppahinnalla 20 000 euroa ja sopia muista kauppakirjan ehdoista ja allekirjoittaa kauppakirja.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Jyväskylän kaupungin kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalveluiden kilpailutus

Hallitus 139 § Vaalijalan kuntayhtymä on osallistunut Jyväskylän kaupungin kilpailutukseen kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalvelujen hankintaa koskien. Kilpailutukseen osallistuttiin Jyväskylässä sijaitsevan Sääksvuoren palvelukodin tarjoaman vaativan tehostetun palveluasumisen osalta. Sääksvuoren palvelukodissa asuu 15 asiakasta, joista 11 on Jyväskylän kaupungin asiakkaita. Jyväskylän kaupunki ostaa vuositasolla vaativaa tehostettua palveluasumista Sääksvuoren palvelukodilta noin 2 milj. € arvosta. Jyväskylän kaupunki ei ole Vaalijalan kuntayhtymän jäsenkunta.

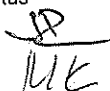
Jyväskylän kaupunki on tehnyt 24.9.2020 kilpailutusta koskevan hankintapäätöksen, jonka mukaan Vaalijalan kuntayhtymä on hyväksytty palveluntuottajaksi. Kilpailutuksessa tarjottiin 1.1.2021 alkaen Sääksvuoren palvelukodin vaativaa tehostettua palveluasumista hintaan 520 €/kpv. Tämän hinnan on myös Vaalijalan hallitus syyskuun kokouksessaan hyväksynyt Sääksvuoren palvelukodin hinnaksi vuodelle 2021. Vaalijalan lisäksi Jyväskylän kaupungin kilpailutuksessa hyväksyttiin vaativan tehostetun palveluasumisen tuottajiksi Attendo, Mehiläinen ja Keski-Suomen Vammaispalvelusäätiö sekä uusina toimijoina Helsingin diakonissalaitos ja Validia Oy.

Vaalijalan edellytetään allekirjoittavan hankintasopimuksen Jyväskylän kaupungin kanssa asumispalvelun tuottamisesta, hankintasopimusluonnos liitteenä nro 7. Hankintasopimuksessa Vaalijalan kuntayhtymä sitoutuu tuottamaan palvelua tarjousasiakirjoissa esitetyn palvelukuvauksen ja hankintasopimuksen sopimusehtojen mukaisesti. Hankintasopimus laaditaan neljäksi (4) vuodeksi 1.1.2021 - 31.12.2024 väliselle ajalle. Hankintasopimusta on mahdollista jatkaa kahdella (2) kahden (2) vuoden pituisella optiolla. Sääksvuoren palvelukodin hinnoittelua olisi mahdollista tarkistaa 24 kk:n välein. Hinnan korotusperusteeksi hyväksytään työehtosopimuksen mukainen palkkojen nousu tai muu välitön kustannusten nousun peruste (maks. 1 %). Laskutuskäytäntönä täytyy noudattaa Jyväskylän kaupungin esittämää muotoa, joka poikkeaa esimerkiksi asiakkaan karenssipäivien laskutavan osalta Vaalijalan käytännöstä.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 139 §

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy Vaalijalan osallistumisen Jyväskylän kaupungin toteuttamaan asumispalvelujen kilpailutukseen ja valtuuttaa kuntayhtymän johtajan allekirjoittamaan Jyväskylän kaupungin ja Vaalijalan välisen hankintasopimuksen.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Ulkoilureittisopimus Tyyrinvuori Rautalampi

Hallitus 140 §

Rautalammin kunta on halukas rakentamaan hakemansa avustuksen turvin Kuutinharjun tilalle (kiinteistötunnus 686-411-6-353) osittain esteettömän ulkoilureitin Tyyrinvuoren ympäri. Reitti kulkisi pääosin Vaalijalan alueella. Reitti ei haittaa metsänhoitoa, mutta sen alle jää noin 0,6 ha maapohjaa.

Asiasta on laadittu sopimusluonnos, liite nro 8.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus hyväksyy ulkoilureitin tekemisen Kuutinharjun tilalle sopimusluonnoksen ehtojen mukaisesti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Soteuudistuksen lakiluonnokset 14.10.2020

Hallitus 141 § Lausuntokierroksen jälkeen sotelakiluonnoksia on päivitetty ja paketti menee Valtioneuvoston lainsäädännön arviointineuvostolle. Linkki lakipakettiin: <https://soteuudistus.fi/lakiluonnos-14.10.2020>. Esityksen laajuus on yli 1400 sivua, joten siihen perehtyminen on vaativaa.

Vaalijalan tavoitteita on päivityksessä heikosti huomioitu. Ilahduttavaa on se, että vaativimpien erityistä tukea tarvitsevien ihmisten olemassaolo Suomessa on tunnustettu. Tulevien hyvinvointialueiden yhteistyöstä on monta mainintaa, mutta lähinnä yhteistyöalue-
tasolla. Valtakunnallisten julkisten palvelujen tuottamisen malli puuttuu edelleen.

Ylimaakunnalliset erityishuoltopiirit ollaan edelleen pirstomassa hyvinvointialueille, tosin yhteistyösopimuksessa asioista pitää sopia. Tarpeiltaan vaativimpien asiakkaidemme palvelujen tulevaisuus jätetään hyvinvointialueiden sopimisen varaan. Mahdollisuutena pidetään sosiaalihuollon keskittämisesetusta, mutta sen tarpeen arviointi jää tulevaan lainsäädäntötyöhön.

Vaalijalan tavoitteiden toteutuminen soteuudistuksessa on edelleen kaukana ja niiden eteenpäin vieminen vaatii lisäponnisteluja. Aikaa vaikuttaa valmisteluun on joulukuun alkuun, jolloin sotelakiesitykset annetaan eduskunnalle. Sen jälkeen voi yrittää vaikuttaa valiokuntien työskentelyyn.

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus keskustelee asiasta ja tekee tarvittavat linjaukset vaikuttamistyössä.

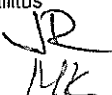
Päätös:

Asiasta keskusteltiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Yhtymäkokouksen koollekutsuminen

Hallitus 142 §

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus

- 1 päättää perussopimuksen 11 §:n nojalla kutsua yhtymäkokouksen koolle 18.11.2020 klo 13.00 Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen juhlasaliin Nenonpeltoon
- 2 esittää yhtymäkokouksen käsiteltäväksi seuraavat asiat:
 - 1 Kokouksen järjestäytyminen
 - osanottajaluettelon ja ääniluettelon vahvistaminen
 - puheenjohtajan valinta
 - pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
 - 2 Vaalijalan toiminta- ja talousraportti 1.1. - 30.9.2020
 - 3 Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2023
 - 4 Sidonnaisuusilmoitukset 2020
 - 5 Yhtymäkokousedustajien aloitteet ja hallitukselle osoitettavat kysymykset
 - 6 Valitusosoituksen antaminen
- 3 lähettää kokouskutsun ja esityslistan jäsenkuntien hallituksille sekä kuntayhtymälle ilmoitetuille yhtymäkokousedustajille
- 4 merkitsee tiedoksi liitteenä nro 9 olevan ääni- ja edustajamääräluettelon.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Viranhaltijapäätösten täytäntöönpanokelpoisuus

Hallitus 143 § Kuntalain 92 §:n mukaan hallitus voi ottaa käsiteltäväkseen asian, joka on tämän lain nojalla siirretty hallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Poissaolo- ja työkokemuslisäpäätökset ovat digitaalisessa muodossa. Määräyskirjat, hankintapäätökset ja muut päätökset ovat nähtävillä Essi-esityslistajärjestelmässä. Myös ylläpitomaksupäätökset ja muut asiakkaita koskevat päätökset ovat nähtävillä Essissä.

Määräyskirjat**Päätösnumero**

Kuntayhtymän johtaja	71 - 76
Avopalvelujen johtaja	761 - 781
Johtava lääkäri	30
Kuntoutuksen johtaja	913 - 949
Talouspäällikkö	9
Henkilöstöpäällikkö	-
Rehtori	-

Poissaolopäätökset

Kuntayhtymän johtaja	392 - 441
Avopalvelujen johtaja	984 - 1161
Johtava lääkäri	232 - 273
Kuntoutuksen johtaja	1604 - 2150
Talouspäällikkö	65 - 80
Henkilöstöpäällikkö	89 - 120
Rehtori	80 - 90

Työkokemuslisäpäätökset

Henkilöstöpäällikkö	170 - 226
---------------------	-----------

Hankintapäätökset

Kuntayhtymän johtaja	H14 - 16
Talouspäällikkö	H9
Kiinteistöpäällikkö	H6 - 7

Ylläpitomaksupäätökset

Talouspäällikkö	269 - 294
-----------------	-----------

Muut päätökset

Kuntayhtymän johtaja	10
- Asiakkaan aiheuttaman autovahingon korvaaminen	
Avopalvelujen johtaja	28-29
- Korvausvaatimuksia 2 kpl	

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Hallitus 143 §

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee edellä olevat viranhaltijapäätökset tiedoksi ja päättää, ettei se käytä kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeutta em. viranhaltijoiden tekemiin päätöksiin.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Tiedoksiannot hallitukselleHallitus 144 § **Saapuneet kirjeet**

Kuntaliitto

- Kuntavaalit 18.4.2021, yleiskirje 12.10.2020
- Vaalikelpoisuus valtuustoon, yleiskirje 12.10.2020

Sosiaali- ja terveysministeriö

- Tarkennuksia kuntouttavaa työtoimintaa koskevaan lakiin, 15.10.2020
- Terveydenhuollon valtakunnallisten tietojärjestelmäpalveluiden käyttömaksut vuodelle 2021 on vahvistettu, 21.10.2018

Muuta (asiakirjat nähtävänä Essissä)

- Puitesopimus, Vaalijala/Hämeenlinna 2.10.2020
- Vaalijalan esitys eri maksuluokkien hinnankorotukseksi 2021, Suonenjoen sosiaaliltk:n päätös 24.9.2020

Kuntayhtymän johtajan päätösehdotus:

Hallitus merkitsee em. tiedoksiannot tiedoksi.

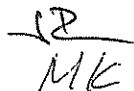
Päätös:

Merkittiin tiedoksi.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Muut asiat

Hallitus 145 § Muita asioita ei ollut.

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet:

YTT

Hallitus

Yhtymäkokous

Oikaisuvaatimusohje ja valitusosoitus

Valitusoikeus ja valitusperusteet

Kuntalain 137 ja 138 §:n mukaan oikeus oikaisuvaatimuksen ja kunnallisvalituksen tekemiseen tämän kokouksen päätöksistä on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä lisäksi kuntayhtymän jäsenkunnalla ja sen jäsenellä. Päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta kuitenkaan saa tehdä.

Päätökseen tyytymätön voi hakea siihen muutosta oikaisuvaatimuksella. Vasta oikaisuvaatimusta koskevasta päätöksestä voi valittaa Kuopion hallinto-oikeudelle, jolloin valitusoikeus on muillakin edellä mainituilla, jos päätöstä on oikaisuvaatimuksen mukaan muutettu.

Oikaisuvaatimusohje

Oikaisuvaatimus tehdään Vaalijalan kuntayhtymän hallitukselle, osoite: Vaalijalan kuntayhtymä, Nenonpellontie 40, 76940 Nenonpelto. Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena ja tekijän allekirjoitettava ja siitä on käytävä ilmi vaatimus perusteineen. Tekijän itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava oikaisuvaatimus hallitukselle neljäntenätoista (14) päivänä siitä, kun päätös on säädetyllä tavalla asetettu yleisesti nähtäville, tai jos päätös koskee jotakuta yksityisesti, tiedoksiantopäivästä. Oikaisuvaatimusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla kuntayhtymän hallitukselle myös postitse tai lähetin välityksellä, jolloin asiakirjat on jätettävä postiin niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen kuntayhtymän taloustoimiston aukioloajan päättymistä.

Valitusosoitus

Muutosta kuntayhtymän hallituksen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan Itä-Suomen hallinto-oikeudelta (os. PL 1744, 70101 Kuopio) kirjallisella valituksella, joka valittajan itsensä tai hänen valtuuttamansa asiamiehen on annettava hallinto-oikeudelle kolmantenakymmenentenä (30) päivänä siitä, kun päätös on säädetyllä tavalla asetettu yleisesti nähtäville, tai jos päätös koskee jotakuta yksityisesti, tiedoksiantopäivästä. Valitusasiakirjat voi omalla vastuulla lähettää hallinto-oikeudelle myös postitse tai lähetin välityksellä, jolloin asiakirjat on jätettävä postiin niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi, ammatti, asuinkunta ja postiosoite
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi sekä
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirja on valittajan tai valituskirjan muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut valituskirjan, siinä on mainittava myös laatijan ammatti, asuinkunta ja postiosoite.

Valituskirjaan on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä sekä selvitys siitä päivästä, mistä valitusaika on valitusosoituksen mukaan laskettava.

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/93) nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksua hallinto-oikeudessa 80 euroa.

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen

Kokouksesta kirjoitettu pöytäkirja pidetään nähtävillä 2.11. - 15.11.2020 yleisessä tietoverkossa Vaalijalan kuntayhtymän verkkosivuilla <https://www.vaalijala.fi/poytakirjat>

LIITTEET

Raportti Vaalijalan toiminnasta ja taloudesta 1.1. – 30.9.2020

Taloustilanne

Vaalijalan kuntayhtymän talous on pysynyt vakaana korona virusepidemian aiheuttamista talouden menetyksistä huolimatta. Toimintatuottoja on kertynyt 55,3 miljoonaa euroa. Edelliseen vuoteen verrattuna tuottoja on kertynyt 4,9 miljoonaa eli 9,7 % enemmän. Jaksotettuun talousarvioon verrattuna tuottoja on kertynyt 5,3 miljoonaa euroa enemmän.

Kuntakorvauksia on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 50,4 miljoonaa euroa. Tämä on 4,9 miljoonaa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Jäsenkunnilta on saatu korvauksia syyskuun loppuun mennessä 32 miljoonaa euroa. Tämä on 0,4 miljoonaa eli 1,4 % vähemmän kuin edellisenä vuonna vastaavaan aikaan. Jaksotettuun talousarvioon verrattuna korvauksia on kertynyt 0,9 miljoonaa vähemmän. Suurin selitys asialle on koronatilanteesta johtuvat palvelutoiminnan rajoitukset tekemisen palveluissa, lyhytaikaishoidossa ja asiantuntijapalveluissa.

Ulkokuntalaisille myydyistä palveluista on kertynyt korvaustuloja 17,6 miljoonaa euroa. Tämä on 5,4 miljoonaa euroa, 44,9 % enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Jos ulkokunnille myynti jatkuu tasaisesti alkuvuoden kaltaisena, tullaan tulojen osalta pääsemään 23,5 miljoonaan euroon. Tämä olisi 8,5 miljoonaa euroa ja 56,3 % yli budjetoidun. Koronavirusepidemialla ei näytä olleen vaikutusta ulkokuntamyynteihin tässä vaiheessa.

Asiakasmaksuja on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 2 miljoonaa euroa. Asiakasmaksujen osalta ollaan pysytty hyvin budjettitavoitteessa ja jos laskutus loppuvuoden osalta jatkuu samanlaisena, tullaan maksuja saamaan 0,2 miljoonaa yli budjetoidun.

Muut toimintatuotot ovat toteutuneet budjetin mukaisesti.

Toimintakuluja on kertynyt syyskuun loppuun mennessä 49,1 miljoonaa euroa toteutuman ollessa 75,8 %. Tämä on 2,7 miljoonaa euroa ja 5,8 % edellistä vuotta enemmän. Palkkoja on maksettu syyskuun loppuun mennessä 32,7 miljoonalla eurolla. Edellisenä vuonna vastaava luku oli 30,2 miljoonaa euroa, joten kasvua edelliseen vuoteen noin 2,4 miljoonaa eli 8 %. Toteutuma on jaksotettuun talousarvioon verrattuna 1,6 miljoonaa euroa suurempi. Varovaisesti arvioiden maksetut palkat tulevat ylittymään talousarviosta noin 2,3 miljoonaa. Koronavirusepidemia ei ole aiheuttanut merkittävää tarvetta lisähenkilöstön palkkaamiseen ja näin ollen palkkakulut eivät ole nousseet epidemian vuoksi merkittävästi.

Joulukuussa palkkoja maksetaan yleensä tavallista enemmän. Tänä vuonna joulukuun palkkamenojen määrä tulee jäämään alhaisemmaksi verrattuna alkuvuoden arvioon ja edellisten vuosien maksukäytäntöön. Tämä johtuu siitä, että talous- ja palkka- ja henkilöstöhallinnon ulkoistuksen myötä palkanlaskentajärjestelmä uudistuu ja se otetaan käyttöön joulukuussa. Uuden järjestelmän myötä ns. menojaamäpalkkakäytäntö poistuu. Tämä siirtää menojaamäpalkat eli lähinnä joulukuun erilliskorvaukset maksettavaksi seuraavalle vuodelle, joka taas vaikuttaa ensi vuoden palkkamenojen kasvuun. Henkilöstösivukulut ovat toteutuneet lähes budjetoidusti.

Palvelujen ostoihin on käytetty syyskuun loppuun mennessä 3,8 miljoonaa euroa. Tämä on 0,4 miljoonaa euroa vähemmän edelliseen vuoteen verrattuna. Palvelujen ostoihin on käytetty 1,1 miljoonaa euroa jaksotettua talousarviota vähemmän.

Aineisiin, tarvikkeisiin ja tavaroihin on käytetty rahaa noin 0,5 miljoonaa euroa enemmän verrattuna edelliseen vuoteen. Tarvikeostojen kasvuun vaikuttaa koronaviruksen torjuntaan hankitut suojaruusteet. Muut toimintakulut ovat toteutuneet budjetoidun mukaisesti ja ovat edellisvuoden tasolla.

Toimintakate syyskuun lopussa 6,2 miljoonaa. Poistoja 1,3 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos tässä vaiheessa + 4,8 miljoonaa euroa. Koko vuoden tulos tulee jäämään ylijäämäiseksi koronavirusepidemian vaikutuksista huolimatta.

Investointimenoihin käytetty 2,3 miljoonaa euroa, toteutuma 51 %.

Kassavaroja on sijoitettu OP:n korkotuotto rahastoon. Näin on välttytty negatiivisilta talletuskoroilta. Kassavarojen saldot tulevat jatkossakin olemaan alhaiset tiettyä aikana kuukaudessa.

Hallinto

VaaliJalan työterveyshuolto vaihtui 1.1.2020 ja uusi toimija on Suomen Terveystalo Oy. Sopimus on tilapäinen vuoden 2020 loppuun. Julkinen kilpailutus asiasta on järjestetty kaksi kertaa ja hankinnat on keskeytetty markkinaoikeusvalitusten johdosta. Hankintaprosessia on jatkettu syksyllä.

VaaliJalan työkykyjohtamista on vuoden aikana kehitetty, mutta vielä ei ole myönteisiä tuloksia tilastollisesti nähtävissä. Vaikutus sairauspoissaoloihin tulee olemaan positiivinen.

Henkilöstö- ja talouspalveluiden henkilöstö on ollut kovan työpaineen alla jo useamman vuoden. Tämä johtuu henkilöstömäärän lisääntymisestä VaaliJalassa. Myös henkilöstöhallinnon ohjelmat ovat jääneet kehityksestä jälkeen. Hallitus päätti kokouksessaan 22.4.2020, että henkilöstöhallinnon ja taloushallinnon järjestelmät uudistetaan. Uudistamiseen liittyy palkka- ja taloushallinnon henkilöstön siirtäminen osittain in-house-yhtiöön Monetra Pohjois-Savo Oy:n, joka toteutettiin 1.10.2020 alkaen. Uudet henkilöstöhallinnon järjestelmät ovat käytössä vuoden 2021 alussa.

Laatutyön vastuu on jaettu sektoreittain. Kokonaisvastuu on henkilöstöpäälliköllä ja palvelupäälliköt kehittävät laatua ja toimivat viestin viejinä ja kehittäjinä omilla sektoreillaan. Johdon katselmuksiin osallistuvat johtoryhmän lisäksi sektoreiden palvelupäälliköt.

Koronavirusepidemia muutti henkilöstön sijoittumista eri yksiköissä 17.3.2020 alkaen. Tekemisen ja päiväaikaisen toiminnan yksiköt jouduttiin sulkemaan ja henkilöstö siirrettiin osin tai kokonaan sijaisreserviksi asumisen yksiköihin. Myös osa asiantuntijapalveluiden henkilöstöstä siirtyi asumisen yksiköihin töihin oman työn vähenemisen vuoksi. Tämä järjestely takasi kaikille vakituisille työntekijöille töiden jatkumisen. Kaikki sellaiset työtehtävät, joita voi tehdä etänä, on ohjattu tekemään työtä kotona. Kesän paremman ajan jälkeen syksyllä koronaepidemia on pahentunut ja suojaamistoimenpiteitä on asteittain lisätty.

Toistaiseksi Vaalijalan palveluissa on todettu yksi tartuntatapaus keväällä. Testauksia on tehty yli 500 henkilöllä. Esimiehille on viikoittain korona-info, jossa tilannetta seurataan ja ohjeita tarkennetaan

Osaamis- ja tukikeskus

Nenonpellon yksiköt

Nenonpellon yksiköiden hintauudistus otettiin käyttöön 1.1.2019 ja toteutettiin lopullisesti 1.1.2020, kun Puistola-yksikön hinnoittelu siirtyi uudistuksen mukaiseen hintaan ykköstason osalta. Palveluhinnoittelun ykköstason hinnassa on paineita korotukseen, koska se ei kattanut tämänhetkisiä kustannuksia. Aikuisten kuntoutuksen ykköstason hintaa nostetaan 12 €/vrk vuonna 2021 ja 2-6 –luokissa palveluhinta laskee 10 €/vrk. Muuten hinnat säilyvät vuoden 2020 tasolla.

Osaamis- ja tukikeskuksen kuntoutuksen suuri kysyntä on kohdistunut lasten ja nuorten osalta psykiatriseen ja psykososiaaliseen kuntoutukseen.

Vuoden 2020 aikana kysyntä on edelleen kasvanut oleellisesti Etelä-Suomesta, varsinkin Uudeltamaalta myös aikuisten vaativaan erityisen tuen kuntoutukseen sekä yksilölliseen kuntoutukseen ja myös tahdosta riippumattomaan hoitoon asiakkaiden ollessa yhä haasteellisempia. Osaamis- ja tukikeskuksessa on enemmän kuin koskaan asiakkaita tahdosta riippumattomassa erityishuollossa eli 29 henkilöä (15.10.2020). Lähes puolet heistä on THL:n lähettämiä henkilöitä kuntoutukseen Vaalijalaan.

Sekä aikuisten että varsinkin lasten osalta esiintyy monidiagnostiikkaa eli asiakkaalla on monta eri diagnoosia. Täten kuntoutus vaatii erityistä osaamista. Osaamistarpeeseen on henkilökunnan täydennyskoulutukseen luotu uusia vaihtoehtoja ja mahdollisuuksia kuten omalla ajalla tehtävän koulutuksen korvaamista.

Vuoden 2019 aikana osoittautui, että kriisiyksikkö Satamassa ja Kaislassa oli nykyistä tiloista johtuen asiakasturvallisuus huolena, jonka johdosta perustettiin psykiatrista ja psykososiaalista kuntoutusta naisasiakkaille tarjoava 7-paikkainen Maininkiyksikkö. Maininki on toiminut itsenäisenä yksikkönä kesäkuun 2020 alusta alkaen erotettuna Kaisla-yksiköstä.

Uusi Kompassi, lasten ja nuorten 15-paikkainen yksikkö on rakenteilla Nenonpeltoon. Yksikköä varten peruskorjataan entisiä tiloja noin 2200 neliön verran. Tilat korvaavat nykyisen oppilaskoti Kompassin tilat. Tilat ovat valmiit joulukuun loppupuolella 2020 ja tiloihin muutetaan vuoden vaihteessa.

Lasten ja nuorten jonotilanteesta johtuen on voitu käyttää entisen Saari-yksikön tiloja akuuttiin tarpeeseen. Pandemiatilanne on vaikuttanut jonoihin ja muuhun palvelutoimintaan, joten asia on vielä avoin.

Uuden Kompassin tiloihin tulee myös perheiden yksikkö, jossa läheiset ja perheet voivat tavata kuntoutuksessa olevia lapsia ja nuoria sekä asiantuntijoita ja jossa pidetään neuvotteluja. Perheiden yksikkö on kaikkien Nenonpellon oppilaskotien käytössä. Tilat ovat valmiit vuoden vaihteessa.

Oppilaskodit ja Sateenkaaren erityiskoulu tekevät tiivistä yhteistyötä lasten ja nuorten kuntoutuksessa keskenään ja perheiden kanssa.

Yhteistyössä THL:n kanssa olemme olleet kehittämässä RAI-arviointia sekä lasten että nuorten ja myös aikuisten kuntoutuksen tueksi. Nyt RAI-arviointi on tärkeä osa kuntoutusta, sen suunnittelua ja arviointia. RAI-arviointi tehdään kaikille kuntoutuksessa oleville asiakkaille. Arvioinnin analyyseistä saadaan tietoa yksittäisen asiakkaan kuntoutuksen etenemisestä, yksikkökohtaisista asiakasprofiileista ja yksiköiden profiileista. VaaliJalan kuntoutuksen ja asiakasprofiileiden erityisyydestä verrattuna muihin palveluyksiköihin ja toimijoihin eri puolelta maata saadaan myös vertailutietoa.

Kevään koronavirusepidemia vaikutti kuntoutustoimintaan jonkin verran. Intervallijaksot ja lyhytaikaiset kiireettömät tutkimusjaksot peruttiin tai siirrettiin myöhempään ajankohtaan. Koulu siirtyi kotikouluksi oppilaskoteihin, vierailuja sekä kotikäyntejä rajoitettiin mahdollisuuksien mukaan, jotta suojattiin sekä asiakkaita ja henkilöstöä. Suurin ongelma keväällä oli suojavarusteiden väliaikaiset puutteet sekä vaihtuva valtakunnallinen ohjeistus. Palvelujen ostajat ohjeistavat myös monipuolisesti. Tämä lieenee luonnollista, kun ollaan näin uuden asian edessä.

Kevään aikana kriisiapuun varauduttiin ja sitä tarjottiin kuntoutuksessa. Toiminnallisen kuntoutuksen ja asiantuntijoiden henkilöstö siirtyi suurelta osin yksiköihin työskentelemään, koska ryhmätoimintaa ei voitu järjestää tai vastaanottoja pitää. Touko-kuun puolessa välissä 2020 voi todeta, että kaikesta huolimatta olemme selvinneet hyvin tähän mennessä epidemiasta. Kesän aikana siirryimme suunnilleen normaaliin toimintaan, tosin henkilöstö pitää maskeja asiakastyössä ja kokoontumisia vältetään edelleen sekä turvaetäisyyksiä käytetään.

Nenonpellon yksiköiden taloudellinen tilanne on hyvä korona-epidemiasta huolimatta. Aikuisten kuntoutuksessa tulot kasvoivat 1.1.2020-30.9.2020 25 % asiakasmäärän säilyessä lähes samana verrattuna vuoden 2019 vastaavaan aikaan. Tämä kertoo siitä, asiakaskunta on yhä vaativampaa kuntoutuksellisesti, jolloin henkilöstömenot ja asiantuntijapalvelujen käyttö ovat suuremmat kuntoutuksessa. Lasten kuntoutuksessa tulot pysyivät korona-ajasta huolimatta lähes samana eli tuloja oli 3,7 % enemmän kuin edellisenä vuotena vastaavaan aikaan. Lasten kohdalla korona-aika rasitti eniten siten, että intervallikuntoutus oli kevään ajan tauolla, jolloin tuloja jäi saamatta noin 500 000 euroa vähemmän. Nuorten kuntoutuksen tulot kasvoivat 16,4 % enemmän kuin edellisenä vuotena vastaavaan aikaan.

Perusopetus

Sateenkaaren erityiskoulun vakituisten oppilaiden määrä oli syyskuun lopussa 71. Vakituisten oppilaiden käyttöpäiviä oli syyskuun lopussa 7958 (v. 2019, 7667), vastavasti lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevien oppilaiden käyttöpäivämäärä oli 1159 (v. 2019, 1751). Lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevien oppilaiden käyttöpäivien lasku on jatkunut edelleen ja on suorassa yhteydessä siihen, että jaksopaikkoja on ollut kuluneena vuonna vähemmän, koska suurin osa oppilaista on ollut pitkäaikaiskuntoutuksessa. Toisena suurena tekijänä on ollut koronavirusepidemia, jonka vuoksi oppilaskodeilla lyhytaikaisessa kuntoutuksessa käyvien oppilaiden jaksot peruttiin suurelta osin 18.3.2020 -30.05.2020 välisenä aikana. Jaksolaisten käyttöpäivien väheneminen vaikuttaa merkittävästi koulun talouteen etenkin, jos tilanne jatkuu samanaikaisena.

Sateenkaaren koulun vakituisten oppilaiden oppilaspaikat ovat olleet täynnä koko vuoden. Syksyllä koulun oppilasmäärä kasvoi ennätysmäärään eikä kaikille koulupaikan haluaville voitu osoittaa koululta oppilaspaikkaa. Uusia oppilaita on edelleen jonoissa ja kysyntä on ollut aktiivista koko syyslukukauden. Oppilaspaikkavarauksia lukuvuodelle 2021-2022 on jo tehty. Erityisesti kysynnän kasvua on nähtävissä niiden oppilaiden kohdalla, jotka kävisivät koulua päivittäin kotoa käsin. Lähikunnat näyttävät tiedostavan tällä hetkellä hyvin Sateenkaaren erityiskoulun vaativan erityisen tuen opetuspalvelut.

Perusopetuksen konsultaatiopalvelut kiinnostavat kuntia, mutta niiden maksullisuus on edelleen este palvelun toteuttamiselle. Alkusuksynä kyselyitä konsultaatiopalveluista on tullut aiempaa enemmän, erityisesti kaivataan tukea opetuksen järjestämiseen liittyviin kysymyksiin ja ohjausta koulujen henkilöstölle. Nähtävissä on myös rehtoreiden tuen tarve erityisopetukseen liittyvissä lainsäädännöllisissä kysymyksissä. Valtakunnallisesti konsultaatiopalveluita pyritään markkinoimaan Vaativan erityisen tuen (Vaatu) alueellisen toiminnan kautta. Konsultaatiopalveluiden käyttö olisi kunnille tarjottavana ennaltaehkäisevä palveluna tulevaisuuden kannalta edullisempaa palvelua kuin korjaavat palvelut, jotka ovat yleensä lasten ja nuorten kohdalla laaja-alaisen kuntoutuksen palveluita.

Sateenkaaren erityiskoulun uudisrakennuksen toinen osa valmistui heinäkuussa 2020. Lisärakennus otettiin käyttöön elokuussa 2020 ja se palvelee erityisesti vaikeimmin kehitysvammaisten, liikuntavammaisten ja autististen lasten sekä nuorten opetuksen tarpeita. Koulurakennuksen rahoitus toteutettiin kiinteistöleasing-sopimuksella Kuntarahoitus Oyj:n kanssa. Vaalijala on vuokralla rakennuksessa.

Toinen Sateenkaaren erityiskoulun kaupungissa olevista luokista muutti syyskuussa Nenonpeltoon. Luokalle saatiin tilat vuonna 2019 valmistuneesta koulurakennuksesta tilojen uudelleen järjestelyillä. Näin ollen Nenonpellossa on nyt yhdeksän luokkaa. Toinen keskustassa olevista luokista muuttaa Keskuskadulle Linnan Cafen yläkertaan lokakuun lopulla. Keskustassa sijaitsevassa luokassa opiskelevat ne oppilaat, joiden koulunkäynti sujuu kevyemmällä tuella. Keskustassa opiskelu mahdollistaa luontevan tutustumisen toisen asteen opiskelupaikkoihin ja vahvistaa arjessa tarvittavien taitojen oppimista. Yhteistyö ammattiopisto Spesian ja Seurakuntaopiston kanssa on tiivistä. Myös oppilaitosten koulukuraattorin kanssa on tiivistetty yhteistyötä, jotta oppilaiden mahdolliset tuen tarpeet olisivat jo nivelvaiheessa kuraattorin tiedossa oikeiden tukimuotojen mahdollistamiseksi.

Koronasta johtuen toiminta suunniteltiin jo keväällä 2020 siten, että opetus toteutuisi mahdollisimman sujuvasti myös syksyllä 2020. Sateenkaaren koulu on varautunut alkaneeseen lukuvuoteen määrittämällä toiminnan turvavälit huomioiden. Koulu otti myös maskit/visiirit käyttöön heti koulujen alussa. Perheiltä on tullut positiivista palautetta koulun opetusjärjestelyistä. Koska Sateenkaaren erityiskoulun oppilaat ovat erityisen tuen oppilaita, tulee koulunkäynti tapahtumaan lähiopetuksena kuluvan lukuvuoden aikana. Alkusuksy on sujunut joustavasti ja oppilaat ovat omaksuneet uudet toimintatavat hienosti.

Sateenkaaren koulu on ollut vahvasti mukana KYS-alueen VIP-verkostossa toimimalla alueen puheenjohtajan roolissa 1.8.2018 alkaen. Puheenjohtajuus kestää vuoden 2020 loppuun.

Kehittämistoiminnan tavoitteena on yhdistää ja syventää varhaiskasvatuksen, esi-, perus- ja lisäopetuksen vaativan erityisen tuen osaamisen alueellisia voimavaroja. Pyrkimyksenä on erityisesti vastata vaativan erityisen tuen oppilaiden tarpeisiin lasten ja nuorten omissa toimintaympäristöissä. VIP-toiminnan vakiinnuttaminen tulee koostumaan kolmesta keskenään vuorovaikuttavasta osasta: ennaltaehkäisevästä toiminnasta, vaativasta konsultaatiosta sekä koulutuksesta ja monitoimijaisesta kohtaamistoiminnasta.

Toiminta on edennyt siihen vaiheeseen, että KYS-alueelle on perustettu Vaativan tuen työryhmä, jossa toimintaa on kehittämässä edustaja alueen kaikista neljästä Vaatu-toimijasta. Elmeri-koulujen edustajana työryhmässä toimii Sateenkaaren koulun rehtori. Muita toimijoita on sairaalaopetuksesta, valtion erityiskouluista Valtтереista ja Valtion koulukodista. Vaatu-toiminnan tavoitteena on konsultatiivisen työotteen ja ennaltaehkäisevien toimien kehittäminen sekä korjaavien palveluiden tuottaminen. Konsultatiivista palvelua tullaan jalkauttamaan kuntiin työntekijöiden tueksi sekä yksittäisen oppilaan tuen tarpeisiin. KYS-alueen Vaatu-ryhmässä tehtiin syyskuussa opetushallitukselle rahoitushakemus Vaatu-työn kehittämiseen liittyen. Opetushallitukselta tuli tieto lokakuun alussa rahoituksen myöntämisestä loppuvuodelle 2020 ja kevääksi 2021. Hanketta lähtee hallinnoimaan Iisalmen kaupunki.

Jotta Vaatu-toiminta lähtisi valtakunnallisesti toimimaan, on tammikuussa 2020 perustettu Vaatun sisäisen koulutuksen työryhmä. Tähän työryhmään kuuluu kaikista Vaatu-toimijoista kaksi suunnittelijaa. Elmereiden toisena koulutussuunnittelijana toimii Sateenkaaren koulun rehtori. Sisäisen koulutuksen tavoitteena on luoda eri Vaatu-toimijoiden välille yhteistä ymmärrystä ja poistaa päällekkäisyyksiä. Koulutukseen osallistuu Sateenkaaren koulusta rehtori sekä erityisluokanopettaja. Koulutus on suunnattu niille Vaatu-toimijoille, jotka jatkossa tulevat olemaan operatiivisia toimijoita alueellisessa vaativan konsultaation palvelussa. Koulutuskokonaisuus on syksyllä 2020 kuusi koulutuspäivää. Sateenkaaren koulu on ollut VIPin kehittämistyössä mukana monella eri tasolla. Olemme osallistuneet VIPin ydinryhmätyöskentelyyn, Vaatu-työryhmän kehittämistyöhön sekä sisäisen koulutuksen kehittämiseen. Olemme VIPin myötä verkostoituneet eri toimijoiden kanssa ja luoneet yhteistä toimintakulttuuria. Kehittämistoiminnan toteuttamisesta vastaa opetus- ja kulttuuriministeriö yhteistyössä Opetushallituksen ja Oppimis- ja ohjauskeskus Valterin kanssa.

Asiantuntijapalvelut

Asiantuntijapalvelut ovat tarjonneet kevään 2020 aikana palveluita osaamis- ja tukikeskuksessa, alueellisilla poliklinikoilla (Mikkeli, Kuopio, Pieksämäki ja Muurame) ja asiakkaiden omissa toimintaympäristöissä sekä muille yhteistyötahoille. Palvelumuo-
toina on ollut mm. erilaiset arvioinnit ja tutkimukset, kuntoutuksensuunnittelu, terapiat, tukikeskustelut, konsultaatiot ja työnohjaus sekä koulutukset yhteistyössä koulutuskeskus Myötätuulen kanssa. Lisäksi kommunikaatio-ohjaaja/tulkit tuottavat Kelan tulkkipalveluita 31.3.2021 saakka voimassa olevan sopimuksen mukaisesti.

Asiantuntijapalvelujen henkilöstötilanne on tyydyttävä. Lääkäreiden ja psykologien vajetta on korjattu käyttämällä ostopalveluita täydentämään kuntayhtymän omien viranhaltijoiden työpanosta. Puheterapeutin rekrytointi ei ole tuottanut tulosta. Tavoitteena on lisätä puheterapia resurssia ostopalvelujen avulla.

Keväällä koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilanteen aikana osa asiantuntijoista työskenteli Vaalijalan muissa toimintayksiköissä tukemassa yksiköiden työskentelyä osallistuen perustyöhön ja päiväaikaisen toiminnan toteuttamiseen. Alueelliset poliklinikat toimivat poikkeustilanteen aikana pääasiallisesti etäyhteyksien kautta vastaten kiireellisen hoidon tarpeessa olevien asiakkaiden palvelutarpeisiin.

Syksyn aikana työskentely koronatilanteesta huolimatta on palannut tavanomaisiin toimintamuotoihin. Palveluita tarjotaan osaamis- ja tukikeskuksessa, alueellisilla poliklinikoilla ja asiakkaiden omissa toimintaympäristöissä sekä etäyhteyksien välityksellä. Asiakkaiden palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa huomioidaan suojautumiseen ja turvallisuuteen liittyvät näkökulmat valtakunnallisten, alueellisten ja Vaalijalan kuntayhtymän ohjeistusten mukaisesti.

Palvelujen kehittäminen on tapahtunut prosessien kautta huomioiden sisäisen- ja ulkoisen auditoinnin kautta tullut palaute. Asian-tuntijat ovat kehittäneet omia toimintatapoja ja työskentelymuotoja. Tämä on näkynyt eri asiantuntijaryhmien välisen moniammatillisen työskentelyn vahvistumisena. Asiakastyössä tämä näkyy mm. asiakkaille tarjottuina kahden eri asiantuntijan tekeminä yhteisarviointina ja -terapioina. Poliklinikka asiakkaiden terapia-arvioinnit toteutetaan pääasiallisesti asiakkaan omissa toimintaympäristöissä, jolloin lähi-ihmisten ohjaaminen mahdollistuu samalla käynnillä.

Kevään Koronatilanne nosti esille tarpeen kehittää etäpalveluja työskentelymuotojen kuin teknisen toteutuksen näkökulmasta. Kehittämistyö aloitettiin keväällä. Etäpalvelujen kautta pyritään tarjoamaan uudenlaisia tapoja toteuttaa asiakkaiden palveluja kuten etävastaanotot ja konsultaatiot. Vuoden 2021 palveluhinnastossa on huomioitu palvelujen toteuttaminen etäyhteyksien kautta.

Yhteistyötä on kehitetty Vaalijalan avopalvelujen ja poliklinikoiden välillä kuin myös osaamis- ja tukikeskuksen kuntoutusyksiköiden kanssa. Avopalvelujen esimiehet ja poliklinikoiden henkilöstö ovat tavanneet toisiaan etäyhteyksin kehittämistilaisuuksissa, joissa on tarkasteltu toimintatapoja ja pyritty löytämään yhteisiä toimintamuotoja. Tapaamiset jatkuvat puolivuositain. Osaamis- ja tukikeskuksessa asiantuntijapalvelujen päällikkö ja Nenonpellon palvelu-päällikkö on tavannut syksyn aikana kuntoutusyksiköiden esimiehiä ja henkilöstöä yhteistyönkehittämisen näkökulmasta. Tämän kehittämistyön ja Korona kevään kokemusten myötä kommunikaatio-ohjaajat/tulkit ja toimintaterapeutit ovat kokeilleet yhtäjaksoisesti pidempi kestoista työskentelytapaa yksikössä (3-7 tuntia) tehden havaintoja asiakkaan toiminnasta, osallistuen arjen tilanteisiin ja samalla ohjanneet henkilöstöä.

Kuntien ja muiden yhteistyökumppanien kanssa käytävää vuoropuhelua on tiivistetty. Etelä-Savossa on tavattu syksyn aikana Essoten ja alueen kuntien edustajia esitellen poliklinikka- ja liikkuvia kuntoutuspalveluja. Pohjois-Savossa yhteistyötapaamiset sovitetaan syksyn aikana. Keski-Suomessa järjestettiin yhteinen tapaaminen kuntien kanssa etäyhteyksien välityksellä, jossa teemana oli asumisen ja tekemisenpalvelut. Tapaamisessa oli mukana avopalvelujen johtaja. Asiantuntijat osallistuvat aktiivisesti omilla alueillaan ja valtakunnallisesti Sote-valmisteluun erilaisissa työryhmissä. Lisäksi asiantuntijapalveluista on edustus Etelä-Savon Sote-keskus hankkeessa.

Asuminen ja tekeminen

Asumispalvelut ovat vuoden 2020 aikana päässeet käyttöpäivätavoitteeseensa kokonaisuutena. Tekemisen palvelut (päivätoiminta, työtoiminta, kuntouttava työtoiminta) jäivät tarkastelujaksolla käyttöpäivätavoitteista. Tekemisen yksiköt ovat olleet valtioneuvoston päätöksellä kokonaan suljettuina koronatilanteen vuoksi 2,5 kk maaliskuun loppuun ja kesäajan vajaalla käyttöasteella. Palvelukotien vapaat asunnot ovat täyttyneet kesän jälkeen hyvin. Palvelukodeissa toteutetun päiväaikaisen ohjauspalvelun käyttö on kasvanut korona-aikana toimintakeskusten sulkemisesta johtuen. Asiakkaille on järjestetty enemmän toimintaa palvelukotikohtaisesti tai yksilöllisenä palveluna. Syksyn aikana seurataan alueellisesti koronatilanteen kehittymistä ja tehdään tarvittaessa palvelutoiminnan järjestelyjä viruksen leviämisen ehkäisemiseksi. Koronatilanne vaikuttaa ensimmäisenä juuri ryhmämuotoisiin tekemisen palveluihin.

Perhehoidon osalta kysyntä tilapäishoidon paikoista on lisääntynyt.

VaaliJalan palvelukodeista kysytään erityisesti vaativaa tehostettua palveluasumista, joka edellyttää vahvaa henkilöstöresursointia ja työntekijöiltä erityisosaamista. Pienemmillä paikkakunnilla asiakaspaikkojen täyttymistä hidastaa riittävän ja osaavan henkilöstön rekrytointitilanteen vaikeutuminen. Asumisyksiköiden asiakasprofiili on useassa palvelukodissamme muuttunut vaativammaksi. Kehitys on edellyttänyt asumispalveluiden hinnoittelussa maksuluokkiin siirtymistä ja hintojen nostoa. Vaativien asumispalvelujen kysyntä on jatkuvaa. Laitoskuntoutuksessa ja lapsuuden kodeissa odottaa useita asiakkaita sopivaa asumispalvelupaikkaa. Vuoden 2021 aikana kartoitetaan vaativien asiakkaiden asumispalveluun erikoistuneen palvelukodin perustamismahdollisuutta Pohjois-Savoon.

Paikkakuntakohtaisesti VaaliJalalta kysytään myös kevyempien asumispalvelujen tuottamista. Vuoden 2020 helmikuussa käynnistettiin kehitysvammaisille henkilöille tarkoitetun 18-paikkaisen Vattuvuoren palvelukodin toiminta Varkaudessa. Palvelukodissa on 15 yövalvottua tehostetun palveluasumisen paikkaa ja kolme paikkaa ohjattua palveluasumista. Palvelukoti toimii vuokratiloissa lähellä kaupungin keskustaa. Asumispalvelujen kysyntää on ollut Vattuvuoren palvelukodissa ennakoitua enemmän. Asiakaspaikkoja on pystytty lisäämään kesän ja syksyn aikana kuudella asunnolla ottamalla käyttöön vapaita vuokra-asuntoja samasta kiinteistöstä.

Syksyn 2020 suunnitellaan myös Varkauden Hongiston palvelukodin vanhan kiinteistön korvaamista. Jos palvelukodin käyttöön soveltuvaa vuokrattavaa tai ostettavaa kiinteistöä ei löytyisi, täytyy suunnitella uudisrakentamista.

Vuoden 2020 aikana on valmisteltu ARA:n investointiavustushakemuksia Mäntyharjun Mäkirinteen palvelukodin tilojen uudistamiseen ja Siilinjärven Kihmulan palvelukodin toiminnan laajentamiseen. Jos avustushakemukset ovat myönteisiä molempiin kohteisiin päästään rakentamaan vuoden 2021 aikana. Mäntyharjulla korvataan vanhoja tiloja uudisrakentamalla viisi asuntoa. Siilinjärvellä lisätään nykyisen palvelukodin pihapiiriin seitsemän asuntoa.

Savonlinnassa Laavunrinteen palvelukodin huonokuntoiset rakennukset on korvattu uusilla vuokratiloilla. VaaliJalan omistama Laavunrinteen rivitalokiinteistö on parhailleen myynnissä. Uudet tilat sijaitsevat Savonlinnan Pääskylahden alueella esteettö-

mässä kerrostalossa, uuden palvelukodin nimi on Pääskylahden palvelukoti. Uusi palvelukoti aloitti toimintansa remontin jälkeen 1.9.2020. Palvelukodissa on 20 asuntoa. Palvelukodissa ei ole yövalvontaa. Palveluasuntojen määrä lisääntyy Savonlinnassa muutoksen myötä kuudella asunnolla. Miltei kaikki asunnot on jo varattu. Työntekijöiden määrää on lisätty kahdesta kolmeen.

Vuoden 2020 alussa jatkettiin Etelä-Savon ELY-keskukselle ja työhallinnolle työhönvalmennus- sekä työ- ja toimintakyvyn arviointipalvelujen tuottamista. Toimintaa on päästy jatkamaan kilpailutuksessa menestymisen myötä useamman vuoden tauon jälkeen. Poikkeusaikana toimintaa on pystytty osittain toteuttamaan etäpalveluina. Myös kuntouttavan työtoiminnan osalta palveluja on tuotettu yksilöllisesti joillekin asiakkaille etäpalveluna.

VaaliJalan avopalveluihin on koulutettu YKS-menetelmäkouluttajia, jotka levittävät asiakkaiden itsemääräämisoikeuden tukemista vahvistavaa yksilöllisen elämän suunnittelun menetelmäosaamista yksiköihin. Levittämistyötä on tehty avopalveluyksiköihin vuoden 2020 alussa ja koronatauon jälkeen taas syksystä alkaen. Yksiköissä on myös jatkettu kirjaamisvalmennuksia työntekijöille. Palvelukodeissa on aloitettu RAI-toimintakyvyn arviointimenetelmän pilotointi asiakastyön vaikuttavuuden osoittamiseksi. RAI-menetelmä tullaan ottamaan vähitellen käyttöön kaikissa palvelukodeissa.

Yksiköiden sijaistarpeen helpottamiseksi ja työntekijöiden jaksamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi avopalveluissa on kokeiltu varahenkilöstön toimintaa. Koska kokemukset ovat olleet myönteisiä, on varahenkilöstön toiminta tarkoitus vakiinnuttaa ja laajentaa eri puolille Savoaa.

Kehittämishankkeet

VaaliJalan kuntayhtymässä toimii Etelä-Savon ELY-keskuksen ESR-rahoituksella Suunta yhdessä-hanke vuosina 2019 - 2021. Hankkeessa kehitetään sosiaalista kuntoutusta ja matalan kynnyksen palvelumuotoja erityistä tukea tarvitseville henkilöille. Kehitettävien palvelujen avulla tuetaan pääsyä kohti mielekästä tekemistä ja työmarkkinoita. Hankkeessa toimii projektikoordinaattori ja projektityöntekijä. Hanke sijoittuu Mikkelin seudulle. Syksyyn 2020 mennessä hankkeen yksilö- ja ryhmävalmennuksessa on ollut mukana 55 asiakasta.

VaaliJala toimii osatoteuttajana Diakin hallinnoimassa VAVE-hankkeessa vuosina 4/2020-2/2022. Hanke toteutetaan Etelä-Savossa ELY-keskuksen ESR-rahoituksella. Hankkeen avulla vaikutetaan vammaisalan vetovoimaisuuteen, työurien ja osaamisen kehittämiseen vammaisalalla sekä teknologisten ratkaisujen käyttöönottoon vammaisalan työssä ja asiakkaiden apuna. VaaliJalan osahankkeessa toimii kaksi työntekijää, sairaanhoitajamentori ja tekninen asiantuntija.

SOPIVA Etelä-Savon henkilökohtaisen budjetoinnin hanke sai STM:n rahoituksen. VaaliJala toimii Essoten hallinnoimassa hankkeessa osatoteuttajana. hankkeen toimitakausi on 1.9.2020- 31.12.2021.

Hankkeen päätavoitteena on yhdessä kehittää ja mallintaa henkilökohtaisen budjetoinnin järjestämisen tapa, joka vastaa alueen ja sen asukkaiden tarpeisiin ja jonka

vaikutuksia ja kustannusvaikutuksia voidaan tehokkaasti seurata ja arvioida. Vaalijalan tulokulma hankkeeseen on erilaiset henkilökohtaisen budjetoinnin asiakasprosessit kommunikaation ja tuetun päätöksenteon näkökulmasta hyödyntäen jo olemassa olevaa materiaalia ja kehittämällä uudenlaisia materiaaleja sekä toimintamalleja työskentelyn tueksi. SOPIVA-hankkeen suunnittelijaksi siirtyy yksi vakituisista kommunikaatio-ohjaaja/tulkeista. Suunnittelijan esimiehenä toimii asiantuntijapalvelujen päällikkö, joka yhteistyössä avopalvelujen johtajan kanssa vastaa hankkeen toteutuksesta Vaalijalan kuntayhtymässä.

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen

01.01.2020 - 30.09.2020

	Budj 2020	Toteutuma 2020 01-09	Poikkeama summa	Käyttö- %
Vaalijalan kuntayhtymä				
TULOSLASKELMA				
TOIMINTATUOTOT				
Myyntituotot				
Liiketoiminnan myyntituotot	2.208.050	1.585.340,58	622.709,42	71,8
Korvaukset kunnilta ja kuntayht	59.901.690	50.387.380,28	9.514.309,72	84,1
Muut suoritteiden myyntituotot	36.650	29.624,80	7.025,20	80,8
Myyntituotot	62.146.390	52.002.345,66	10.144.044,34	83,7
Maksutuotot				
Sosiaalitoimen maksut	2.411.430	1.990.401,30	421.028,70	82,5
Maksutuotot	2.411.430	1.990.401,30	421.028,70	82,5
Tuet ja avustukset	487.740	61.491,49	426.248,51	12,6
Muut toimintatuotot				
Vuokratuotot	1.623.640	1.206.899,85	416.740,15	74,3
Muut toimintatuotot	16.900	18.829,11	-1.929,11	111,4
Muut toimintatuotot	1.640.540	1.225.728,96	414.811,04	74,7
TOIMINTATUOTOT	66.686.100	55.279.967,41	11.406.132,59	82,9
TOIMINTAKULUT				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Maksetut palkat ja palkkiot	-41.395.950	-32.668.575,73	-8.727.374,27	78,9
Jaksotetut palkat ja palkkiot	-428.850	-280.727,86	-148.122,14	65,5
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	582.030	678.117,27	-96.087,27	116,5
Palkat ja palkkiot	-41.242.770	-32.271.186,32	-8.971.583,68	78,2
Henkilösivukulut				
Hlöstösivukulut	-10.466.960	-8.234.210,34	-2.232.749,66	78,7
Henkilösivukulut	-10.466.960	-8.234.210,34	-2.232.749,66	78,7
Henkilöstökulut	-51.709.730	-40.505.396,66	-11.204.333,34	78,3
Palvelujen ostot				
Asiakaspalvelujen ostot	-320.700	-246.384,02	-74.315,98	76,8
Muiden palvelujen ostot	-6.150.510	-3.515.012,52	-2.635.497,48	57,1
Palvelujen ostot	-6.471.210	-3.761.396,54	-2.709.813,46	58,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-4.797.840	-3.501.285,07	-1.296.554,93	73,0
Varastojen lisäys/vähennys		0,11	-0,11	-100,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.797.840	-3.501.284,96	-1.296.555,04	73,0
Avustukset				
Avustukset	-244.050	-108.165,50	-135.884,50	44,3
Avustukset	-244.050	-108.165,50	-135.884,50	44,3
Muut toimintakulut				
Vuokrat	-1.328.400	-985.620,84	-342.779,16	74,2
Muut toimintakulut	-243.000	-257.670,08	14.670,08	106,0
Muut toimintakulut	-1.571.400	-1.243.290,92	-328.109,08	79,1
TOIMINTAKULUT	-64.794.230	-49.119.534,58	-15.674.695,42	75,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	1.891.870	6.160.432,83	-4.268.562,83	325,6
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	15.300	34.835,77	-19.535,77	227,7
Korkokulut	-146.500	-75.635,66	-70.864,34	51,6
Muut rahoituskulut	-5.000	-392,62	-4.607,38	7,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-136.200	-41.192,51	-95.007,49	30,2
VUOSIKATE	1.755.670	6.119.240,32	-4.363.570,32	348,5
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.657.000	-1.300.462,12	-356.537,88	78,5
Kertaluonteiset poistot		-3.750,00	3.750,00	-100,0

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen

01.01.2020 - 30.09.2020

	Budj 2020	Toteutuma 2020 01-09	Poikkeama summa	Käyttö- %
Poistot ja arvonalentumiset	-1.657.000	-1.304.212,12	-352.787,88	78,7
TILIKAUDEN TULOS	98.670	4.815.028,20	-4.716.358,20	4879,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	98.670	4.815.028,20	-4.716.358,20	4879,9

Esitys Vaalijalan kuntayhtymän työterveyshuollon hankintapäätökseksi

1. Hankintakertomus

Hankinnan kohde. Hankinta koskee lakisääteisen (Työterveyshuoltolaki 1383/2001, 12§) työterveyshuollon sekä yleislääkäritasoisien, työterveyspainotteisen sairaanhoidon tuottamisen Vaalijalan henkilökunnalle palveluntarjoajan tiloissa. Hankittava palvelu sisältää yleislääkäritasoiset tutkimukset ja erikseen sovittavat laboratorio- ja kuvantamispalvelut sekä erikoislääkärikonsultaatiot työterveyslääkärin läheteellä.

Hankittaviin lisäpalveluihin kuuluu terveydenhuollon ammattihenkilön toteuttama hoidon tarpeen arviointipalvelu, osana terveystarkastuksia toteutettavat digitaaliset terveystarkastus ja työkyvyn johtamisen digitaalinen järjestelmä esimiesten ja henkilöstöhallinnon käyttöön. Palvelun laajuudesta ja lisäpalvelujen käyttöönotosta sovitaan tarkemmin hankintasopimuksessa ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa. Palvelun laajuudesta ja lisäpalvelujen käyttöönotosta sovitaan tarkemmin hankintasopimuksessa ja työterveyshuollon toimintasuunnitelmassa. Vaalijalan kuntayhtymä pidättää oikeuden rajata ostettavaa palvelua.

Hankintailmoitukset ja tarjouspyyntö. Vaalijalan kuntayhtymän työterveyspalveluita koskeva hankinnasta (20.8.2020 päivätty tarjouspyyntö ”Vaalijalan osaamis- ja tukikeskuksen sekä avopalveluyksiköiden kokonaisvaltainen työterveyshuolto”,) on julkaistu Hilmassa (tarjouspyyntö 200819105107-15443) 22.8.2020 ja TED-tietokannassa (2020/S 164-399366) 25.8.2020 ja ilmoitettu Hankintasampo -palvelussa 25.8.2020.

Hankintamenettely. Hankinta toteutetaan avoimella menettelyllä hankintalain (1397/2016) liitteessä E määriteltyjen sosiaali- ja terveyspalveluiden mukaisena hankintana. Osa- tai vaihtoehtoisia tarjouksia ei hyväksytä. Sopimuksen jakaminen osiin haittaisi sopimuksen kohteena olevan palvelun hallintaa, toimitusvarmuutta sekä sopimuksen valvontaa. Hankinnan kokonaisarvo on arviolta noin 2.700.000 euroa (48 kk), 675.000 euroa / vuosi.

Tarjousvertailuun otetaan mukaan vain tarjouspyynnön mukaiset ja tarjoajalle asetetut soveltuvuusvaatimukset täyttävät tarjoukset. Tarjoukset vertaillaan ensin laadullisten kriteerien osalta ja sen jälkeen hintojen osalta. Hankintapäätös tehdään kokonaistaloudellisin edullisuusperustein tarjouspyynnössä mainittujen arviointikriteerien mukaisesti painotettuna ja pisteytettynä. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on hinta- ja laatuasteet yhteenlaskettuna suurimman pistemäärän saanut tarjous.

Sopimuskausi. Tarjouspyynnön perusteella tehtävän hankintasopimuksen sopimuskausi alkaa 1.1.2021 ja hankintasopimus on voimassa 31.12.2024 saakka. Tämän jälkeen tilaajalla on oikeus jatkaa hankintasopimusta kahdella yhden (1+1) vuoden pituisella optiokaudella. Optiovuosiin käytöstä päätetään erikseen. Optiokaudella sovelletaan hankintasopimuksen ehtoja sen mukaisesti, kun ne ovat voimassa sopimuksen päättyessä. Mikäli tuleva valtakunnallinen sote-uudistus tai muun sosiaali- ja terveydenhuoltoon liittyvän lainsäädännön muuttuminen, velvoittaa muunlaiseen sopimusaikaan, varaa Vaalijala mahdollisuuden neuvotella sopimuksen sisällöstä uudelleen ja irtisanoa sopimuksen em. perusteella 3 kuukauden irtisanomisaikalla. Hankintasopimus syntyy kirjallisen hankintasopimuksen allekirjoittamisella.

.....

Tarjousten jättäminen. Tarjoukset oli toimitettava liitteineen perjantaina 25.9.2020 klo 16 mennessä osoitteeseen <https://www.hankintasampo.fi/sampo/> otsikolla "Työterveyshuoltotarjous". Tarjouksen oli oltava voimassa 6 kk viimeisestä tarjouksen vastaanottopäivästä

Hankinta-asiakirjojen saatavuus. Hankintaan liittyvät asiakirjat ovat olleet tarjouksentekoaikana saatavilla sähköisesti täydellisinä, rajoituksetta ja maksutta osoitteesta <https://www.hankintasampo.fi/sampo/rftender#/view/6755>

Tarjouspyyntöä koskevat lisäkysymykset. Tarjoajilla oli mahdollisuus esittää tarjouspyyntöä koskevia kysymyksiä perjantaihin 4.9.2020 klo 16 mennessä. Kysymykset tuli esittää Hankinta-Sampo-palvelun kautta "Kysymykset" -välilehdellä. Edellä määrättyllä tavalla esitettyihin kysymyksiin annettiin vastaukset perjantaina 11.9.2020 mennessä. Vastaukset kysymyksiin löytyivät <https://www.hankintasampo.fi/> -sivuilta.

Lisäkysymysten mukaan korjattu tarjouspyyntö ja uudet lisäkysymykset. Tarjouspyyntöä täsmennettiin kysymysten perusteella yksinkertaistamalla vertailua sekä tekemällä sopimukseen vähäisiä muutoseikkoja. Tarjouspyynnöstä julkaistiin 15.9.2020 korjatut dokumentit tarjoajien saataville. Hankintayksikkö pyysi esittämään mahdolliset uudet lisäkysymykset perjantaihin 18.9.2020 klo 16:00 mennessä. Tarjouksen jättämisen määräaika pidennettiin viikolla 2.10.2020 klo 16 mennessä. Muilta osin tarjouspyyntöä ei enää muutettu saapuneiden lisäkysymysten osalta.

Saapuneet tarjoukset. Tarjouspyynnössä määrättyyn määräaikaan, 2.10.2020 klo 16 mennessä tarjouksensa jättivät: Etelä-Savon Työterveys Oy (ESTT), Pihlajalinna Oy, Suomen terveystalo Oy ja Mehiläinen Oy.

Tarjoukset avattiin VaaliJalan kuntayhtymän hankintayksikön toimesta 5.10.2020, missä yhteydessä hankintayksikkö suoritti tarjousten soveltuvuusarvioinnin.

Saapuneita tarjouksia koskevat täsmennyspyynnöt. Suomen Terveystalo Oy:tä ja Pihlajalinna Oy:tä pyydettiin täsmentämään tarjouksiaan 12.10.2020 mennessä sähköpostitse seuraavien kohtien mukaisesti:

Suomen Terveystalo Oy:tä pyydettiin täsmentämään hoidon tarpeen arviointipalvelun vasteaikaa. Suomen Terveystalo Oy oli merkinnyt vasteajaksi 1,59 minuuttia. Hankintayksikkö pyysi Suomen Terveystalo Oy:tä vahvistamaan, tarkoittaako vasteaika 1:59 minuuttia, eli 1 min 59 s, vai 1,59 minuuttia, eli 1 min 35 s. Suomen Terveystalo vastasi määräaikaan mennessä tarkoitta-neensa 1:59 min, eli 1 min 59 s.

Pihlajalinna Oy:tä pyydettiin vahvistamaan, että Hintalomakkeessa (Liite 2) antamiensa vertailukoriin kuulumattomien tuotteiden ja palvelujen alennusprosentit noudattavat Hintalomakkeessa määriteltä ohjetta ja sen mukaisesti Hintalomakkeeseen kuulumattomien tuotteiden ja palvelujen hinnoittelussa käytetään samoja tuoteryhmäkohtaisia alennusprosentteja mitä ko. tuoteryhmän hintalomakkeen tuotteissa ja palveluissa on käytetty seuraavien tuoteryhmien osalta: yksittäiset laboratoriotutkimukset, paketoitunut laboratoriotutkimukset, röntgentutkimukset, ultraäänitutkimukset, kliinisen neurofysiologian tutkimukset ja kliinisen fysiologian tutkimukset. Mikäli hintalomakkeessa on useampia eri alennusprosentteja tuoteryhmien sisällä, käytetään hintalomakkeeseen kuulumattomien tuotteiden ja palvelujen hinnoittelussa ko. tuoteryhmän korkeinta tarjottua alennusprosenttia. Lisäksi Pihlajalinna Oy:tä pyydettiin korjaamaan hintalomake vastaamaan tätä vaatimusta. Selvyiden vuoksi todettakoon, että hintalomakkeen korjaamisella ei ole vaikutusta tarjottuun vertailuhintaan, eikä siten pisteytykseen eikä tarjoajan valintaan.

Pihlajalinna vastasi määräaikaan mennessä noudattavansa Hintalomakkeessa mainittua ehtoa ja korjasi hintalomakkeen vastaamaan kyseistä kohtaa.

Tarjouspyynnön mukaisuus. Tarjouskilpailusta suljetaan pois myös hankintalain 53 §:n ja 54 §:n mukaisesti sellainen tarjoaja, joka on syyllistynyt vakaviin taloudellisiin rikoksiin ja sellaiset yritykset, joilla ei voida katoa olevanhankintalain 71 § mukaisesti teknisiä, taloudellisia tai muita edellytyksiä hankinnantoteuttamiseksi tai joka on laiminlyönyt verojen tai lakisääteisten sosiaalimaksujen suorittamisen. Kaikki tarjouskilpailuun saapuneet tarjoukset olivat tarjouspyynnön mukaisia saatujen täsmennyspyyntöjen vastausten jälkeen.

Tarjoajien soveltuvuuden arviointi. Hankintalain 80:n mukaan hankintayksikön on suljettava pois tarjouskilpailusta tarjoaja, jota koskee hankintalain 80 §:ssa tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste. Hankintayksikkö voi sulkea pois tarjouskilpailusta tarjoajan, jota koskee hankintalain 81 §:ssa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste. Hankintayksikkö voi asettaa ehdokkaiden tai tarjoajien rekisteröitymistä, taloudellista ja rahoituksellista tilannetta sekä teknistä ja ammatillista pätevyyttä koskevia 84—86 §:ssä tarkoitettuja vaatimuksia ilmoittamalla tästä hankintailmoituksessa. Ehdokkaat tai tarjoajat, jotka eivät täytä hankintayksikön asettamia vähimmäisvaatimuksia, on suljettava tarjouskilpailusta. Kaikki tarjoajat täyttivät hankintayksikön esittämien täsmennyspyyntöjen ja tarjoajien vastausten perusteella hankintayksikön asettamat vaatimukset tarjoajan soveltuvuudelle ja vähimmäisvaatimukset kyseiselle hankinnalle eikä tarjoajien poissulkemisperusteita näin ollen ilmennyt.

Hankinta-asiakirjojen julkisuus. Hankinnassa sovelletaan lakia viranomaisen toiminnan julkisuudesta (621/1999). Hankintapäätös perusteluineen tulee julkiseksi vasta päätöksenteon jälkeen. Saapuneet tarjoukset ja niihin liittyvät asiakirjat (lukuun ottamatta liikesalaisuuksia ja liikesalaisuuksiin verrattavissa olevia hinnan muodostumisen perusteita ja osahinnoittelua) tulevat julkisiksi asianosaisille kun hankintapäätös on asiassa tehty.

Saapuneet tarjoukset ja niihin liittyvät asiakirjat (lukuun ottamatta liikesalaisuuksia ja näihin verrattavissa olevia hinnan muodostumisen perusteita ja osahinnoittelua) tulevat julkisiksi muille kuin asianosaisille kun hankintasopimus puheena olevassa hankinnassa on tehty.

Hankinta-asiakirjoja säilytetään VaaliJalan kuntayhtymän arkistossa, missä hankinta-asiakirjat ovat nähtävillä (lukuun ottamatta liikesalaisuuksia ja liikesalaisuuksiin verrattavissa olevia hinnan muodostumisen perusteita ja osahinnoittelua) erikseen pyydettäessä.

2. Tarjouspyynnön pisteytyslogiikka ja valintaperusteet

Kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen arviointikriteerit ja painoarvot ovat esitetty alla olevan mukaan. Tarjousten vertailu on suoritettu kahden desimaalin tarkkuudella.

Hinta. Hintakriteerin painoarvo on 40 %, tarjouksen liitteen 2 Hintalomake mukaisesti (kohde-ryhmän pisteet yhteensä 40).

Pisteytys: Kunkin tarjoajan kokonaishinta. Edullisimman kokonaishinnan tarjonnut saa 40 pistettä, muihin käytetään kaavaa: halvin kokonaishinta/tarjottu kokonaishinta x 40.

Palveluiden laatu. Palveluiden laatu-kriteeriden (vertailukriteerit 1 ja 2) painoarvo on 30 %, liitteen 3 Laatu-kriteerit, mukaisesti (maksimipisteet yhteensä 30 pistettä).

Vertailukriteeri 1. Hoidon tarpeen arviointipalvelun saatavuus: Niiden tuntien yhteenlaskettu määrä viikossa, kun toimittajan hoidon tarpeen arviointipalvelu on saatavilla ma-pe klo 8–16 läksi.

Pisteytys: Eniten tunteja saanut täydet 10 pistettä. Muut suhteessa tähän kaavalla: tunnit / eniten tunteja saanut x 10 pistettä. Täydet 10 pistettä jos palvelu on auki 24/7.

Vertailukriteeri 2. Hoidon tarpeen arviointipalvelun vasteaika: 12 kk (03/2019–02/2020) ajan teknisissä välinein mitattu ja todennettavissa oleva keskimääräinen vasteaika siitä, kun asiakas on soittanut palvelunumeroon siihen, kun terveydenhuollon ammattihenkilö on vastannut puhelimeen.

Pisteytys: Alle 2 min – täydet 20 pistettä, alle 3 min – 15 pistettä, alle 5 min – 5 pistettä, yli 5 min tai ei mittauksesta – 0 pistettä

Palveluiden saatavuus. Palveluiden saatavuuden kriteerien (vertailukriteerit 3 ja 4) painoarvo on 30 %, liitteen 4 Toimipisteet mukaisesti (maksimipisteet yhteensä 30 pistettä).

Vertailukriteeri 3. Omien toimipisteiden lukumäärä: Kustakin palveluntuottajan omasta toimipisteestä 5 pistettä, alihankintana tuotetusta toimipisteestä 0 pistettä.

Pisteytys: Eniten pisteitä saanut saa 25 pistettä, muihin käytetään kaavaa: saadut pisteet/eniten pisteitä saanut x 25.

Vertailukriteeri 4. Toimipisteiden etäisyys. Yhteenlaskettu etäisyys palveluntarjoajan toimipisteistä Vaalijalan toimipisteisiin painotettuna ko. Vaalijalan toimipisteen henkilömäärällä.

Pisteytys: Lyhimmän (henkilömäärällä painotetun) etäisyyden saanut saa 5 pistettä, muihin käytetään kaavaa: (lyhin painotettu etäisyys/painotettu etäisyys) x 5.

Pisteytysvertailu erillisenä liitteenä (salassa pidettävä).

Työn vaativuuden arviointi Vaalijalan kuntayhtymässä

YLEISTÄ

Työn vaativuuden arvioinnin (TVA) kohteena on työ eikä työntekijän henkilökohtaisen osaamisen tai työsuorituksen arviointi. Tarkoituksena ei siis ole vertailla eri hinnoittelukohtiin kuuluvien töiden vaativuutta keskenään.

Työn vaativuuden arviointi on töiden vaatimusten vertailua ja asettamista vaativuuden mukaan keskinäiseen järjestykseen. Menetelmällä siis arvioidaan järjestelmällisesti kunkin työn vaativuus ammattiryhmittäin. Työn vaativuuden arviointi perustuu Kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimukseen.

Työn vaativuuden arviointia Vaalijalan kuntayhtymässä ohjaa arviointityöryhmä, johon kuuluvat työnantajan edustajat ja luottamusmiehet.

1 Vaativuustekijät

Työn vaativuuden arviointijärjestelmä koostuu toisistaan riippumattomista töiden tavoitteista johdetuista vaativuuden osatekijöistä. Niistä kutsutaan vaativuustekijöiksi. Vaalijalan kuntayhtymän työn vaativuuden arviointijärjestelmässä osa- ja päävastuutekijöiksi on määritelty:

Päävaativuustekijät	Osavaativuustekijä
Osaaminen	Tiedot Taidot Harkinta
Työn vaikuttavuus / ratkaisujen merkittävyys	Työn vaikutukset Vastuu
Vaikuttamisen taidot	Vuorovaikutustaidot Yhteistyötaidot
Työolosuhteet	Fyysiset työolosuhteet Psyykkiset työolosuhteet

2 Työn vaativuuden arvioinnin toteuttaminen

Tarkoituksena on arvioida kaikkien samaan ammattiryhmään kuuluvien tehtävien vaativuutta keskenään. Yksiköissä arvioidaan kutakin ammattiryhmän työtehtävää yhtenäisenä. Arvioinnin perusteella määräytyy kunkin yksikön hinnoittelukori.

Arvioinnin tarkoituksena on löytää **erottelevia tekijöitä** työn vaativuuden suhteen.

Vaikka saman ammattiryhmän tehtävät ovat eri vaativuustekijöiden suhteen eri tasoa, voi lopputuloksena olla, että nämä työtehtävät ovat kokonaisvaativuutta arvioitaessa keskenään samalla tasolla.

3 Tehtävänkuvaukset ja arviointi vaalijalan kuntayhtymässä

Vaalijalan kuntayhtymässä on laadittu tehtävänkuvauspohjat. Kukin tehtävänkuvaus käsitellään yksikön **työpaikkakokouksessa** tai vastaavalla tavalla sen henkilöstöryhmän kanssa, jota kukin tehtävänkuvaus koskee.

Arviointi suoritetaan Webropol-ohjelmalla, josta tulokset viedään Exel-taulukkoon keskiarvon laskemista varten.

Tehtävänkuvaus on peruskuvaus yksikön kustakin tehtäväkokonaisuudesta. **Kysymys ei ole henkilökohtaisesta työn vaativuustekijöiden kuvauksesta, vaan siitä, mitä keneltä tahansa kyseistä työtä suorittavalta kohtuudella edellytetään.**

Kuvauksia on laadittu yksi kutakin tehtävänimikettä kohti. Tehtävänkuvat löytyvät Visosta.

Arviointia ei suoriteta jokaisen työntekijän osalta erikseen, vaan samankaltaisia tehtäviä suorittavat voidaan "niputtaa".

Työn vaativuuden arvioinnissa lähtökohtana on avoimuus ja järjestelmän läpinäkyvyys. Tästä johtuen arvioinnin tulokset tulee saattaa kunkin työntekijän tietoon joko henkilökohtaisesti tai antamalla mahdollisuus tutustua omaa ryhmäänsä koskevaan arviointiaineistoon.

4 Ammattiryhmät, joiden peruskoulutukseen kuuluu lääkehoidon osaaminen

Niiltä työntekijöiltä, joiden peruskoulutukseen kuuluu lääkehoidon opinnot (sosiaali- ja terveysalan perustutkinto ja sairaanhoitajatutkinto) edellytetään lääkelupien ylläpitäminen. Mikäli lupia ei päivitetä, siirtyy työntekijä oman ammattiryhmänsä alimpaan palkkauskoriin (kori nro 1). Siirtymävaiheessa lääkeluvat on päivitettävä 1.6.2021 mennessä.

Sosionomi-koulutuksen saaneet hoitajat/ohjaajat avopalveluiden palvelukodeissa tulevat saamaan lähihoitajatasoisen lääkehoidon koulutuksen (i.m. pistosta lukuunottamatta) työnantajan kustantamana. Koulutuksen jälkeen sosionomeja käsitellään samalla tavalla kuin sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon suorittaneita työntekijöitä. Myös heiltä vaaditaan jatkossa lääkelupien päivittämistä pysyäkseen työyksikkönsä vaativuuskorissa.

Uudet työntekijät saavat korin 1 palkan, kunnes lääkelupa on suoritettu. Tämän jälkeen palkka nousee yksikön mukaiseen koriin. Vakituiseen työsuhteeseen rekrytoitaessa, henkilön on suoritettava lääkelupa koeajan puitteissa (6 kuukauden aikana).

5 Kouluttamattomat työntekijät vaalijalan kuntayhtymässä

Alalle kouluttamaton työntekijä voi työskennellä esimerkiksi lähiavustajan tehtävässä kolme kuukautta, jonka jälkeen esimies arvioi työntekijän sopivuutta alalle haastattelemalla työntekijän. Mikäli sosiaali- ja terveysala tuntuu sopivalta, työntekijälle tehdään suunnitelma kouluttautumisesta sosiaali- ja terveysalan ammattiin. Suunnitelman aikana voi olla 3-5 vuotta pitkä riippuen suoritettavasta tutkinnosta. Tavoitteena on, että jokaisella työntekijällä on ammattiin vaadittava tutkinto joko suoritettu tai sitä suoritetaan parhaillaan.

Koulutukseen lähteneelle henkilölle, jonka opinnot etenevät suunnitellusti, maksetaan lähiavustajan korkeinta hintakorin palkkaa opintojen ajan.

Kiinteistön kauppakirja

1 Kaupan osapuolet

Myyjä

Vaalijalan Kuntayhtymä
Nenonpellontie 40, 76940 Nenonpelto
Ilkka Jokinen, 05060278, ilkka.jokinen@vaalijala.fi
Myytävä osuus 1/1

Ostaja

Teemu Olavi Lautiainen
2235965-5
Schaumannintie 20, 57230, Savonlinna
0405193248, teemu.lautiainen@savonlinnanlampopumppu.fi
Ostettava osuus 1/1

2 Kaupan kohde

2.1 Kiinteistö

Savonlinnan kaupungissa sijaitseva tontti, jäljempänä yksilöityine rakennuksineen, tarpeistoineen ja liittymineen. Kiinteistötunnus 740-9-47-1.

Kaavan mukainen käyttötarkoitus on rivitalo. Kiinteistö myydään ilman voimassa olevia vuokrasopimuksia.

2.2 Osoite

Laavukuja 1, 57230 Savonlinna

2.3 Kiinteistön pinta-ala

Kaupan kohteena olevan kiinteistön pinta-ala on 25.08.2020 päivätyn kiinteistörekisteriotteen mukaan 1480 m².

2.4 Kaavoitustilanne ja kiinteistön muodostuminen

Kaupan kohteena oleva asuinkiinteistö on alueella, jossa on asemakaava ja sitova tonttijako.

2.5 Kiinteistön rakennukset

Kiinteistöllä sijaitsee vuonna 1983 valmistunut rivitalo sekä kaksi piharakennusta.

2.6 Rakennuksen pinta-alat

Kerrosala yhteensä 453 m². Asuinrakennus 416,5 m², varasto1 16,5 m², varasto2 20 m². Pinta-aloja ei ole tarkistusmitattu. Ostaja ei ole katsonut pinta-alojen tarkistusmittausta tarpeelliseksi ja hän hyväksyy pinta-alojen epävarmuuden. Myyjä ja ostaja toteavat yhteisesti, ettei kohteen kauppahinta ole osaksikaan pinta-alaperusteinen, vaan kauppahinta perustuu kokonaisuuteen.

Varusteet ja tarpeisto sekä irtain omaisuus.

Kauppaan kuuluvat myyntiesitteessä mainitut varusteet. Kaupan kohteeseen kuuluva tavanomainen tarpeisto siirtyy ostajalle sen mukaisena kuin se oli ostajan tutustuessa kiinteistöön.

Tämän kaupan yhteydessä ei ole myyty eikä luovutettu irtainta omaisuutta, eikä sellaisesta ole tehty eri sopimustakaan.

3 Kaupan ehdot

3.1 Kauppahinta ja maksuehdot

Kauppahinta on kaksikymmentätuhatta (20000,-) €.

Koko kauppahinta maksetaan kaupanteossa. Kauppahinta kuitataan maksetuksi ja saaduksi tämän kauppakirjan allekirjoituksin ilman eri merkintää. Sovitun eräpäivän jälkeiseltä ajalta maksettava viivästyskorko määräytyy korkolain mukaan.

3.2 Omistusoikeuden siirtyminen

Omistusoikeus kaupan kohteeseen siirtyy tämän kauppakirjan allekirjoituksin, kun kauppahinta on kokonaisuudessaan maksettu.

3.3 Hallintaoikeuden siirtyminen

Hallintaoikeus kaupan kohteeseen siirtyy ostajalle viimeistään **kaupantekotilaisuudessa**. Myyjä ei saa hallintaoikeutensa aikana hakata puustoa, irrottaa maa-aineksia tai muuten käyttää kiinteistöä siten, että se alentaa kiinteistön arvoa tai aiheuttaa ostajalle muuten haittaa. Jos myyjälle kuuluvaa irtaimistoa on sopimuksen vastaisesti rakennuksissa tai kiinteistöllä myyjän luovutettaessa kaupan kohteen hallintaoikeuden ostajalle, katsotaan hallintaoikeuden luovutuksen viivästyneen sovitusta.

Mikäli hallintaoikeuden luovutus ostajalle viivästyy myyjästä johtuvasta syystä, maksaa myyjä ostajalle viivästyksestä kertakorvauksena 500,- euroa sekä 500,- euroa viivästyskorvauksena kultakin alkavalta viivästysviikolta kaupan kohteen hallintaoikeuden luovutuspäivään asti.

3.4 Rasitukset

Kaupan kohteena olevaan kiinteistöön ei kohdistu mitään rasituksia, eikä uusia asioita ole vireillä. Tämä ilmenee myös 16.10.2020 päivätystä rasitustodistuksesta.

Kiinteistörasitteet

Myyjä vakuuttaa ja vastaa siitä, ettei kiinteistöön kohdistu muita rasitteita, kuin mitä 16.10.2020 päivätystä kiinteistörekisteriotteesta ilmenee, eikä uusia asioita ole vireillä. Lisäksi myyjä vakuuttaa ja vastaa siitä, ettei kaupan kohteeseen kohdistu myöskään mitään muita sopimuksen tai suostumukseen perustuvia käyttöoikeuksia.

3.5 Kaupan kohteesta aiheutuvat kustannukset

Kaupantekovuodelta 2020 maksettavasta kiinteistöverosta vastaa myyjä. Myyjä vastaa kaikista kaupan kohteeseen kohdistuvista julkisoikeudellisista maksuista omistusoikeuden siirtymispäivään asti ja kiinteistön hoito- ja ylläpitokustannuksista hallintaoikeuden siirtymispäivään asti. Tämän jälkeiseltä ajalta niistä vastaa ostaja. Myyjä vakuuttaa, että kiinteistöön ei kohdistu maksamattomia maksuja.

Jos kuitenkin hallintaoikeuden siirto viivästyy sovituksista ostajasta johtuvasta syystä, vastaa ostaja tyhjiään olevan kiinteistön hoito- ja ylläpitokustannuksista myös edellä sovitun hallintaoikeuden siirtohetken jälkeiseltä ajalta, vaikka hallintaoikeus ei vielä tosiasiallisesti olisi siirtynyt.

3.6 Vaaranvastuun jakautuminen ja kiinteistön vakuuttaminen

Vaaranvastuu siirtyy ostajalle maakaaren (540/1995) mukaisesti kaupantekopäivänä. Ostaja vastaa vahingosta, joka kaupan tekemisen jälkeen aiheutuu kiinteistölle tulipalon, myrskyn, vahingonteon tai muun myyjästä riippumattoman syyn vuoksi, vaikka kiinteistö on jäänyt myyjän hallintaan tai vaikka omistusoikeuden pysyminen tai siirtyminen on kauppakirjassa sovittu ehdolliseksi.

Ostaja sitoutuu ottamaan kiinteistön ja kiinteistöllä ostajalle siirtyvää irtaimistoa koskevan vakuutuksen välittömästi kaupantekopäivänä. Ostajan tulee olla yhteydessä omaan vakuutusyhtiönsä varmistaakseen yhtiön noudattamat käytännöt kiinteistön vakuuttamiseen liittyen. Oikeusturvavakuutuksen käyttäminen kaupanteosta mahdollisesti syntyviin riitoihin edellyttää yleensä, että vakuutus on ollut voimassa jo kaupantekopäivänä.

Myyjät irtisanovat oman kiinteistön täysarvovakuutuksen päättymään aikaisintaan 14 vuorokauden kuluttua kaupantekopäivästä lukien.

Ostajan tulee olla yhteydessä omaan vakuutusyhtiönsä viimeistään kaupantekopäivänä varmistaakseen yhtiön noudattamat käytännöt kiinteistön vakuuttamiseen liittyen. Oikeusturvavakuutuksen käyttäminen kaupanteosta mahdollisesti syntyviin riitoihin edellyttää yleensä, että vakuutus on ollut voimassa jo kaupantekopäivänä.

3.7 Kaupan kohteeseen tutustuminen ja ostajan saamat tiedot kaupan kohteesta

Ostaja on suorittanut kiinteistöllä katselmuksen haluamassaan laajuudessa. Ostaja on tällöin tarkastanut kaupan kohteen rajat ja sen alueen sekä sillä sijaitsevat rakennukset. Ostaja on katselmuksessa todennut kaupan kohteen vastaavan siitä esitettyjä asiakirjoja ja annettuja tietoja.

Myyjä vakuuttaa kertoneensa ostajalle kaikki tiedossaan olevat kaupan kohdetta koskevat seikat ja niissä mahdollisesti ennen kauppaa tietoonsa tulleet muutokset, jotka ovat saattaneet vaikuttaa ostajan ratkaisuihin kaupan päättämisessä.

Ostaja on lisäksi ennen kaupan tekemistä tutustunut seuraaviin kaupan kohdetta koskeviin asiakirjoihin ja kuitata ne kauppakirjan allekirjoituksella vastaanottaneensa:

- 08.10.2020 päivätty myyntiesite
- 16.10.2020 päivätty lainhuuto- ja rasiustodistus sekä kiinteistörekisteriote
- 16.10.2020 päivätty kiinteistöä koskeva karttatuloste

Asbestikartoitus

Asbestin käyttö kiellettiin kokonaisuudessaan vuonna 1994. Kaupan kohteen rakennus on rakennettu ja/tai hyväksytty loppukatselmuksessa ennen vuotta 1994 eikä asbestikartoitusta ole tehty. Ostaja on tietoinen, että

lain mukaan rakennushankkeessa, johon voi sisältyä asbestipurkutyötä, on huolehdittava asbestikartoituksen tekemisestä ennen remontin aloittamista. Energiatodistus

Rakennuksen energiatodistuksesta annetun lain (50/2013) mukaan ostajalle on rakennusta myytäessä annettava energiatodistus joko alkuperäisenä tai jäljennöksenä. Rakennuksen energiatodistuksen hankkimisesta vastaa lain mukaan rakennuksen omistaja. Ostaja on tietoinen siitä, että myyjä ei ole hankkinut lain edellyttämää energiatodistusta eikä rakennuksen energialuokka ole täten tiedossa. Energiatodistuksia valvova asuminen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA voi viranomaisena kehottaa myyjää hankkimaan energiatodistuksen määräaikaan tai lopulta uhkasakon uhalla määrätä myyjän teettämään todistus. Viranomainen voi myös teettää puuttuvan energiatodistuksen, jolloin kustannukset peritään myyjältä. Energiatodistus voidaan vaatia tehtäväksi myös jälkikäteen kauppojen jo toteuduttua. Energiatodistuksen asettamista velvoitteista ja niiden lainmukaisuuden seuraamuksista on välitysliikkeen toimesta kerrottu myyjälle toimeksiantosopimusta tehtäessä ja ostajalle ennen ostopäätöksen tekoa.

Kaupan osapuolet ovat tietoisia siitä, että koska kyse on lain vaatimasta asiakirjasta, joka tulee olla hankittuna jo ennen myyntitilannetta, energiatodistuksen puuttumisen kirjaaminen ei poista myyjän vastuuta. Myyntitilanteesta ei voida ostajan ja myyjän välillä sopia, että myyjä ja ostaja hankkivat energiatodistuksen yhdessä tai että todistuksen hankkii ostaja.

Kiinteistön jätevesihuolto

Kiinteistö on liitetty kunnalliseen viemäriverkostoon.

Maaperän ja pohjaveden pilaantuminen

Myyjän tiedossa ei ole, että kaupan kohteena olevan kiinteistön maa-alueen maaperä tai pohjavesi olisi tai olisi ollut pilaantunutta. Myyjä vakuuttaa, että alueella ei ole myyjän hallinta-aikana, eikä myyjän tiedossa ole, että kiinteistön aikaisempien omistajien aikana, harjoitettu sellaista toimintaa, josta olisi saattanut aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista, eikä alueella ja/tai sen maaperässä ole myyjän mukaan sellaisia jätteitä tai aineita, jotka saattavat aiheuttaa tai ovat aiheuttaneet maaperän tai pohjaveden pilaantumista.

3.8 Vastuu rakennuksen kunnosta

Ostaja ottaa rakennukset vastaan siinä kunnossa, kuin ne ostajalle esiteltäessä olivat. Myyjä ei vastaa rakennusten ikään ja kuntoon nähden tavanomaisesta rakennusten pinnoitteiden tai kalusteiden kulumisesta tai virheistä. Myyjä ei vastaa rakennuksessa/rakennuksissa olevien kodinkoneiden toimintakunnosta hallintaoikeuden siirtyessä. Myyjän vastuu kiinteistön mahdollisista virheistä määräytyy maakaaren (540/1995) mukaan.

Kaupan kohteen Laavunkuja 1 rakennuksessa on suoritettu myyjän toimeksiannosta kuntoarvio 16.04.2018 Suomen Controlteam Oy Oy:n toimesta. Ostaja ei ole ollut läsnä tarkastuksessa. Ostaja on myynti-ilmoituksessa vastaanottanut tarkastuksesta laaditun raportin, jonka sisältöön hän on tutustunut huolellisesti. Ostaja on ollut tietoinen tai jotka ostaja on muutoin havainnut tai jotka hänen olisi pitänyt havaita. Ostaja on lisäksi tietoinen siitä, että tämän ikäisessä rakennuksessa (rakennettu/valmistunut vuonna 1983) saattaa olla peruskorjausluonteisia korjaustarpeita, jotka eivät ole kaupantekohetkellä tiedossa.

Ostaja on ollut tietoinen kuntotarkastusraportissa esitetyistä kaupan kohdetta koskevista havainnoista, toimenpidesuosituksista, vioista, puutteista sekä riskeistä ja ottaa ne vastatakseen. Ostajalle on myyjän toimesta kerrottu lämmönvesivaraajan olevan toimintakunnoton, vesikaton kantavien rakenteiden lahovaurioista, valesokkelin korjaustarpeesta sekä asuntojen pesuhuoneiden mahdollisista piilo vesivuodoista. Sammutinlaitteisto ei ole myyntihetkellä toimintakunnossa. Paineilmapullot poistettu ja tarkastukset ovat suorittamatta.

3.9 Liittymäsopimukset

Myyjä siirtää tällä kauppakirjalla sähkölaitoksen ja Savonlinnan vesilaitoksen kanssa solmimaansa liittymäsopimukseen perustuvat oikeutensa ostajalle ilman eri korvausta. Nämä oikeudet siirtyvät omistusoikeuden siirtymishetkellä. Myyjä vakuuttaa, että liittymismaksut kokonaisuudessaan ja kaikki liittymäsopimukseen perustuvat myyjän hallinta-aikaan kohdistuvat maksut on kaupantekopäivään asti maksettu ja myyjä sitoutuu suorittamaan vielä hallintaoikeuden siirtymispäivään mennessä aiheutuvat maksut. Osapuolet sitoutuvat ilmoittamaan liittymäsopimuksen siirrosta sopimusyhtiölle yhtiön käytännön mukaisesti. Ostaja vastaa liittymäsopimuksen siirrosta mahdollisesti menevistä siirto- yms. maksuista.

3.10 Lainhuuto

Ostaja vastaa lainhuudatuksesta kustannuksineen. Lainhuutoa on haettava kuuden (6) kuukauden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta. Myöhässä haetusta lainhuudosta seuraa varainsiirtoveron korottaminen. Lainhuudon myöntämisen edellytyksenä on varainsiirtoveron suorittaminen ja varainsiirtoveroilmoituksen antaminen Verohallinnolle (lisätietoja www.maanmittauslaitos.fi).

3.11 Varainsiirtovero ja muut veroseuraamukset

Tästä kaupasta menevästä varainsiirtoverosta vastaa ostaja. Varainsiirtovero tulee suorittaa viimeistään lainhuutoa haettaessa tai jos lainhuutoa ei ole säädetyssä ajassa haettu, kuuden kuukauden kuluessa kauppakirjan allekirjoittamisesta. Verovelvollisen on lisäksi em. määräajassa ilmoitettava kiinteistön luovutuksesta Verohallinnolle (varainsiirtoveroilmoitus). Varainsiirtoveron maksamisesta ja ilmoittamisesta säädetyn määräajan jälkeen aiheutuu viivästysseuraamuksia, muun muassa myöhästymismaksu ja veronkorotus (lisätietoja www.vero.fi).

Myyjä on tietoinen kaupan mahdollisesti liittyvistä veroseuraamuksista.

Etuostolain mukainen vakuutus

Myyjä ja ostaja vakuuttavat, ettei heidän välillään ole suoraan eikä omistamiensa yhteisöjen eikä kolmannen kautta kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana tapahtunut sellaisia luovutuksia, jotka olisi otettava huomioon etuostolain (608/1977) 5 §:n 2 momentissa mainitussa tarkoituksessa.

Kaupanvahvistajan kulut ja kirjaamiskulut

Ostaja vastaa kaupanvahvistajan kuluista.

Osapuolten oikeudet ja velvollisuudet

Kauppasumma laskutetaan ostajalta. Kauppasumman tulee olla maksettuna viimeistään kaupantekotilaisuudessa.

Jakelu

Tätä kauppakirjaa on tehty neljä (4) saman sanaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle, yksi kaupanvahvistajalle ja yksi OP Koti Oy LKV:lle.

Allekirjoitukset		
	Paikkakunta ja aika	
Myyjä	Myyjän allekirjoitus ja nimenselvennys	Myyjän allekirjoitus ja nimenselvennys
	Vaalijalan kuntayhtymä	

Ostaja	Ostajan allekirjoitus ja nimenselvennys	Ostajan allekirjoitus ja nimenselvennys
	Teemu Lautiainen	
Kaupanvahvistajan todistus	Kaupanvahvistajana todistan, että Vaalijalan kuntayhtymän puolesta xxx luovuttajana, sekä Teemu Lautiainen luovutuksensaajana ovat allekirjoittaneet tämän luovutuskirjan ja että he ovat olleet yhtä aikaa läsnä luovutusta vahvistettaessa. Olen tarkistanut allekirjoittajien henkilöllisyyden ja todennut, että luovutuskirja on tehty maakaaren 2 luvun 1 §:ssä säädetyllä tavalla.	
	Paikka ja aika edellä mainitut	
	Etunimi Sukunimi Virka-asema määräämä kaupanvahvistaja Kaupanvahvistajan tunnus 000000/00	

JYVÄSKYLÄN KAUPUNKI

Sosiaali- ja terveysterveyst
Vammaispalvelut

Liite 2 Hankintasopimusluonnos

Hankintasopimusluonnos

Kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalvelut

Sisällys

1. Määritelmät	3
2. Sopimuksen tarkoitus	4
3. Sopimuksen osapuolet	5
4. Yhteyshenkilöt	5
5. Sovellettavat yleiset sopimusehdot	6
6. Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen	6
7. Sopimukseen kuuluvat palvelut	7
8. Palveluntuottajien välinen etusijajärjestys	8
9. Hinnat ja hinnanmuutokset	9
10. Palveluntuottajan toimitilat	10
11. Virhe, reklamaatiot ja hinnanalennus	10
12. Sanktiot	12
13. Maksuehdot ja laskutus	13
14. Osto kolmannelta osapuolelta ja kateosto-oikeus	13
15. Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö	14
16. Palveluntuottajalle asetettava salassapitovelvollisuus	15
17. Vakuutukset	16
18. Häiriönsieto ja toimitusvarmuus	17
19. Vahingonkorvaus	17
20. Palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuranta	18
21. Alihankinta	19
22. Raportointi	19
23. Sopimusseuranta	20
24. Palvelun auditointi	21
25. Sopimuksen purkuperusteet	21
26. Sopimuksen siirtäminen	22
27. Sopimusmuutokset	23
28. Sopimuskappaleiden lukumäärä	23
29. Sopimuksen liitteet ja asiakirjojen pätevyysjärjestys	24
30. Allekirjoitukset	24

1. Määritelmät

Arkipäivä

Arkipäivällä tarkoitetaan päiviä maanantaista perjantaihin lukuun ottamatta näihin päiviin mahdollisesti osuvaa uudenvuodenpäivää, loppiaista, pitkäperjantaita, 2. pääsiäispäivää, vappua, helatorstaita, juhannusaattoja, Suomen itsenäisyyspäivää, jouluaattoja, joulupäivää ja tapaninpäivää.

Jy-se-ehdot

Julkisten palvelujen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (JYSE 2014 PALVELUT, päivitetty 4/2017).

Palvelu

Palveluilla tarkoitetaan tämän Sopimuksen mukaisia palveluja, tuotteita ja niihin liittyviä tavaroita ja asiakirjoja. Palvelun on vastattava niitä edellytyksiä, joita sille on Sopimuksessa asetettu. Palvelun on vastattava palvelun sisällöstä, suorituksesta tai muista palvelun laatuun liittyvistä seikoista Tilaaajalle annettuja tietoja.

Palvelutaso

Palvelutasoilla tarkoitetaan tässä sopimuksessa määritettyjä asumisen tuen palvelumuotoja ja niiden eri tasoja, joissa on kuvattu asiakkaan esimerkiksi ohjaamisen ja avun tarvetta tai ohjauksessa tarvittavia kommunikointitapoja.

Palvelunkuvaus

Palvelunkuvauksella tarkoitetaan Sopimuksessa määritettyä palvelunkuvausliitettä, jossa on kuvattu Palvelun sisältö ja laatutaso.

Palveluntuottaja

Kilpailutuksen perusteella valittu toimija, joka tuottaa tämän sopimuksen mukaisia palveluja Tilaaajalle. Palveluntuottajan tulee noudattaa sopimuksenmukaisia velvoitteitaan ja tuottaa sopimuksen edellyttämät tuotteet, palvelut, tavarat ja asiakirjat Tilaaajalle. Palveluntuottajat on asetettu tarjouskilpailun perusteella etusijajärjestykseen.

Sopimus

Tämä hankintasopimus siinä mainittuine liitteineen.

Tarjouspyyntö

Jyväskylän kaupungin x.x.2020 päiväämä tarjouspyyntö XX x/2020 liitteinen.

Tilaaaja

Tilaajalla tarkoitetaan hankintayksikköä, Jyväskylän kaupunkia.

Toimituskatkos

Toimituskatkos on Palvelun olennainen tai toistuva häiriö, joka aiheutuu Palveluntuottajan vastuupiirissä olevasta tekijästä tai seikasta. Toimituskatkokseksi ei katsota tekijää tai seikkaa, joka aiheutuu yllättävästä tai äkillisestä esteestä, johon Palveluntuottaja ei pysty omilla toimillaan vaikuttamaan. Palveluntuottajalla on todistustaakka siitä, että este on ollut Palveluntuottajan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella ja kyseessä on yllättävä este.

Muilta osin noudatetaan Jy-se-ehtojen 1 luvun mukaisia käsitelmääritelmii.

2. Sopimuksen tarkoitus

Jyväskylän kaupunki on x.x.2020 päivätyllä tarjouspyynnöllä XX x/2020 kilpailuttanut Tilaaajan kehitysvammaisten ja autismikirjon henkilöiden asumispalvelut. Palveluntuottajaksi tarjousten perusteella valittiin x.x.2020 tehdyllä hankintapäätöksellä nro x/2020 tämän sopimuksen kohdassa 3.2 mainittu Palveluntuottaja. Palveluntuottajat on asetettu tarjouskilpailun perusteella etusijajärjestykseen. Etusijajärjestys on määritetty sopimuskohdassa *Palveluntuottajien välinen etusijajärjestys*.

Tällä hankintasopimuksella Palveluntuottaja sitoutuu tuottamaan Sopimuksessa yksilöityä palvelua Tilaajalle.

3. Sopimuksen osapuolet

Tilaaaja:

Jyväskylän kaupunki (Y-tunnus 0174666-4)
PL 193
40101 Jyväskylä

Palveluntuottaja:

XXX Oy (Y-tunnus xxx)

4. Yhteyshenkilöt

Yhteyshenkilöiden tehtävänä on seurata ja valvoa hankintasopimuksen toteutusta sekä tiedottaa siitä oman organisaationsa sisällä ja toiselle sopimusosapuolelle. Yhteyshenkilön vaihtumisesta tai yhteystietoja koskevista muutoksista on ilmoitettava kirjallisesti toisen sopimusosapuolen yhteyshenkilölle. Yhteyshenkilöissä tapahtuvista muutoksista ei tarvitse allekirjoittaa Sopimusta muuttavaa kirjallista muutossopimusta.

Kaikki sopimusta koskeva informaatio tulee lähettää sopimuksessa yksilöityjen yhteyshenkilöiden sähköpostiosoitteisiin tai yhteyshenkilöiden/ yhteystietojen muuttumisen johdosta kirjallisesti ilmoitettuun uusiin sähköpostiosoitteisiin.

Tilaaajan yhteyshenkilö:

Tilaaajan yhteyshenkilö: johtava sosiaalityöntekijä, Juho Suortti,
Juho.Suortti@Jyvaskyla.fi, 014 266 4063

Palveluntuottajan yhteyshenkilöt

Palveluntuottajan yhteyshenkilö sopimusta koskevissa asioissa: xxxx

Palveluntuottajan Palvelusta vastaava yhteyshenkilö: xxxx

5. Sovellettavat yleiset sopimusehdot

Tässä hankinnassa sovelletaan liitteenä kolme (3) olevia JYSE 2014 PALVELUT (päivitetty 4/2017) sopimusehtoja, ellei tämän sopimuksen sopimusasiakirjoissa joiltakin osin nimenomaisesti toisin sovita.

6. Sopimuksen voimassaoloaika ja irtisanominen

Sopimus on voimassa määräaikaisena neljä (4) vuotta ajalla 1.1.2021-31.12.2024. Asiakkaiden ohjaaminen Palveluntuottajalle ja asiakaslaskutus voidaan aloittaa, kun Tilaaja on todentanut Palveluntuottajalta vaaditut toimiluvat sekä vähimmäisvaatimukset täyttävät tilat ja henkilökunnan. Tarvittavat toimiluvat, tilat ja henkilökunta tulee olla todennettuna ja Palveluntuottajan tulee olla valmis ottamaan asiakkaita vastaan kuitenkin viimeistään kahdentoista (12) kuukauden kuluttua sopimuskauden alkamisesta.

Määräaikaisen sopimuskauden jälkeen hankintaa on mahdollista jatkaa kahdella (2) kahden (2) vuoden pituisella optiolla. Optioiden käyttöönotosta päättää Tilaaja kunkin optiokauden osalta erikseen. Optiokausilla noudatetaan varsinaisen sopimuskauden ehtoja.

Tilaaja päättää kunkin optiokauden käyttöönotosta 3 vuoden sisällä alkuperäisen sopimuksen alkamisesta.

Asiakkaat voivat jäädä tarjoajien palveluiden piiriin puitesopimuksen päättymisen jälkeen hankintalain 110 §:n nojalla, mikäli muutto olisi ilmeisen kohtuutonta tai erityisen epätarkoituksenmukaista asiakkaan kannalta merkittävän hoito- tai asiakassuhteen turvaamiseksi. Uusia asumispaikkoja ei enää voida hankkia päättyneen puitesopimuksen perusteella (asiakaskohtaiset palvelusopimukset jäävät voimaan palvelusuhteen ajaksi).

Lähtökohtaisesti Sopimuksen perusteella asumispaikkoja hankitaan vain uusille asiakkaille. Asumispalveluiden piirissä jo olevia asiakkaita ei siirretä vastoin heidän tahtoaan toiseen asumispalveluyksikköön Sopimuksen perusteella (voivat kuitenkin halutessaan siirtyä).

Mikäli Palveluntuottaja tuottaa jo asumispalveluita ostopalveluna vanhojen palvelusopimusten perusteella Tilaajalle, muutetaan aikaisemmat asiakaskohtaiset palvelusopimukset uuden Sopimuksen ehtojen ja hintojen piiriin tämän sopimuksen allekirjoittamisesta alkaen, pl. palvelusetelipalvelut.

7. Sopimukseen kuuluvat palvelut

Sopimuksen tarkoitus on turvata yksilöllinen asuminen kehitysvammaisille ja autismikirjon henkilöille, jotka tarvitsevat runsaasti hoitoa, huolenpitoa ja valvontaa. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää Asiakkaiden toimintakykyä ja Asiakkaiden totumuksiin sopivaa aktiivista elämää. Palveluntuottaja toimii hyvässä yhteistyössä Tilaajan kanssa ja vastaa siitä, että palvelut täyttävät Sopimuksessa yksilöidyt vaatimukset ja yhteisesti kirjallisesti sovitut määritykset. Hankintasopimukseen kuuluvat Palvelut on yksilöity hankintasopimuksen liitteessä yksi (1) Palvelunkuvaus. Palvelunkuvauksessa on määritetty Palveluntuottajan vastuulla olevan Palvelun sisältö ja Palvelulle asetettavat vähimmäisvaatimukset. Tarjouksessaan Palveluntuottaja on voinut sitoutua Palvelunkuvauksessa asetettua vähimmäistason vaativampaan laatutasoon. Mikäli Tarjouksessa on sitouduttu Tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksia korkeampaan laatutasoon, sovelletaan vähimmäisvaatimuksina Palveluntuottajan kuvaamaa laatulupausta ja laatutasoa. Palveluntuottajan palvelusta antamaa selvitystä voidaan verrata toteutuneeseen laatuun arvioitaessa vastaako toteutunut palvelu Palveluntuottajan tarjouksessa lupamaa laatua.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelut täyttävät Sopimuksessa ja Tarjouspyynnössä yksilöidyt vaatimukset. Palveluiden on täytettävä myös vaatimukset, jotka perustuvat kulloinkin voimassa olevaan lainsäädäntöön tai viranomais määräyksiin.

Palveluihin sisältyvät sovitut lopputulokset, dokumentaatio, todistukset, luvat, raportit ja muut asiakirjat, joista on Sopimuksessa ja Tarjouspyynnössä sovittu. Palveluntuottajalla tulee olla kaikki resurssit, laitteet, työvälineet ja lisenssit, joita Palvelun suorittaminen edellyttää ja joita ei ole Sopimuksessa määritetty Tilaajan vastuulle kuuluviksi.

Palveluntuottajalla tulee olla kaikki Palvelua varten tarpeelliset ja lainsäädännön edellyttämät luvat. Palveluntuottajan on Tilaajan pyytäessä annettava selvitys lainsäädännön edellyttämistä luvistaan.

Tilaaja ei sitoudu hankintasopimuksella määräostovelvoitteisiin tai tiettyjen paikkamäärien ostoon. Tilaaja hankkii palveluita Palveluntuottajalta oman ja asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Palveluntuottajalla ei ole velvollisuutta varata Tilaajalle vapaana olevia asiakaspaikkoja. Tilaaja osoittaa asiakkaat palvelun piiriin ja maksaa vain Tilaajan palveluohjauksen välityksellä tulleista asiakkaista. Tämä Sopimus ei sisällä veloitetta tuottaa Palveluntuottajalle yksinoikeutta myydä Palvelua Tilaajalle.

Sopimus koskee Palveluntuottajan tarjoamia, seuraavia osa-alueita ja osa-alueiden kaikkia palvelutasoja:

Palvelu xxx

Taso xxx

8. Palveluntuottajien välinen etusijajärjestys

Valittavat Palveluntuottajat asetetaan etusijajärjestykseen vertailupisteiden osoittamalla tavalla. Eniten vertailupisteitä saanut Palveluntuottaja on etusijajärjestyksessä ensisijainen Palveluntuottaja ja sen jälkeen tulevat muut tarjoajat vertailupisteiden osoittamassa järjestyksessä. Vertailupisteitä annetaan tarjoajille siten kuin tarjouspyynnön kohdassa *Hankinnan kohteen kriteerit* on yksilöity. Asiakskohtaiset palvelutilaukset sopimuskaudella tehdään ensisijaisesti tarjouskilpailun osoittamassa etusijajärjestyksessä. Mikäli Palveluntuottaja tarkistaa hintojaan sopimuskaudella, tarkistetaan palveluntuottajien välinen etusijajärjestys vertailupisteet uudelleen laskemalla voimassa olevien tietojen perusteella.

Etusijajärjestyksestä voidaan poiketa asukkaan henkilökohtaisiin olosuhteisiin liittyvistä painavista syistä, jotka voivat koskea esimerkiksi asukkaan/asiakkaan erityistarpeita tai Palveluntuottajan erityisosaamista. Esimerkiksi aivo- tai aistivammaisia asiakkaita ei välttämättä voida sijoittaa kaikkiin asumispalveluyksiköihin. Vastaavasti esimerkiksi paripesua vaativa asiakas voidaan sijoittaa asumisyksikköön, jossa on mahdollisuus toteuttaa paripesuja.

Jos valittavien tarjoajien vertailupisteiden yhteenlaskettu pistemäärä on yhtä suuri, etusijajärjestyksessä korkeammalle sijoitetaan se tarjoaja, jonka laadun vertailupisteet ovat suuremmat. Mikäli laadun ja hinnan vertailupisteet vastaavat toisiaan suoritetaan arvonta.

Palveluntuottajan valinta sopimuskaudella/asiakkaan siirtyminen palveluiden piiriin tapahtuu seuraavasti:

- 1) Tilaaajan sosiaalityöntekijä/ palveluohjaaja kysyy valituilta Palveluntuottajilta missä asumispalveluyksiköissä on tilaa palveluiden piiriin siirtyvälle asiakkaalle.
- 2) Tilaaajan sosiaalityöntekijä/ palveluohjaaja esittää asiakkaalle vapaana olevat asumispalvelupaikat tarjouskilpailun perusteella syntyvän etusijajärjestyksen mukaisessa järjestyksessä. Asumispalvelupaikan valinnassa huomioon voidaan myös ottaa asiakkaan erityistarpeet ja Palveluntuottajien erityisosaamisalueet tai muut erityisen painavat syyt.

3) Tilaaajan sosiaalityöntekijä tekee viranhaltijapäätöksen asumispalvelun myöntämisestä.

Tarjoajan tulee tarjota kaikkia valitsemansa/valitsemiensa osa-alueen palvelutasoja.

9. Hinnat ja hinnanmuutokset

Hinnoittelu noudattaa Palveluntuottajan tarjouksessa tarjoamaa hinnoittelua. Hinnat ovat arvolisäverottomia. Palveluntarjoaja on tarjonnut osa-alueita ja niiden tasoja seuraavasti:

Palvelu xx	
Taso xx	xxx €/vrk

Hinnat sisältävät kaikki Tilaaajalle aiheutuvat kulut. Matkakustannuksia, laskutuskuuluja tms. maksuja ei korvata.

Palveluntuottaja laskuttaa asiakkaan ateriat, ylläpitomaksun ja vuokran suoraan asiakkaalta Tilaaajan antamien ohjeiden mukaisesti.

Hinnanmuutos

Jy-se-ehtojen lukua yhdeksän (9) *Hinta ja hinnan muuttaminen* ei noudateta.

Sopimuksen osapuolilla on mahdollisuus tehdä 24 kuukauden välein hinnantarkistusehdotus voimassa oleviin palveluhintoihin. Osapuolella on ensimmäinen hinnantarkistusmahdollisuus aikaisintaan 24 kuukauden kuluttua siitä, kun Palvelu on aloitettu tai edellisestä saman osapuolen aloitteesta tehdystä hinnanmuutoksesta.

Kiinteän hintajakson jälkeen hintojen tarkistaminen sopimuskauden aikana on mahdollista ainoastaan todellisia kustannusten muutoksia vastaavasti. Vetoamista yleiseen kustannustason muutokseen ei voida pitää hyväksyttävänä perusteena hinnanmuutosesitykselle. Sopimuksen osapuolet voivat tehdä hinnantarkistusehdotuksensa Palvelun tuottamiseen välittömästi vaikuttavaan todelliseen kustannuskehitykseen vedoten kuitenkin niin, että hinnankorotuksen maksimisuuruus voi olla enintään yksi (1) prosentti voimassaolevasta palveluhinnasta. Mikäli hinnankorotus perustuu työehtosopimuksen mukaiseen palkkojen nousuun, voidaan hinnankorotusesitys tehdä työehtosopimuksesta johtuvan Palvelun hinnannousun mukaisesti. Hinnoissa on huomioitava myös kustannusten lasku.

Hinnanmuutosesitys on tehtävä kirjallisesti ja siinä on yksilöitävä ja perusteltava ne kustannustekijät, joilla osapuoli esittää hinnanmuutosta. Hinnanmuutosesitys on tehtävä vähintään kahta (2) kuukautta ennen sitä ajankohtaa, josta lukien hinnanmuutoksen olisi tarkoitus astua voimaan.

Tilaajalla on oikeus pyytää Palveluntuottajalta kaikki tarvittavat tiedot Palveluntuottajan hinnanmuutosesityksen perusteiden tarkistamista varten, ml. kustannusrakenne. Mikäli hinnanmuutosehdotus osoittautuu perusteettomaksi, ei hinnanmuutosehdotukseen voida vedota. Tilaajan tehdessä hinnanmuutosesityksen, on Tilaajan pyydettyäessä esitettävä asianmukainen ja perusteltu selvitys kustannusten kehityksestä ja hinnanmuutoksen syistä.

Lisäksi Palveluntuottajalla on oikeus huomioida tarjouksen jättämisen jälkeen tapahtuneista viranomaisten määräämistä uusista julkisista maksuista tai olemassa olevien maksujen korotuksista aiheutuneet suoraan Tilaajalle tuotettaviin palveluihin vaikuttavat välittömät kustannukset hinnassaan edellyttäen, että ne eivät ole olleet tarjoustähtäessä tiedossa ja Palveluntuottaja pystyy osoittamaan perusteet hinnanmuutokselle. Tällöin Palvelun hinta muuttuu edellä mainittujen muutosten voimaantuloajankohdasta lukien. Palveluntuottajalla on edellä mainittu oikeus myös silloin, kun hinta on kiinteä. Palveluntuottajalla on Tilaajan vaatimuksesta velvollisuus huomioida hinnassa myös vastaavien maksujen poistumisesta tai alenemisesta aiheutuneet muutokset.

Palveluntuottaja ilmoittaa Tilaajalle mahdollisista viranomaismaksujen muutoksista ja niiden vaikutuksesta palvelun hintaan. Tilaaja ja Palveluntuottaja neuvottelevat viranomaismaksun vaikutuksesta palvelun hintaan.

Muita hinnanmuutosperusteita ei hyväksytä.

10. Palveluntuottajan toimitilat

Palveluntuottajan toimitilojen tulee täyttää hankintasopimuksen liitteessä 1 Palvelunkuvaus yksilöidyt vaatimukset.

Palveluntuottaja on velvollinen huolehtimaan käytössä olevien toimitilojen kunnosta ja turvallisuudesta siten, että asiakkaiden ja muiden tiloissa oleskelevien henkilöiden turvallisuus varmistetaan voimassaolevien lakien, asetusten ja viranomaismääräysten mukaisesti.

11. Virhe, reklamaatiot ja hinnanalennus

Jy-se-ehtojen 13 luvun virhettä, reklamaatioita ja sopimuksen purkamista koskevia säännöksiä täsmennetään seuraavasti:

Vammaispalvelut

16.6.2020

Mikäli tuote tai palvelu ei vastaa Sopimuksessa, Tarjouspyynnössä tai Tarjouksessa asetettuja laatuvaatimuksia, palvelussa on virhe. Kun palvelussa esiintyy virhe, Palveluntuottaja selvittää virheen syyn omalla kustannuksellaan ja korjaa sen viivytyksettä. Palveluntuottaja ei voi periä täyttä hintaa/ korvausta virheellisesti tuotetuista palveluista. Palveluntuottaja vapautuu vastuusta osoittamalla, ettei virhe johdu palveluntuottajan vastuulla olevasta seikasta. Palveluntuottajasta johtuva virhe muodostaa perusteen sanktioinnille (Jyse-ehdot Kohta 10.6.). Palveluntuottajan tulee vähentää Tilaaajan asettaman sanktion mukainen summa veloittavasta laskutuksesta. Sanktio tulee vähentää Tilaaajan antamien aikataulujen ja ohjeiden mukaan. Mikäli vähennystä laskutuksesta ei ole sovituksi tehty, Tilaaajalla on oikeus vähentää sopimussakko Palveluntuottajalle maksettavista maksuista/ korvauksista.

Palvelussa toistuvat tai olennaiset virheet muodostavat Tilaaajalle hankintasopimuksen purkuperusteen (Jyse -ehdot, kohta 13.6). Yksittäisen tai toistuvan suoritusrvirheen tulee kohdistua olennaisesti hankinnan kohteena olevan Palvelun laatuun, hankinnan keskeisiin edellytyksiin tai Sopimuksen ehtojen loukkauksiin purkuperusteen olemassaoloa arvioitaessa.

Palveluissa ja laskutuksessa havaittavista virheistä, Toimituskatkoksista sekä muiden sopimusvelvoitteiden laiminlyönnistä on reklamoitava kirjallisesti. Reklamaatiot tulee toimittaa pääsääntöisesti Tilaaajan reklamaatiolomakkeella.

Ajantasainen reklamaatiolomake on saatavissa internetistä:

https://www.jyvaskyla.fi/sites/default/files/atoms/files/palautelomake_vammaispalvelut.pdf

Palveluntuottajan tulee antaa lomake asiakkaalle tai hänen edunvalvojalleen. Tilaaajan saadessa reklamaatio Palveluntuottajasta, reklamaatio lähetetään Palveluntuottajalle salatulla sähköpostilla tai kirjepostilla Palveluntuottajan sopimuksen yhteyshenkilölle. Palveluntuottaja lähettää saamansa reklamaatiot Tilaaajan yhteyshenkilölle tiedoksi välittömästi.

Palveluntuottajan tulee kirjata kaikki saamansa reklamaatiot ja toimittaa ne Tilaaajalle välittömästi. Reklamaatiot tulee toimittaa myös Tilaaajan niitä pyytäessä. Reklamaation voi jättää myös Tilaaaja tai Tilaaajaa edustava taho.

Reklamaatio Palveluntuottajalle lähetetään sähköpostitse Palveluntuottajan palvelusta vastaavalle yhteyshenkilölle.

Palveluntuottajan on ilmoitettava asiakkaaseen kohdistuvista reklamaatioista/ virheistä Tilaaajalle välittömästi, kun virhe on havaittu tai kun se olisi pitänyt havaita.

Jyse-ehtojen 13.2 kohdan sijaan sovelletaan seuraavia ehtoja:

Palveluntuottajan on vastattava virheilmoituksen vastaanottamisesta ja toimenpiteiden aloittamisesta viipymättä, kiireettömissä asioissa viimeistään seitsemän (7) päivän sisällä reklamaation vastaanottamisesta. Vastauksessa annetaan kirjallinen selvitys reklamaation johdosta suoritetuista toimenpiteistä ja aikataulu mahdollisille jatkotoimenpiteille. Korjaavat toimenpiteet on aloitettava viipymättä. Asiakkailta saapuneista reklamaatioista ja pyydettyäsi niihin annetuista vastauksista tulee toimittaa kopio Tilaajalle.

Palveluntuottajan on säilytettävä reklamaatiokoonnit saapuneista reklamaatioista sopimuskauden ajan palvelun laadun seuranta varten. Reklamaatiokoonnit voidaan käsitellä Jy-se-ehojen kohdassa 5.3 tarkoitetuissa palveluseurantakokouksissa. Palveluntuottaja on velvollinen antamaan selvityksen tehdyistä reklamaatioista ja niiden sisällöstä pyydettyäsi.

Tilaaja voi ottaa reklamaation kohteena olevan asumispalveluyksikön pois asiakasohjauksen vaihtoehtoista, mikäli Palveluntuottaja ei korjaa Tilaajan reklamimomia Palvelun puutteita Tilaajan antamassa kohtuullisessa määräajassa tai mikäli vaadittu palvelutaso alitetaan toistuvasti kirjallisista huomautuksista huolimatta. Tilaaja voi tällöin olla osoittamatta kyseiseen asumispalveluyksikköön uusia asiakkuuksia, kunnes Tilaaja on todennut, että Palveluntuottaja on saattanut palvelun Sopimuksen mukaiselle tasolle. Lisäksi Tilaajalla on harkintansa mukaan tällaisessa tilanteessa oikeus ohjata kyseisen asumispalveluyksikön olemassa olevia Asiakkaita pois ko. asumispalveluyksiköstä.

Selvyyden vuoksi todetaan, että tämä menettely ei pois sulje muita mahdollisia seurauksia, kuten sopimussakon määräämistä sopimusrikkomuksista.

12. Sanktiot

Annettujen laatulupausten kustannukset sisältyvät Palveluntuottajalle maksettaviin korvauksiin (korvauserusteet on yksilöity Palvelunkuvauksessa).

Laatulupausten toteutumista ja sanktioita arvioidaan toimintayksikkökohtaisesti. Mikäli tarjoaja sitoutuu laatulupaukseen, tulee laatulupaus täyttää jokaisessa toimintayksikössä erikseen.

Mikäli Palveluntuottaja ei joltain osin täytä palvelulle asetettuja vaatimuksia, jotka on määritetty tämän sopimuksen liitteenä olevissa asiakirjoissa tai lakisääteisesti niiden lakien puitteissa, jotka määrittävät tämän sopimuksen alaista toimintaa (Liite 1, Palvelukuvaus, kohta 9.3), Tilaajalla on oikeus sopimussakkoon osoittamatta, että Palveluntuottajan laiminlyönnistä on aiheutunut vahinkoa. Tilaajan

pyynnöstä Palveluntuottajalla on velvollisuus osallistua sopimusrikkomusta koskevaan neuvotteluun.

Mikäli sopimusrikkomuksen korvaamisesta ei myöhemmin toisin sovita, Sopimussakko on sataviisikymmentä (150) euroa per palvelutuotannossa tapahtunut rikkomus, kuitenkin enintään tuhat viisisataa (1500) euroa viikossa.

Tarjouksessa annetun lisälaatulupauksen rikkominen on 500 euroa/viikko. Jos vertaisarviointia ei toteuteta lisälaatulupauksen määrääjässä, on sanktio tämän osalta kertakorvaus 5000 euroa. Sanktio ei kuitenkaan vapauta palveluntuottajan velvollisuutta suorittaa sopimuksen mukainen vertaisarviointi.

Mikäli Palveluntuottajan henkilöstö tai henkilöstömitoitus ei täytä Tilaajan Palvelukuvauksessa asettamia vähimmäisvaatimuksia, sopimussakko on viisisataa (500) euroa viikossa / vaatimukset alittava työntekijä. Sopimussakkoa peritään jokaiselta alkavalta kalenteriviikolta, kunnes asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

Mikäli palveluntuottaja syyllistyy asiakkaaseen kohdistuvaan vakavaan virheeseen, on Tilaajalla oikeus 5000 euron suuruiseen sopimussakkoon.

Sopimussakon maksaminen ei vapauta palveluntuottajaa sakotettua palvelua koskevista sopimusvelvoitteista.

13. Maksuehdot ja laskutus

Laskutuksessa noudatetaan Tilaajan ohjeistusta Liite 5 Laskutusohje mukaisesti.

Laskutuslisiä tai muita vastaavia lisäkustannuksia ei hyväksytä. Kaikki Palveluntuottajalle maksettavat kustannukset on yksilöity Palvelunkuvauksessa.

JYSE-ehtojen kohta 10.6 ei rajoita Tilaajan oikeutta periä siinä mainittuja saatavia Palveluntuottajalta täysimääräisenä, mikäli maksamattomasta hinnasta pidättäminen ei kata Tilaajan saatavia kokonaisuudessaan.

Muilta osin maksuehdoista sovitaan Jy-se-ehtojen 10 luvun mukaisesti.

14. Osto kolmannelta osapuolelta ja kateosto-oikeus

Tilaaja varaa oikeuden hankkia tämän Sopimuksen kohteena olevia palveluita yksittäistapauksissa myös muilta kuin puitejärjestelyyn valituilta Palveluntuottajilta, mikäli puitejärjestelyyn valitut Palveluntuottajat eivät pysty asiakkaan

erityisiä tarpeita vastaavaa palvelua tuottamaan tai palvelun hankkiminen muualta on muusta vastaavasta ja erityisestä syystä perusteltua.

Mikäli Tilaajan yleinen tai yksittäisten asiakkaiden tarve niin edellyttää, Tilaaja voi hankkia tämän sopimuksen perusteella myös palvelunkuvauksessa poikkeavia palveluja. Näiden muiden palvelujen on oltava sopimuksen yleisen hengen mukaisia ja toteutettava kuvattuja tavoitteita. Tällaisten muiden palvelujen hankinta on aina Tilaajan harkinnassa ja niiden sisällöstä, ehdoista ja hinnoittelusta sovi- taan aina erikseen tilaajan ja palveluntuottajan kesken.

Jyse-ehtojen 12.6 kohdan sijaan sovelletaan seuraavaa ehtoa:

Jos Palveluntuottaja ei voi tuottaa Palveluita Tilaajalle sovituisissa määräjaoissa ja viivästyksellä on olennainen merkitys Tilaajalle palvelun luonne huomioiden, Tilaajalla on oikeus Palveluntuottajan kustannuksella hankkia korvaava vastaavan tasoinen Palvelu kolmannelta tai tuottaa palvelut itse omana työnä (kateosto-oikeus). Palveluntuottaja vastaa kaikista kolmannelta osapuolelta tai omana työnä toteutetun Palvelun hankinnasta aiheutuneista kustannuksista. Tilaajan on pyrittävä ilmoittamaan palveluntuottajalle oikeutensa käyttämisestä ennen korvaavan palvelun hankkimista.

Jyse-ehtojen 13.8 kohdan sijaan sovelletaan seuraavaa ehtoa:

Jos palveluntuottajasta johtuvaa virhettä ei voida korjata tai jos palveluntuottaja ei korjaa virhettä kohtuullisessa ajassa, on tilaajalla oikeus palveluntuottajan kustannuksella hankkia korvaava vastaavan tasoinen palvelu kolmannelta tai tuottaa palvelut itse omana työnä (kateosto-oikeus). Tilaajan on pyrittävä ilmoittamaan palveluntuottajalle oikeutensa käyttämisestä ennen korvaavan palvelun hankkimista.

Sen täsmentämiseksi, mitä JYSE-ehtojen 12.6 ja 13.8 kohdissa sovitaan kateosto-oikeudesta, Tilaajalla ei ole velvollisuutta ilmoittaa kateosto-oikeuden käyttämisestä etukäteen Palveluntuottajalle, mikäli syynä on poikkeuksellinen kiire, vahinkojen välttäminen tai muu vastaava perusteltu syy, joka edellyttää Tilaajalta välittömiä toimia.

15. Palvelun tuottamiseen käytettävä henkilöstö

Sen lisäksi, mitä Jyse-ehtojen luvussa 7 sovitaan, palvelun tuottamiseen käytet- tävän henkilöstön osalta sovitaan seuraavaa:

Palveluntuottaja vastaa siitä, että sen palveluntuotantoon osallistuvalla henkilös- töllä on lainsäädännön edellyttämä pätevyys ja koulutus tehtäviensä suoritta- miseksi sekä lainsäädännön edellyttämät luvat sosiaali- ja terveydenhuollon am- mattihenkilönä toimimiseen Suomessa. Palveluntuottaja ylläpitää henkilöstönsä

ammattitaitoa kaikkien Palveluiden suorittamiseen osallistuvien ammattiryhmien osalta.

Palveluntuottaja esittää Tilaajalle kirjallisen selvityksen hoitoon osallistuvan henkilökunnan pätevyydestä ja työkokemuksesta. Heidän lisäksi Palveluntuottajalla on oikeus Tilaajan nimeämien yhteyshenkilöiden suostumuksella sopimuskauden aikana käyttää palveluun myös muuta henkilökuntaa, kuitenkin siten, että henkilöstöä koskevat ammatilliset vähimmäisvaatimukset täyttyvät.

Tilaajalla on vain perustellusti oikeus hylätä ehdotettu asumispalveluyksikön vastuuhenkilö, mikäli arvioidaan, että tällä ei ole valmiuksia tehtäviin. Tällöin Palveluntuottaja esittää Tilaajalle viipymättä korvaavan henkilön palvelun tuottamiseen.

Tilaaja voi perustellusta syystä vaatia, että Palveluntuottaja vaihtaa palvelun tuottamiseen osallistuvan henkilön toiseen. Tällainen perusteltu syy voi olla esimerkiksi henkilön saama toistuva negatiivinen palaute esim. ammatillisen osaamisen tai asiakaspalvelukykyjensä vuoksi. Tällöin Palveluntuottajan on ryhdyttävä välittömästi toimenpiteisiin vaihtaakseen henkilön toiseen.

Jotta hoitotoiminnan periaate asumisyksikön asukkaan pitkäjänteisestä hoidosta toteutuisi, on palveluun osallistuvan hoitohenkilöstön mahdollisimman vähäinen vaihtuvuus tärkeää Tilaajalle.

Palveluntuottajalla ei ole oikeutta veloittaa Tilaajalta henkilövaihdosta ja perehdyttämisestä aiheutuvia kustannuksia.

Henkilömitoitus sopimuskauden alkaessa on määritelty Palvelukuvauksessa. Mikäli vaadittava henkilömitoitus muuttuu lainsäädännön muutosten takia, Palveluntuottajalle henkilömitoituksen muutoksesta aiheutuvaa korvausta tarkistetaan.

16. Palveluntuottajalle asetettava salassapitovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä seuraavassa ei ole sovittu, noudatetaan salassapidosta ja henkilötietojen käsittelystä JYSE-ehtoja.

Palveluntuottaja noudattaa voimassa olevan tietosuojalainsäädännön edellyttämiä menettelytapoja ja henkilötietojen käsittelyä ja suojaamista koskevia säännöksiä. Palveluntuottaja vastaa siitä, että palvelu on kulloinkin voimassa olevan henkilötietojen käsittelyä ohjaavan lainsäädännön (ml. EU:n yleinen tietosuojasetus (2016/679) ja tämän sopimuksen mukainen, ottaen erityisesti huomioon, mitä on säädetty sisänrakennetusta ja oletusarvoisesta tietosuojasta.

Tilaaja toimii palvelun osalta EU:n yleisessä tietosuojasetuksessa tarkoitettuna rekisterinpitäjänä. Palveluntuottaja huolehtii ja vastaa rekisterinpidosta Tilaajan

Vammaispalvelut

16.6.2020

lukuun. Syntyvät asiakirjat (esim. asiakaskertomukset) ovat Tilaajan asiakirjoja, vaikka Palveluntuottaja niitä laatii ja käsittelee.

Palveluntuottaja noudattaa henkilötietojen käsittelijänä tämän sopimuksen liitteenä olevia ehtoja henkilötietojen käsittelystä.

Lisäksi täydennetään Jyse-ehtojen 21 lukua:

Palveluntuottaja on velvollinen Palvelua suorittaessaan noudattamaan lakia viranomaistoiminnan julkisuudesta (621/1999) ja muita voimassa olevia terveydenhuollon potilastietojen salassapidosta, henkilötietojen käsittelystä ja tietosuojasta annettuja säädöksiä ja määräyksiä. Palveluntuottaja ei saa hyödyntää Tilaajasta tai kolmannelle osapuolelta saamia tietoja muuhun kuin Sopimuksen mukaisen velvoitteiden täyttämiseen. Palveluntuottaja vastaa siitä, ettei palvelua tuotettaessa tai muussa sopimuksen mukaisessa toiminnassa tietoon tullutta salassa pidettävää tietoa luovuteta kolmannelle osapuolelle ilman luovutukseen oikeuttavaa perustetta.

Palveluntuottaja sitoutuu huomioimaan salassapitovelvollisuuden henkilöstön työsopimuksissa sekä mahdollisissa alihankintasopimuksissa. Palveluntuottajan on selvitettävä henkilöstölleen salassapitovelvollisuuden sisältö. Salassapitovelvoitteen tai muuhun tietosuojaan liittyvät olennaiset tai toistuvat virheet tai rikkomukset muodostavat Sopimuksen purkuperusteen.

Palveluntuottaja vastaa Tilaajalle täysimääräisesti kaikista niin välittömistä kuin välillisistä vahingoista, jotka aiheutuvat Palveluntuottajan tai sen lukuun tehdyistä palveluntuotantoon liittyvien potilastietojen käsittelyyn tai tietosuojaan liittyvistä rikkomuksista ja väärinkäytöksistä, joista Tilaaja rekisterinpitäjänä voi joutua tietosuoja- tai terveydenhuollon asiakassäännösten perusteella korvausvastuuseen.

Palveluntuottaja on viipymättä velvollinen informoimaan kirjallisesti Tilaajaa Palveluntuottajan toiminnassa havaitsemistaan tai epäilyistä salassapito- tai tietosuojaloukkauksista.

Palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan tietosuojaa sopimuksen liitteenä olevan henkilötietosuojasopimuksen mukaisesti.

17. Vakuutukset

Sen täsmentämiseksi, mitä JYSE-ehtojen kohdassa 15.2 sovitaan vastuuvakuutuksesta, vastuuvakuutuksen tulee kattaa Sopimusta koskeva toimiala.

Palveluntuottaja on velvollinen ottamaan ennen sopimuskauden alkua palveluntuotannon vastuuvakuutuksen, jonka määrän tulee olla riittävä suhteessa palvelun tuottamiseen liittyviin riskeihin. Vastuuvakuutuksen tulee kattaa kolmannelle osapuolelle ja näiden omaisuudelle sekä palveluntuotannossa käytettäville tiloille

aiheutuneet vahingot täysimääräisesti. Mikäli vastuuvakuutus ei kata täysimääräisesti aiheutuneita vahinkoja, vastaa Palveluntuottaja vahingoista täyteen määrään asti omalla kustannuksellaan.

Palveluntuottaja on aina pyydettyäessä velvollinen toimittamaan Tilaajalle vakuutuskirjat tai niitä koskevat kopiot sekä muun tarvittavan selvityksen vakuutusturvastaan.

Palveluntuottaja vastaa palveluntuotannosta johtuvista korvausvaatimuksista ja näistä aiheutuvista velvoitteista.

18. Häiriönsieto ja toimitusvarmuus

Osapuolet toteavat, että Palveluntuottaja kehittää häiriönsietoa ja palveluiden toimitusvarmuutta toiminnan jatkuvuussuunnittelun avulla. Osapuolet tekevät yhteistyötä toimintavarmuuden hallinnan varmistamiseksi häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa.

Palveluntuottaja turvaa myös häiriötilanteissa ja poikkeusoloissa Asiakkaiden perustarpeiden täyttämisen ja turvallisen asumisen. Palveluntuottajan on valmius- ja jatkuvuudenhallintasuunnitelmin sekä muilla toimenpiteillään varauduttava sosiaali- ja terveydenhuollon toimenpiteitä edellyttäviin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin sekä osallistuttava Tilaaajan varautumistoimiin. Varautumisen tavoitteena on varmistaa, että riittävät sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut voidaan turvata näissä tilanteissa.

Normaaliolojen häiriötilanteet ovat tapahtumia tai tilanteita, jotka sattuvat odottamatta tai äkillisesti ja jotka voivat aiheuttaa muutoksia yhteiskunnan toimintaan tai väestön turvallisuuteen. Tällaisia ovat muun muassa lakot, myrskyt, tulvat, sähkökatkot, onnettomuudet, häiriöt tietoturvallisuudessa sekä tartuntatauti-epidemiat. Tilanteet voivat vaatia erityisiä toimia myös valtion johdolta ja viranomaisilta. Poikkeusolot ovat tilanteita, jotka on mainittu valmiuslaissa (1552/2011) ja puolustustilalaissa.

19. Vahingonkorvaus

Välitön ja välillinen vahinko määritellään kauppalain 67 §:ssä säädetyllä tavalla.

Tilaajalla on oikeus saada vahingonkorvausta viivästyksestä tai muusta palveluntuottajan sopimusrikkomuksesta aiheutuneesta välittömästä vahingosta siltä osin kuin vahingon määrä ylittää tilaajalle maksettavan mahdollisen sopimussakon.

Palveluntuottaja vastaa Tilaajalle, asiakkaalle tai tämän omaisuudelle ja kolmannelle aiheuttamastaan vahingoista. Palveluntuottajan on

vahingonkorvausvastuusta vapautuakseen osoitettava, ettei vahinko ole aiheutunut Palveluntuottajan vastuupiiriin kuuluvasta seikasta.

Tilaaaja ei vastaa asiakkaan aiheuttamista vahingoista Palveluntuottajalle, tämän henkilöstölle tai omaisuudelle.

Palveluntuottaja vastaa omaa toimintaansa koskevista mahdollista korvausvaatimuksista ja näistä aiheutuvista velvoitteista.

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan kaikista sen sopimusrikkomuksen ja siihen perustuvan korvausvastuun kannalta merkityksellisistä tiedoista Tilaajalle. Palveluntuottaja on velvollinen osallistumaan aiheutuneiden vahinkojen selvittämiseen omalla kustannuksellaan.

20. Palveluntuottajan taloudellisen tilanteen seuranta

Tilaajalla on oikeus seurata sopimuskauden aikana Palveluntuottajan taloudellisia edellytyksiä sopimus- ja työnantajavelvoitteiden täyttämiseksi.

Jyse-ehtojen 19.1 sijasta sovelletaan seuraavaa ehtoa:

Palveluntuottajalla on velvollisuus toimittaa Tilaajalle Palveluntuottajaa ja pyydetessä sen alihankkijaa koskevat Tilaajavastuulain (1233/2006) mukaiset todistukset verojen maksamisesta tai verovelkatodistus tai selvitys siitä, että verovelkaa koskeva veronsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty sekä todistus eläkevakuutuksen ottamisesta ja eläkevakuutusmaksujen maksamisesta tai selvitys siitä, että erääntyneitä eläkevakuutusmaksuja koskeva maksunsaajan hyväksymä maksusuunnitelma on tehty.

Toimitusvelvollisuuden Palveluntuottaja täyttää kuulumalla sopimuksen keston ajan Vastuu Group Oy:n Luotettava Kumppani -palveluun tai sen mahdollisesti myöhemmin korvaavaan palveluun. Palveluun kuulumisesta ei makseta erillistä korvausta. Alihankkijoistaan Palveluntuottajan tulee toimittaa Tilaajalle Tilaajavastuulain mukaiset selvitykset aina Tilaaajan pyynnöstä, mikäli alihankkijat eivät kuulu Luotettava Kumppani -palveluun. Palveluntuottajan tulee toimittaa selvitykset viimeistään yhden (1) kuukauden kuluttua Tilaaajan tekemästä pyynnöstä. Tilaajavastuulain mukaisten selvitysten toimittamisesta ei makseta erillistä korvausta. Mikäli Tilaajavastuulain sisältö muuttuu sopimuskauden aikana ja Tilaajalle asetetaan uusia selvitysvelvollisuuksia, on Palveluntuottaja velvollinen toimittamaan Tilaajavastuulain edellyttämät selvitykset Tilaajalle itsensä ja pyydetessä koko alihankintaketjun osalta, mikäli tietoja ei ole saatavilla Luotettava Kumppani -palvelusta.

Jyse-ehtojen 19.3 sijasta noudatetaan seuraavaa ehtoa:

Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla, jos Palveluntuottaja ei ole hoitanut velvoitettaan kuulua Vastuu Group Oy:n Luotettava Kumppani -palveluun. Tilaajalla on oikeus irtisanoa sopimus päättymään kuuden (6) kuukauden irtisanomisajalla, mikäli Palveluntuottaja ei toimita määräajassa Tilaajavastuulaissa tarkoitettuja selvityksiä ja todistuksia alihankkijastaan, joka ei kuulu Luotettava Kumppani -palveluun tai selvityksen tai todistuksen mukaan Palveluntuottaja tai sen alihankkija ei ole huolehtinut lakisääteisistä velvoitteistaan. Ennen sopimuksen purkamista Tilaajan tulee kirjallisesti huomauttaa Palveluntuottajaa laiminlyönnistä ja ilmoittaa sopimuksen irtisanomisen mahdollisuudesta. Irtisanomismahdollisuudesta ilmoittamisen jälkeen Tilaaja voi irtisanoa Sopimuksen, ellei laiminlyöntiä korjata Tilaajan vaatimassa kohtuullisessa aikataulussa.

Erikseen toimitettavat selvitykset eivät saa olla kolmea (3) kuukautta vanhempia laskettuna siitä ajankohdasta, jolloin Tilaaja on saanut asiakirjat haltuunsa.

21. Alihankinta

Sen lisäksi, mitä seuraavassa ei ole sovittu, noudatetaan alihankinnasta JYSE-ehtoja.

Tilaajalle toimitetaan lista kohteessa työskentelevistä alihankkijoiden edustajista. Lista on nähtävillä myös asumisyksikössä ja Palveluntuottaja pitää sen koko ajan ajantasaisena. Palveluntuottaja vastaa siitä, että kaikilla alihankkijoiden asumisyksikössä toimivilla edustajilla on kuvalliset henkilötunnisteet.

22. Raportointi

Sen lisäksi, mitä seuraavassa ei ole toisin sovittu, noudatetaan palvelun laadun valvonnasta ja tarkastusoikeudesta JYSE-ehtoja

Palveluntuottaja antaa Tilaajalle säännöllisesti laskun mukana selvitykset tuote-
tuista palveluista, toimittaa vuosittaisen toimintakertomuksen ja pyydettyäessä ti-
linpääöstiedot sekä muut Tilaajan tarvitsemat tiedot. Tilaajalla on oikeus seurata
Palveluntuottajan toimintaa asumisyksikössä sopimuskauden aikana laadunval-
vontamenetelmin (esim. asiakaspalautteet, -kyselyt, tarkastuskäynnit, muu audi-
tointi).

Tilaaja varaa oikeuden pyytää asumispalveluyksikön vastuuhenkilöltä selvityksen
toiminnan toteutumisesta kuukausittain.

Valvonnassa noudatetaan lakia yksityisten sosiaalipalvelujen valvonnasta (9.8.1996/603).

Palveluntuottaja neuvottelee etukäteen toiminnan muutoksista Tilaajan kanssa.

Palveluntuottaja raportoi Tilaajalle valvontakäynnin yhteydessä asumisyksikön henkilöstön määrän ja koulutuksen sekä voimassaolevat lupatodistukset.

Raportit tulee lähettää sähköisesti Tilaajan sopimuksesta vastaavalle yhteyshenkilölle ja ne on laadittava suomen kielellä. Tilaaja voi määrittää raportoinnin muodon, mutta lähtökohtaisesti raportti tulee toimittaa xlstiedostomuodossa (excel).

Raportointityökaluja ja -käytänteitä voidaan kehittää sopimuskauden aikana paremmin Tilaajan tarpeita ja toiveita vastaaviksi. Raporttien laatimisesta ei makseta korvausta.

Välittömästi / viimeistään seuraavana arkipäivänä tulee raportoida Tilaajalle hoitovirheet, vaaratilanteet tai tapaturmat. Raportti tulee toimittaa Tilaajan yhteyshenkilölle.

Asiakastyytyväisyyskysely

Tilaaja suorittaa säännöllisesti asiakastyytyväisyyskyselyn asumispalveluyksikön Asiakkaille/omaisille, esimerkiksi tekstiviestikyselynä. Kyselyllä kartoitetaan Asiakkaiden ja omaisten tyytyväisyyttä saatuun palveluun ja laatulupauksen toteutumiseen Asiakkaan kohdalla. Kysely tai käsiteltävät tulokset eivät sisällä tunnistettavia henkilötietoja. Tilaaja käsittelee yhteistyössä Palveluntuottajan kanssa kyselyn vastaukset. Tilaaja voi kehittää sopimuskaudella asiakastyytyväisyyden mittaamis- ja/tai osoittamistapoja. Tilaaja ilmoittaa muutoksista Palveluntuottajalle etukäteen.

23. Sopimusseuranta

Sopimuksen toteutumista ja noudattamista seurataan Tilaajan ja Palveluntuottajan kesken tapahtuu sopimusseurantapalavereissa, joita pidetään vähintään vuosittain. Sopimusseurantapalaverin kutsuu koolle Tilaajan yhteyshenkilö ja ne pidetään Tilaajan tiloissa, ellei yhteisesti toisin sovita. Palveluntuottaja ei ole oikeutettu korvauksiin sopimusseurantapalavereihin osallistumisesta.

24. Palvelun auditointi

Tilaaaja seuraa erilaisin laadunvalvontamenetelmin Palveluntuottajan toimintaa niin palvelutoiminnan ja Palvelun laadun kuin laskutuksen oikeellisuuden osalta. Palveluntuottajan on toimitettava Tilaaajan pyytämät selvitykset ja tiedot sovittuun määräaikaan mennessä.

Palveluntuottajan toimintaa ja Palvelun laatua voidaan seurata kolmannen osapuolen tai Tilaaajan toteuttaman auditoinnin perusteella. Myös esimerkiksi kirjaa-miskäytäntöjä voidaan auditoida. Tilaaajalla on oikeus suorittaa auditointeja, tarkastuksia ja varmuuksia tarpeelliseksi katsomassaan laajuudessa, jotta Palvelun laadusta voidaan varmistua. Auditointimenetelmiä voivat olla esimerkiksi keskustelut, osallistuminen Palvelun suorittamiseen/ katselmoiminen, asiakirja-aineiston läpikäynti sekä asiakkaiden ja työntekijöiden haastattelut. Palveluntuottajan toimitiloihin voidaan tehdä myös yllätystarkastuksia.

Pyydettyäessä Palveluntuottajan tulee antaa esimerkiksi selvitys palveluntuotannossa käytettävästä henkilöstömäärästä (lkm ja henkilötyövuodet) sekä heidän koulutuksestaan ja pätevyydestään (mukaan lukien kielitaito, opinnot ja kokemus ja muut sovitut vähimmäisvaatimukset).

Molemmat sopimusosapuolet vastaavat omista kustannuksistaan, jotka aiheutuvat auditointiin osallistumisesta. Palveluntuottaja ei esimerkiksi voi laskuttaa Tilaaajaa auditointiin käytetystä työajasta.

25. Sopimuksen purkuperusteet

Sen lisäksi, mitä Jy-se-ehtojen kohdassa 13.6 ja 14.5 sovitaan sopimuksen purkamisesta, noudatetaan seuraavaa:

Sopimus voidaan purkaa välittömästi, mikäli Palveluntuottaja ei voi esittää palveluntuottamiseen tarvittavaa vähimmäisvaatimukset täyttävää toimilupaa, tiloja ja henkilökuntaa tai ottamaan asiakkaita vastaan viimeistään kahdentoista (12) kuukauden kuluttua sopimuskauden alkamisesta.

Sopimuksen purkautuessa Tilaaajalla on oikeus saada Palveluntuottajalta sopimussanktioiden lisäksi korvaus sopimuksen täyttämättä jättämisestä johtuneista kuluista ja vahingoista, siten kuin Sopimuksessa on sovittu. Sopimuksen purkamisesta on ilmoitettava kirjallisesti toiselle osapuolelle ja purkamisilmoituksessa on mainittava purkuperusteet.

Jyse-ehtojen 18 luvun sopimusehtojen lisäksi sovitaan seuraavaa:

Tilaaajalla on oikeus purkaa sopimus Palveluntuottajan verojen tai lakisääteisten sosiaalivakuutusmaksujen laiminlyönnin vuoksi, ellei Palveluntuottaja ole toimit-
tanut viranomaisen hyväksymää maksusuunnitelmaa.

Jos Palveluntuottaja joutuu saneerausmenettelyyn, konkurssiin, selvitystilaan
tai Palveluntuottaja poistetaan ennakkoperintärekisteristä, Tilaaajalla on oikeus
purkaa hankintasopimus.

Jyse-ehtojen 18.1 kohdan sijasta sovitaan seuraavaa: Tilaaajalla on oikeus purkaa
hankintasopimus päättymään, jos Palveluntuottajaa rasittaa hankintalain
(1397/2016) 80 §:ssä tarkoitettu pakollinen poissulkemisperuste tai 81 §:n 1 mo-
mentin 1-6 kohdissa tarkoitettu harkinnanvarainen poissulkemisperuste, vaikka
peruste olisi syntynyt vasta sopimussuhteen alkamisen jälkeen.

Sopimuksen asumisyksikön palvelun piiriin ei irtisanomisajan kuluessa ohjata uu-
sia asiakkaita.

26. Sopimuksen siirtäminen

Palveluntuottajalla ei ole oikeutta ilman Tilaaajan suostumusta osaksikaan siirtää
hankintasopimusta kolmannelle osapuolelle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakennemuutoksesta tai muista sosiaali- ja
terveydenhuollon järjestämistä koskevista uudistuksista tai sopimuksista saattaa
seurata, että sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatiot tai niiden toiminta muut-
tavat. Jos näin käy, Tilaaajalla tai sen sijaan tulevalla organisaatiolla on oikeus
muuttaa sopimuksen kohdetta tai sen laajuutta. Mahdollisesta sopimuksen laa-
juuden muutoksesta ja sen aikataulusta sovitaan erikseen Palveluntuottajan
kanssa hankintalainsäädännön sallimissa puitteissa.

Tilaaajalla on oikeus siirtää hankintasopimus sellaiselle kolmannelle osapuolelle,
jolle Tilaaajan tehtävät siirtyvät kokonaan tai osittain. Jyväskylän kaupunki ei kui-
tenkaan vastaa siitä ottaako mahdollinen kolmas osapuoli vastatakseen siirrettä-
vän sopimuksen. Mikäli kolmas osapuoli ei ota vastakseen siirrettävää sopimusta
tai osaa siitä, Tilaaajalla on oikeus päättää sopimus tältä osin Edellä mainitut Ti-
laajan organisaatiossa tapahtuvat muutokset eivät aiheuta tämän hankintasopi-
muksen uudelleenkilpailuttamisvelvollisuutta. Esimerkiksi sote-lainsäädännöstä
johtuvat organisaatiomuutokset eivät aiheuta kilpailuttamisvelvollisuutta vaan
hankintasopimus velvoitteineen voi siirtyä uudelle Tilaaajaorganisaatiolle. Palve-
luntuottajan tulee huomioida tämä tarjousta jättäessään.

Osapuolen mahdollinen sulautuminen kolmannen osapuolen kanssa ei vaikuta
sopimuksen voimassaoloon tai ehtoihin. Osapuolia koskeva osakeyhtiölain

mukainen jakautuminen ei vaikuta sopimuksen voimassaoloon, vaan Sopimus siirretään sen uuden yhtiön vastattavaksi, jolle Sopimuksen kohteena oleva liiketoiminta on siirretty. Tilaajalla on kuitenkin aina sulautumisen tai jakautumisen yhteydessä halutessaan oikeus irtisanoa sopimus kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Mikäli Sopimuksen kohteena oleva liiketoiminta myydään liiketoimintakaupalla kolmannelle osapuolelle, Sopimus siirretään sen uuden yhtiön vastattavaksi, jolle Sopimuksen kohteena oleva liiketoiminta on siirretty. Tilaajalla on kuitenkin aina liiketoimintakaupan yhteydessä halutessaan oikeus irtisanoa sopimus kuuden (6) kuukauden irtisanomisaikaa noudattaen.

Osapuolet sitoutuvat tiedottamaan toiselle osapuolelle hyvissä ajoin mahdollisista liiketoimintasuunnitelmamuutoksista Sopimuksen kohteena olevien Palveluiden osalta.

27. Sopimusmuutokset

Muutokset ja lisäykset tähän sopimukseen voidaan tehdä kirjallisesti molempien sopimusosapuolten allekirjoittamalla muutossopimuksella. Muutokset tulevat voimaan kunnes molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet muutossopimuksen allekirjoitusoikeuden omaavien edustajien toimesta.

Sopimuksen kohdetta voidaan täsmentää tai muuttaa sopimuskauden aikana, mikäli muutokset palvelevat Tilaajan palvelujen järjestämisessä, soveltuvan lainsäädännön tai viranomaismääräysten muutosten toteuttamisessa.

JYSE-ehtojen kohdassa 22.2 tarkoitettuja kirjallisia sopimusmuutoksia voivat tehdä ainoastaan sellaiset henkilöt, joilla on osaltaan Tilaajan ja Palveluntuottajan organisaatioissa nimenkirjoitusoikeus. Sopimusmuutokset tehdään molempien sopijapuolten allekirjoittamalla lisä- tai muutossopimuksella.

28. Sopimuskappaleiden lukumäärä

Tämä sopimus on laadittu kahtena (2) samansisältöisenä alkuperäiskappaleena, joista yksi (1) on luovutettu kummallekin sopimusosapuolelle.

29. Sopimuksen liitteet ja asiakirjojen pätevyysjärjestys

Sopimusasiakirjat täydentävät toisiaan ja palveluntuottaja sitoutuu noudattamaan niitä. Jos sopimusasiakirjat ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan niitä seuraavassa järjestyksessä:

- 1.Sopimus (liite 2)
- 2.Palvelukuvaus (liite 1)
- 3.Julkisten hankintojen yleiset sopimusehdot palveluhankinnoissa (JYSE 2014 PALVELUT) JYSE 2014 Palvelut (liite 3)
- 4.Henkilötietojen käsittelyn ehdot liitteineen (liite 4)
5. Laskutusohje (liite 5)

30. Allekirjoitukset

Jyväskylässä __.__.2020

Tilaaaja

Jyväskylän kaupunki

Palveluntuottaja

Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK r.y:n,
Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund r.f:n
ja Suomen Kuntaliiton 1.1.2010 solmiman
ulkoilureittisopimuksen mukainen sopimuslomake.

ULKOILUREITIN KÄYTTÖOIKEUSSOPIMUS

ULKOILUREITIN HALTIJA

Nimi	Rautalammin kunta
Osoite	Kuopiontie 11
	77700 Rautalampi
Karttalehti	Työ n:o

MAANOMISTAJA

Nimi	Vaalijalan kuntayhtymä	
Osoite	Nenonpellontie 40	
	76940 NENONPELTO	
Tilan nimi	KUUTINHARJU	686-411-6-353
Kunta	Rautalampi	Vaajasalmi

Yllä mainittu ulkoilureitin haltija ja maanomistaja ovat tehneet keskenään seuraavan sopimuksen ulkoilureitin perustamista ja pitämistä sekä tästä aiheutuvien korvausten maksamista varten.

- 1 § Ulkoilureitti on tarkoitettu jalkaisin, pyöräillen tai hiihtäen tapahtuvaa liikkumista varten. Osan matkaa 900m polku on esteetön, jossa pitkospuut kosteikon kohdalla uusitaan. Huoltotyöt tapahtuvat mönkijällä tai moottorikelkalla
- 2 § Sopimus koskee liitteenä olevaan karttaan merkittyä ulkoilureitin aluetta vähäisine liitännäisalueineen. Olemassa olevat opastetaulut uusitaan ja parkkipaikka-alue Peurasuon varrelta otetaan käyttöön.
- 3 § Ulkoilureitin haltijalla on oikeus, ottaen kuitenkin mahdollisuuksien mukaan huomioon maanomistajan toivomukset, perustaa ja pitää ulkoilureitti edellä mainitun tilan alueella seuraavin ehdoin:
- Ulkoilureitin reittiura on Vaalijalan tilan alueella on 2 metrin levyinen (mm huoltoa varten) ja n.3,0 km pituinen olemassa olevalla polulla. ~~Reittiura linjataan ja liitännäisalueet sijoitetaan maastoon ulkoilureitin haltijan ja maanomistajan kesken yhteistoiminnassa.~~
Esteettömyysalueelle penkit 250m välein ja Kattilavirran päähän penkit ja pöytä. Ulkoilureitin haltija poistaa penkit ja muut rakenteet sopimuksen päättyessä.
 - Ulkoilureitin haltijalla on oikeus poistaa reitin edellyttämältä alueelta kaikki puut, pensaat ja oksat sekä merkitä reitin kulku asianmukaisesti puita vahingoittamatta. Ulkoilureitin haltijalla on myös oikeus raivata reitin alueelta kaikki reitin käyttöä haittaavat kivet ja kannot.
 - Ulkoilureitin haltijalla on oikeus omalla kustannuksellaan rakentaa reitin käyttämisen edellyttämät rakenteet kuten rummut ja sillat sekä avata reitillä oleviin aitoihin kulkemista varten tarvittava aukko edellyttäen, että se varustetaan portilla tai veräjällä.

Reitin rakentamisen jälkeen tehtäviin, tilan säännönmukaisen käytön kannalta tarpeellisiin ojiin, aitoihin ym. rakenteisiin tarvittavat, reitin käytön kannalta välttämättömät laitteet, rakentaa reitin haltija omalla kustannuksellaan.

- d) Ulkoilureitin haltijalla on oikeus käyttää moottorikelkkaa tai muuta kevyttä ajoneuvoa ulkoilureitin alueella kunnostus- ja huoltotöiden tekemiseen.
- e) Reitin käyttö muuhun kuin jalkaisin, pyöräillen tai hiihtäen tapahtuvaan liikuntaan on kielletty huolto- ja kunnostustöiden tekemistä lukuun ottamatta.
- f) Maa-aineksia ei reitin varrelta saa ottaa
- g) Maanomistajalla on oikeus ajaa metsäkoneilla polkua pitkin ja polun yli metsätöissä korvauksetta
- h) Ulkoilureitin haltija poistaa painekyllästetyn puun ja muut rakennusmateriaalit maanomistajan alueelta asianmukaisesti, kun pitkospuut uusitaan tai poistetaan.
- i) Reitin varrelta ei saa poistaa kuitupuuta suurempaan puustoa ilman maanomistajan lupaa, ellei puu ole kaatunut tai aiheuta välitöntä vaaraa
- j) Tulipaikkoja ei saa rakentaa eikä osoittaa

4 § Ulkoilureitin kunnossapidosta huolehtii reitin haltija omalla kustannuksellaan.

Ulkoilureitin kunnossapitoon kuuluu:

- a) alueen saattaminen sellaiseen kuntoon, että siellä voidaan harrastaa tässä sopimuksessa tarkoitettua liikuntaa sekä pitää reittialue jatkuvasti tällaisessa kunnossa,
- b) reittialueen siisteydestä huolehtiminen ja roskien poiskuljettaminen,
- c) luonnonvoimien reitille aiheuttamien vahinkojen ja reitin käyttöä haittaavien esteiden korjaaminen,
- d) reittiä varten tehtyjen rakenteiden, kuten siltojen, rumpujen, porttien, veräjien jne. kunnossapito.

5 § Vastuu ulkoilureitin turvallisuudesta ja siitä, että alue pysyy asianmukaisessa kunnossa, on reitin haltijalla.

Maanomistaja sitoutuu ilmoittamaan reitin haltijalle vähintään seitsemän vuorokautta aikaisemmin sellaisiin toimenpiteisiin ryhtymisestä, jotka saattavat vaikeuttaa tai aiheuttaa haittaa reitin käytölle (esim. metsätyöt, reitin ylitys metsäkoneella). Reittiuran käyttö kulkutienä edellyttää reitin haltijan suostumusta, lukuun ottamatta tilakohtaisella tiellä kulkevaa reittiä. Vastuu reitin turvallisuudesta ulkoilukäytölle on ilmoituksen tekemisen jälkeen reitin haltijalla.

Reitin käyttämisestä aiheutuvasta roskaantumisesta tai reitistä johtuvasta mahdollisesta vakuutusmaksun korotuksesta vastaa reitin haltija.

6 § Kaikki puut, pensaat ja oksat, jotka rakentamisen yhteydessä alueelta poistetaan, jäävät reitin haltijan / ~~maanomistajan omaisuudeksi~~. Niiden poiskuljettaminen on reitin haltijan / ~~maanomistajan asia~~. (Tarpeeton yliviivataan)

7 § Ulkoilureitin rakentamisesta ja pitämisestä kiinteistölle aiheutuvat menetysten korvaukset määritetään ulkoilureittejä koskevassa suositussopimuksessa esitetyillä perusteilla. Polku on tehty jo 1988–1989, kunnostamme polun ja teemme esteettömyyspolun, joka on myös Vaalijalan asukkaiden käytössä. Siksi korvauksia ei makseta.

Kertakorvauksena maksetaan korvauksia yhteensä 0 euroa.

~~Korvaukset maksetaan yhden kuukauden kuluessa sopimuksen allekirjoittamisesta. Mikäli korvausta ei suoriteta määräajassa, maksaa reitin haltija yli menevältä ajalta korkolain mukaisen viivästyskoron.~~

Mikäli ulkoilureitistä ilmenee myöhemmin sellaisia haittoja, vahinkoja tai lisäkustannuksia, joita sopimuksen laatimishetkellä korvauksia määritettäessä ei ole otettu huomioon, on maanomistajalla tällaisen menetyksen ilmaannuttua oikeus lisäkorvaukseen.

Ulkoilureitin käyttö- ja kunnossapitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavien reitin ulkopuolisten teiden ja muiden alueiden käytöstä aiheutuneiden vahinkojen korvaamisesta sovitaan erikseen.

8 § ~~Tämä sopimus ja maksetut korvaukset sitovat kiinteistön myöhempää omistajaa tai haltijaa. Allekirjoittanut maanomistaja on velvollinen sisällyttämään tätä koskevan ehdon luovutussopimukseen.~~

~~Tämän sopimuksen perusteella maksettuja korvauksia ei enää määritetä uudelleen myöhemmin mahdollisesti pidettävässä ulkoilureittitoimituksessa.~~

9 § Tämä sopimus tulee voimaan heti, kun se on allekirjoitettu ja sen on voimassa siihen saakka, kunnes ulkoilureitti poistetaan käytöstä.

Mikäli olosuhteissa tapahtuu muutoksia, jotka vaikeuttavat ulkoilureitin tai tilan käyttöä, saadaan reitin paikkaa muuttaa toisen osapuolen vaatimuksesta sen tarkoituksenmukaista käyttöä kohtuuttomasti vaikeuttamatta. Reitin siirrossa mahdollisesti tarvittavista rakentamistöistä ja kiinteistölle aiheutuvista menetyksistä vastaa siirron vaatija.

Sopimus on voimassa 31.12.2028 asti. Sen jälkeen sopimuksen irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta. Tämän lisäksi sopimus voidaan irtisanoa, mikäli toinen sopimuspuoli syyllistyy sopimuksen olennaiseen rikkomiseen, irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta.

Kun ulkoilureitti on poistettu käytöstä, reitin haltija saattaa alueen entiseen käyttötapaan soveltuvaan kuntoon. Alue siirtyy maanomistajan hallintaan korvauksetta.

Sopimusta on tehty yhtäpitävät kappaleet kummallekin sopijapuolelle.

Rautalammin kunnassa

Lokakuun päivänä 2020

Rautalammin kunta
Kunnanjohtaja
Anu Sepponen

Vaalijan kuntayhtymä
Johtaja
Ilkka Jokinen

Todistavat:

Liitteet:

Kartta
~~Korvauslaskelma~~

JÄSENKUNTIEN ÄÄNI- JA EDUSTAJAMÄÄRÄT VAALIJALAN KY:N

KEVÄÄN 2020 YHTYMÄKOKOUKSESSA

(PERUSSOPIMUS 12 §)

KUNTA	KÄYTTÖMEN.			OSUUS PERUS-			ÄÄNET YHT	OSUUS EDUSTAJIEN		
	SUOR.KORV.T	OSUUS	ÄÄNI-	PÄÄOMASTA	OSUUS	ÄÄNI-		ÄÄNISTÄ	MÄÄRÄ	ÄÄNET
	<u>2017-2019 euroa</u>	(1/1000)	MÄÄRÄ	31.12.19 YHT.	(1/1000)	MÄÄRÄ		%	(MAX)	KPL/ED.
ENONKOSKI	23 700	0,19	1	15 111	7,20	8	9	0,44	1	9,0
HARTOLA	598 500	4,83	5	25 768	12,27	13	18	0,88	1	18,0
HIRVENSALMI	405 493	3,27	4	23 922	11,39	12	16	0,79	1	16,0
IISALMI	1 390 041	11,23	12	97 269	46,33	47	59	2,90	2	29,5
JOROINEN	3 226 135	26,05	27	25 089	11,95	12	39	1,92	2	19,5
JUVA	2 787 737	22,51	23	58 741	27,98	28	51	2,51	2	25,5
KAABI	1 575 701	12,72	13	17 275	8,23	9	22	1,08	2	11,0
KANGASNIEMI	3 053 872	24,66	25	35 187	16,76	17	42	2,06	2	21,0
KEITELE	196 831	1,59	2	11 777	5,61	6	8	0,39	1	8,0
KIURUVESI	678 989	5,48	6	41 278	19,66	20	26	1,28	2	13,0
KUOPIO	24 901 262	201,09	202	410 060	195,30	196	398	19,56	2	199,0
LAPINLAHTI	1 932 424	15,61	16	43 162	20,56	21	37	1,82	2	18,5
LEPPÄVIRTA	3 403 342	27,48	28	67 232	32,02	33	61	3,00	2	30,5
MIKKELI	20 755 034	167,61	168	259 754	123,71	124	292	14,35	2	146,0
MUURAME	1 173 658	9,48	10	70 000	33,34	34	44	2,16	2	22,0
MÄNTYHARJU	2 628 120	21,22	22	65 840	31,36	32	54	2,65	2	27,0
PERTUNMAA	770 355	6,22	7	11 921	5,68	6	13	0,64	1	13,0
PIEKSÄMÄKI	11 397 986	92,05	93	149 354	71,13	72	165	8,11	2	82,5
PIELAVESI	329 800	2,66	3	36 758	17,51	18	21	1,03	2	10,5
PUUMALA	932 614	7,53	8	22 443	10,69	11	19	0,93	1	19,0
RANTASALMI	1 166 680	9,42	10	29 161	13,89	14	24	1,18	2	12,0
RAUTALAMPI	1 928 838	15,58	16	34 790	16,57	17	33	1,62	2	16,5
RAUTAVAARA	254 353	2,05	3	9 653	4,60	5	8	0,39	1	8,0
SAVONLINNA	10 957 953	88,49	89	184 175	87,72	88	177	8,70	2	88,5
SIILINJÄRVI	6 634 872	53,58	54	18 231	8,68	9	63	3,10	2	31,5
SONKAJÄRVI	135 519	1,09	2	44 091	21,00	21	23	1,13	2	11,5
SULKAVA	455 156	3,68	4	25 930	12,35	13	17	0,84	1	17,0
SUONENJOKI	4 459 858	36,02	37	36 682	17,47	18	55	2,70	2	27,5
TERVO	1 748 726	14,12	15	34 054	16,22	17	32	1,57	2	16,0
TUUSNIEMI	693 636	5,60	6	17 220	8,20	9	15	0,74	1	15,0
VARKAUS	11 647 979	94,06	95	124 257	59,18	60	155	7,62	2	77,5
VESANTO	980 354	7,92	8	26 292	12,52	13	21	1,03	2	10,5
VIEREMÄ	603 819	4,88	5	27 139	12,93	13	18	0,88	1	18,0
YHTEENSÄ	123 829 333	1000	1019	2 099 617	1 000	1016	2035	100,0	56	

Talousarvio 2021

Talous- ja toimintasuunnitelma 2022 - 2023

Hallitus 28.10.2020

Sisällysluettelo

Sivu

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2023	1
Yleishallinto ja sisäiset palvelut.....	7
Nenonpellon yksiköt.....	11
Asiantuntijapalvelut ja poliklinikat	14
Avopalvelut (asuminen, tekeminen, perhehoito).....	18
Peruskoulu	25
Käyttötalous yhteensä.....	28
Tuloslaskelmaosa	29
Rahoitus ja investoinnit	31

Liite 1: Kehyysuunnitelma v. 2021 - 2023

Liite 2: Lausunnot kehyysuunnitelmasta v. 2021 - 2023

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2021 - 2023

Vaalijalan kuntayhtymä muodostaa Savon erityishuoltopiirin. Erityishuoltopiirin alueella on Vaalijalalla kuntien kanssa rinnakkainen erityishuollon järjestämisvastuu. Vaalijalan toimintaa valvoo aluehallintovirasto. Toiminta perustuu lakiin kehitysvammaisten erityishuollosta 23.6.1977/519.

1 Hallinnon ja lainsäädännön muutoksista

Valtakunnallisen sote-uudistuksen periaatteet ovat tiedossa hallituksen lakiluonnosten 15.6.2020 ja 14.10.2020 tasolla. Lakiluonnoksissa todetaan, että erityishuoltopiirien varat ja velat siirtyvät hyvinvointialueille 1.1.2023. Erityishuoltopiirien tuottamien palvelujen tulevaisuudesta sovittaisiin lähinnä hyvinvointialueiden yhteistyösopimuksessa ja mahdollisesti sosiaalihuollon keskittämisasetuksessa.

Sosiaali- ja terveysministeriön kärkihanke lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma LAPE on toiminnassa lähinnä erva-alueiden osaamis- ja tukikeskusten valmistelun osalta. Vaalijala tulee osallistumaan OT-keskusverkostoon, toiminnan sisällön suunnittelu jatkuu syksyllä. Valmistelun toinen osa on opetus- ja kulttuuriministeriön VIP-verkosto ja Vaativan erityisen tuen kehittämisryhmä (Vaatu). VIP-verkosto keskittyy ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamiseen ja Vaatu korjaavien palveluiden tuottamiseen. VIP- ja Vaatutoiminnalla tuetaan varhaiskasvatusta ja kuntien lähikouluja oppilaan opetuksen järjestämiseen liittyvissä asioissa. Sateenkaaren erityiskoulu toimii omalla alueellaan Vaatutoimijana yhdessä sairaalaopetuksen, Valterin ja Valtion koulukodin kanssa. Kummatkin hankkeet vaikuttavat Vaalijalan palvelutoimintaan, mutta vielä ei ole tiedossa missä laajuudessa.

Tulevaan maakuntajakoon (hyvinvointialueet) Vaalijala ei ottanut kantaa.

Vaalijalan neljä päätavoitetta tulevassa sote-uudistuksessa ovat:

- Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisuuteen kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut kaikissa maakunnissa eli Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa
- Vaalijala on valtakunnallinen julkinen palvelujen tuottaja, jonka palveluista suurin osa kohdistuu KYSin yhteistyöalueelle (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala), kuntoutuspalvelujen tuottaminen on valtakunnallista toimintaa
- Vaalijala on toimintakykyinen erityispalvelujen tuottaja myös tulevaisuudessa omana organisaationaan
- Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä

Vaalijala tekee yhteistyötä päätavoitteiden toteuttamiseksi Eteva kuntayhtymän ja Kärkällä samkommunin kanssa, jotka ovat myös ylimaakunnallisia erityishuollon palvelujen tuottajia. Kuntayhtymien yhteinen tavoite on julkisten erityispalvelujen tuottaminen monimaakunnallisina sote-maakuntayhtyminä sote-uudistuksen jälkeen. Tavoitteen toteuttaminen edellyttää sotelakiluonnosten muuttamista.

Kuntakokous

Vaalijala järjestää kuntien lausunnoissaan esittämään toiveeseen pohjautuen kuntakokouksen 28.10.2020.

Uudistuvaa lainsäädäntöä

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta on vähentämässä maksutuloja noin 45 M€ vuodessa julkisella sektorilla ja parantamassa vastaavasti asiakkaan asemaa. Uudistus on tarkoitus saattaa voimaan vielä tämän vuoden aikana.

Sote-uudistuksen valmisteluun liittyy Sote-100 osuus, jossa noin sataan substanssilakiin tehdään tarvittavat muutokset ja uudistukset vuoden 2021 aikana.

Vammaisia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus (VALAS), jossa on tarkoitus yhdistää vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki uudeksi erityislaki. Uudessa vammaispalvelulaissa todetaan vammaisten subjektiiviset oikeudet ja luetteloidaan muut palvelut, luettelo ei olisi tyhjentävä vaan jättää tilaa kehitystyölle.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain yhteensovittaminen tapahtuu lakien käytännön soveltamisen kautta, koska laeissa on samansuuntaisia palveluja. Ensimmäisistä vammaistenkin sosiaalipalvelut tuotetaan sosiaalihuoltolain perusteella. Lakiuudistus on periaatteessa valmis, mutta aikataulu on sidottu sote-uudistuksen aikatauluun. Kehitysvamma-alan etujärjestöt pyrkivät vielä parantamaan kehitysvammaisten oikeuksia lakiuudistuksessa.

Yleinen itsemääräämisoikeuslaki on valmistelussa. Sen piirissä tulevat olemaan kehitysvammaisten henkilöiden lisäksi muut vammaiset ja mm. muistisairaat. Yleistä itsemääräämisoikeuslakia tarvitaan, jotta kehitysvammalaista voidaan luopua.

Kaikkien kansalaisten työelämäosallisuuteen tähtäävä lainsäädäntöuudistus on nimeltään TEOS. Se on sosiaalihuollon työelämäosallisuutta tukevan lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistamishanke. Uudistuksen tarkoituksena on tukea heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden osallisuutta työelämäänsä. Se tulisi mm. uudistamaan perinteisen työtoiminnan ja korvaamaan sen osittain työelämävalmiuksia edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella ja osallisuutta edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella.

Kuntoutuusuudistuksesta on olemassa komitean raportti vuodelta 2017. Kuntoutukseen käytetään Suomessa noin 2 miljardia euroa vuodessa. Kuntoutuksen järjestämistä vastuuta ollaan raportin mukaan siirtämässä Kelalta maakunnille, joka on jo osittain käytännössä tapahtunut. Uudistustyöllä voi olla merkittävä vaikutus myös Vaalijalan palvelutoimintaan.

Seuraava suuri lainsäädäntöuudistus koskee yleistä sosiaaliturvaa (sotu-uudistus), jonka valmistelu on hallituksen työlistalla.

Vaalijalan lähtökohta lainsäädäntöuudistuksiin on erityistä tukea tarvitsevan ihmisen näkökulma ja pyrimme vaikuttamistoiminnallamme turvaamaan heidän palvelunsa unohtamatta uudistusten vaikutuksia julkiseen talouteen.

2 Vaalijalan avopalvelut on olennainen osa kokonaisuutta

KEHAS-ohjelman 2010 - 2015 keskiössä oli kehitysvammaisten laitosasumisen purkaminen eli valtakunnallinen asunto-ohjelma kaikille kehitysvammaisille. Asunnoista yli puolet on osoitettu lapsuudenkodeistaan ja vanhentuneesta asuntokannasta muuttaville. Ohjelmassa on viime vuosina huomioitu myös muut kehitysvammaisen elämässään tarvitsemat palvelut. Työ jatkui vuoteen 2020 asti ilman erityistä ohjelmaa.

Vammaisten asuntohankkeiden rahoitus Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAssa on kuitenkin vähentynyt.

Vaalijalan asunto-ohjelma keskittyy jatkossa Vaalijalan olemassa olevien asuntokohteiden kunnostukseen ja uusien asumispalveluratkaisujen kehittämiseen mm. digitalisaatiota hyödyntäen. Pohjois-Savon ja Keski-Suomen kunnat ovat esittäneet Vaalijalalle toiveen kehittää ja käynnistää alueille vaativaa lasten ja nuorten tilapäishoitoa. Tätä mahdollisuutta selvitetään tarkemmin.

Vaalijala tuottaa avopalvelutoimintaa 14 kunnassa ja 17 paikkakunnalla. Poliklinikat, Savonet monipalvelukeskukset, päivätoiminta- ja asumisyksiköt toimivat kiinteässä yhteistyössä sijaintikuntiansa ja asiakkaidensa kanssa. Suunnitelmakauden lopussa asumis- ja perhehoitopaikkojen kokonaismäärä on noin 400 asuntoa. Tekemisen palvelujen piirissä on noin 500 asiakasta.

Kun mukaan lasketaan poliklinikoiden ja avohuollon asiakkaiden kokonaismäärä nousee 1200 henkilöön.

Avopalveluissa toteutetaan kehittämishanketoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joihin haettu STM:n ja ESR:n rahoituksia. Hankkeet liittyvät mm. erityisryhmien työllistymiseen ja kehitysvamma-alan vetovoimaisuuteen ja osaamisen kehittämiseen.

Tulevaisuuden palvelurakenteista

Tärkein lähtökohta on palvelujen kysyntään vastaaminen. Keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakstarpeisiin myös avopalveluissa.

Jako laitos- ja avopalveluihin on edelleen olemassa, mutta voidaan ennakoida, jaon merkityksen tulevan vähenemään. Se voisi korvautua esimerkiksi palvelujen vaativuuden tasomäärittelyllä. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus on tämän uuden ajattelun mukainen kokonaisuus, jossa laitos- ja avopalvelujen raja ylitetään tarvittaessa ja perusopetus toimii tiiviisti sen rinnalla, vaikka sillä on oma lainsäädäntönsä.

Vaalijalan palvelutoiminnan tavoitteena on, että haasteellisten tilanteiden arviointi ja selvittäminen kaikkien asiakasryhmien osalta tapahtuu asiakkaan omassa toimintaympäristössä. Lasten ja nuorten kohdalla se on perhe. Siten voidaan vähentää tai ainakin lyhentää kuntoutusjaksojen kestoa ja parantaa kuntoutuksen vaikuttavuutta. Talouden näkökulmasta kysymys on pitkän aikavälin säästöistä.

Liikkuvissa kuntoutuspalveluissa konsultoiva työote on keskeistä. Keskipitkällä aikavälillä (2-3 vuotta) perhekeskeisen työn osuus tulee kasvamaan ja varhaisen vaikuttamisen asema vahvistuu myös sote-uudistuksessa. Toimintamalli on ollut Vaalijalan palvelutoiminnan tavoitteena yli viisi vuotta, mutta toistaiseksi asiassa läpimurto on saavuttamatta. Tilanne näkyy edelleen kasvavina kalliina asiakaskohtaisina kustannuksina.

Lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Tämä jää toteutettavaksi tulevassa sote-uudistuksessa.

3 Osaamis- ja tukikeskus on valtakunnallinen palvelujen tuottaja

Nenonpellon yksiköt ovat keskeinen osa Vaalijalan osaamis- ja tukikeskusta. Erityisryhmien psykososiaalinen kuntoutus, autismiosaaminen sekä monivammaisten kehitysvammaisten opetus- ja kuntoutus tukevat kodeissa ja avoyksiköissä tehtävää työtä.

Sateenkaaren peruskoulun erityisopetus sekä toisen asteen valmentava opetus yhteistyössä oppilaitosten kanssa ovat olennaisia osia tässä kokonaisuudessa.

Kuntoutuspalvelut ovat valtakunnallista toimintaa. Asiakkaiden ja maakuntien tarpeet sekä kysyntä määrittävät toiminnan laajuuden. Palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu yli 50 %.

Vuoden 2020 lopussa Nenonpellossa on noin 130 asiakaspaikkaa, jonka lisäksi muualla Piesämaellä on 35 paikkaa. Määrä on pienentynyt 35 paikkaa vuodesta 2017. Uusi kriisiyksikkö tullaan rakentamaan ja täysin yksilölliselle kuntoutukselle hankitaan lisää tilaa. Kapasiteetin ennakoidaan suunnitelmakauden aikana pysyvän ennallaan.

Laitoksessa asuvaksi määritellään yli 3 kuukautta siellä olleet. Nenonpellon yksiköt eivät tuota uutta laitosasumista vaan toiminta on määräaikaista kuntoutusta. Hyvin pitkään palveluissa olleille iäkkäille vaativille asiakkaille asuminen on järjestetty edelleen poikkeustapauksissa. Yksittäisten asiakkaiden kohdalla soveltuvien asumisjärjestelyjen osoittaminen muualta vie aikaa.

Tahdosta riippumattoman hoidon ja kuntoutuksen tarve on Suomessa kasvanut ja Vaalijala toteuttaa sitä entistä enemmän. Kaikki kuntoutus toteutetaan jatkossa viitekehysmallin pohjalta. Kunkin yksikön viitekehukseen kootaan näyttöön perustuvia kuntoutusmenetelmiä, joihin henkilöstö täydennyskoulutetaan.

Kuntoutuksen vaikuttavuutta osoitetaan mm. RAI-järjestelmän avulla. Se on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. Se on sisällöltään erilainen kuin vanhuspalvelussa käytettävä RAI. Sitä ei käytetä palvelujen hinnoittelutyökaluna.

4 Henkilöstön osaaminen pidetään korkealla tasolla

Suunnitelmakauden alussa Vaalijalassa on noin 930 virkaa ja työsuhdetta. Lisäksi määräaikaissä tehtävissä ja sijaisina toimii noin 350 työsopimussuhteista työntekijää. Suunnitelmakaudella henkilöstön määrä pysyy ennallaan. Henkilöstön keski-ikä on noin 44 vuotta, eniten on kasvattanut osuuttaan ikäryhmä 20 - 29-vuotiaat. Vaalijalan palveluksesta siirtyy eläkkeelle vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä noin 60 työntekijää, joista suurin osa työskentelee Pieksämäellä. Määrä on ollut viime vuodet vakaa.

Uutta henkilöstöä rekrytoidaan ja uutta osaamista rakennetaan täydennyskoulutuksella ja yhteistyöllä oppilaitosten kanssa. Merkittävin keino on oppisopimukset ja koulutusopimukset, joita on keskimäärin 50, määrää pyritään lisäämään.

Vaalijalan on huolehdittava itse tutkintoon tähtäävästä koulutuksesta entistä enemmän niin toisella asteella kuin ammattikorkeatasolla yhteistyöoppilaitosten kanssa.

Vaativan palvelutoiminnan hoitaminen edellyttää jatkuvasti henkilöstön aktiivisuutta ja kehitymisvalmiuksia. Vaalijala turvaa riittävät mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen, työterveyshuoltoon ja muihin henkilöstön osaamista ja jaksamista edistäviin vaikuttaviin toimenpiteisiin.

Vaalijala tulee jatkossa edistämään ja jossain määrin tuottamaan alan soveltava tutkimusta. Mielenkiintomme on mm. kuntoutusmenetelmissä ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tullaan tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Vaalijalan toiminta-alueen yleinen elinvoimaisuus on asia, jota pitää tukea niillä keinoilla, mitä Vaalijalan käytettävissä on. Se on pitkälti yhteistyötä muiden työnantajien kanssa.

5 Vaalijalan talous tasapainossa

Vaalijalan käyttömenot ovat suunnitelmakauden alussa noin 68 M€. Käyttötalousmenoja lisäävät kasvavat avopalvelut. Henkilöstömenojen osuus on noin 80 prosenttia käyttötalousmenoista.

Tasapainoisen talouden ylläpitäminen edellyttää ylijäämäistä vuositulosta. Vaatimuksena on kustannustehokas toiminta ja palvelujen joustava hinnoittelu. Ensi vuoden palkkamenojen nousu on KVTES mukaan 1,80 %. KT:n arvion mukaan palkkamenot kasvaisivat 2,07 % vuoteen 2020 verrattuna. Vuoden 2021 budjetti on laskettu 1,5 %:n palkkojen korotuksella, loppu tullaan kattamaan tehokkuuden parantamisella.

Kuntasektori maksaa yli 80 prosenttia Vaalijalan menoista. Asiakasmaksujen osuus tulokertymästä on viime vuosina pienentynyt pitkäaikaisen laitoshoidon vähenemisen myötä. Jäsenkuntien näkökulmasta on huomattava, että ulkokuntien palvelutoiminnan ostot ovat olleet yli 20 M€ vuodessa. Valtakunnallinen toiminta vahvistaa toimintayksikköjen työssäkäyntialueen taloutta ja työllisyyttä.

Kaikki Vaalijalan suoritehinnat vuodelle 2021 on päätetty 23.9.2020 mennessä. Talouden menokehystä muutetaan vuoden aikana, mikäli tulot eivät arvioidusti toteudu. Hinnasto on nähtävänä osoitteessa: https://www.vaalijala.fi/resources/public//materiaalipankki/julkiset_dokumentit/Palveluhinnasto%20Vaalijala%202021.pdf.

Asuntojen rakentaminen ja hankinta on edelleen määrällisesti lähivuosien merkittävä investointisuunta. Uudishankkeissa pyritään käyttämään ARAn rahoitusta, muuten suositaan tilojen vuokraamista.

Asumispalveluissa investointien aiheuttamat pääomamenot ja käyttömenot katetaan perittävillä vuokrilla. Kirjanpidossa palvelutoiminta ja rakennusten talous on eriytetty. Tulevina vuosina joudutaan peruskorjaamaan tai uusimaan vanhinta asuntokantaa, joka rahoitetaan vuokratuloista. Kysyntää Vaalijalan uusille monimuotoisille asumispalveluille on olemassa. Kiinteistöleasing rahoitustapana soveltuu uudisrakentamisessa, kun ARA-rahoitus kohteeseen ei ole tarkoituksenmukaista.

Nenonpellon rakennuskannan peruskorjaukset rahoitetaan vieraalla pääomalla, mikäli omarahoitus ei siihen riitä. Valtion avustuksia käytetään kohteisiin silloin, kun niitä on saatavilla, mutta niiden fiskaalinen merkitys jää vähäiseksi. Korjausinvestointeja tehdään siinä määrin, kun tiloja kuntoutustoimintaan pitkällä aikavälillä tarvitaan. Perusopetustilat Nenonpellon ulkopuolella vuokrataan. Kuntoutustoiminnan uudisrakentaminen on vaihtoehto silloin, kun peruskorjaamalla ei ole saavutettavissa tarkoituksenmukaisia tiloja ja tällöin rahoitusmuotona voi olla myös kiinteistöleasing. Merkittävimmät muut investoinnit liittyvät ICT-hankintoihin.

Vuosi-investointien bruttomäärä on 4 - 5 miljoonan euron tasolla. Jäsenkunnilta ei kanneta erikseen maksuosuuksia investointeihin.

Talousarvion sitovuus

Vaalijalan kuntayhtymän talousarvio on yhtymäkokoukseen nähden sitova tehtäväalueiden nettosummien tasolla ja hallitukseen nähden sitova tulosalueiden nettosummien tasolla.

6 Vaalijalan palvelutoiminnan merkittävimmät riskit

Vaalijalan palvelutoiminnan perusriski on palvelujen järjestäjätahon eli kuntasektorin heikenevä taloudellinen kantokyky, joka rakentuu kuntataloudesta ja valtionosuusjärjestelmästä. Nykyinen tilanne luo suuret odotukset tulevalle sote-uudistukselle, joka olennaisesti muuttaa nykyisen asetelman. Sote-kustannukset ovat kasvussa vanhenevasta väestörakenteesta johtuen. Koronavirusepidemian torjunnan aiheuttama taantuma lisää talousriskiä huomattavasti, vaikka järjestämisvastuu siirtyisi sote-maakunnille.

Toinen riski on sote-uudistuksen sisältö ja siihen liittyvien substanssilakien (sote 100) sisältö. Pahin skenaario on se, että Vaalijalan palvelutoiminta pirstotaan ja edellytykset vaativimpien palvelujen tuottamiseen lakkaavat olemasta. Riski voi toteutua myös sitä kautta, että uudet substanssilait eivät tunnista vaativimpia palveluja vaan ne on tuotettava jatkossa esimerkiksi erikoissairaanhoidona.

Pitkän aikavälin merkittävin riski on ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön vaikeutuva rekrytointi Itä-Suomessa. Asia koskee kaikkia henkilöstöryhmiä. Digitalisaatio voi jossain määrin auttaa, mutta vaativien palvelujen tuottaminen on aina työvaltaista. Riskiä torjutaan omalla aktiivisella täydennyskoulutuksella ja tutkintooperusteisen koulutuksen järjestämisellä oppilaitosten kanssa, unohtamatta alueiden elinvoimaisuuden tukemista.

Neljäs palvelutoimintaan liittyvä riski liittyy maineen ylläpitämiseen. Vakavat tai toistuvat epäonnistumiset vaativassa palvelutoiminnassa voisivat johtaa nopeasti organisaation tilanteeseen, jossa sillä ei enää ole toimintaedellytyksiä. Vaalijalan sertifioidun laatujärjestelmän avulla prosesseja kehitetään siten, että riskiä hallitaan. Vaalijalan täytyy ylläpitää riittävää laatua tuottamissaan palveluissa.

7 Kannanotot kysymyksiin kehysuunnitelmaluonnoksesta

Saapuneet lausunnot				
Etelä-Savon maakunta	Pohjois-Savon maakunta	Päijät-Hämeen maakunta	Keski-Suomen maakunta	Yhteensä
12	16	0	4	32

Ovatko Vaalijalan neljä päätavoitetta sote-uudistuksessa sopusoinnussa näkemyksenne kanssa?		
Etelä-Savo	Kyllä (12)	Enonkoski, Hirvensalmi, Joroinen, Juva, Kangasniemi, Mikkelin, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Essote, Sosteri
	Ei	
	Ei kantaa	
Pohjois-Savo	Kyllä (6)	Kaavi, Lapinlahti, Leppävirta, Siilinjärvi, Tervo, Varkaus
	Ei/ei kaikki tavoitteet (10)	Iisalmi, Keitele, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Sonkajärvi, Suonenjoki, Vesanto, Vieremä, Ylä-Savon SOTE
	Ei kantaa	
Keski-Suomi	Kyllä (2)	Wiitaunioni (Pihtipudas, Viitasaari), Keski-Suomen sh-piiri
	Ei (2)	Keuruu, Laukaa
	Ei kantaa	

Lausunnonantajien näkemykset hajautuivat. Etelä-Savossa Vaalijalan päätavoitteisiin suhtauduttiin positiivisesti. Pohjois-Savossa enemmistö ei ainakaan kaikkia tavoitteita kannattanut. Vaalijalan toivottiin keskittyvän vaativimpiin palveluihin. Keski-Suomen näkemykset hajautuivat myös. Asian viestintään Vaalijalan on kiinnitettävä enemmän huomioita, jotta väärinkäsityksiltä vältetään.

Liikkuvia kuntoutuspalveluja kunnissa periaatteessa toivotaan, mutta valmius niitä osata on edelleen vähäinen. Millä tavoin Vaalijalan tulisi edistää asiaa?	
Etelä-Savo	- Enonkoski: kustannuksia arvioimalla, palvelujen hinnoittelun tulee olla kohtuullinen. - Juva: yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten toimijoiden kanssa. - Mikkeli: Vaalijalan ja Essoten tulisi yhdessä kehittää palveluprosesseja niin, että Mikkelin vammaispalvelujen kustannuskehitys olisi huomattavasti maltillisempi. - Hirvensalmi, Kangasniemi, Mäntyharju: yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten kanssa. - Pieksämäki: palvelujen tulisi olla nykyistä kiinteämpi osa asiakkaan palvelukokonaisuutta (toiminnan sisältö ja kulurakenne läpinäkyväksi), ei tuoteta palveluja joille ei kysyntää. - Rantasalmi: toiminnan hajauttaminen maakuntiin, etäyhteyksin toimivaa palvelua enemmän. - Puumala, Essote: liikkuvien palvelujen tulee korvata nykyisiä palveluja eikä kustannuskehitys saa nousta uusien palvelujen myötä.

Pohjois-Savo	
- Kaavi: tuotetaan sekä liikkuvia että etäyhteyksin tarjottavia kuntoutuspalveluja. - Keitele, Pielavesi, Rautalampi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto: asiantuntijaosaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Etä-/liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito vaihtoehto pidemmille laitospalvelu- ja kuntoutusjaksoille. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityis- ja yhteispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta. - Lapinlahti: tarpeenarvointi alueellisesti Vaalijalan toteuttamana kyselynä. Jalkautuvan toimintamallin siirtäminen suunnitelmista käytäntöön sote-kustannusten kasvun hillitsemiseksi yhteistyössä kuntien kanssa. - Leppävirta: Vaalijalan tulee käydä jäsenkuntien kanssa jatkuvaa tiivistä keskustelua asiakkaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi mahdollisimman oikealla tavalla oikea-aikaisesti. Kuntoutuspoliklinikan asiantuntemusta tulisi saada enemmän asiakkaiden omaan toimintaympäristöön. Vaalijalan tulee ottaa käyttöön aktiivisesti myös digitalisaation luomia mahdollisuuksia etähoivan ja –kuntoutuksen keinoin. - Siilinjärvi: palvelusisällön tunnetuksi tekemiseen on edelleen kiinnitettävä huomiota ja palvelua nostettava vahvemmin yhtenä vaihtoehtona esille mietittäessä asiakkaalle kuntoutuspalveluja. Tiivis yhteistyö kuntatyöntekijöiden kanssa asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa. - Iisalmi, Sonkajärvi, Vieremä, Ylä-Savon SOTE: tärkeää on tarkentaa mille maantieteelliselle alueelle palveluita tarjotaan, onko liikkuvilla palveluilla omia maakunnallisia työntekijöitä ja miten palvelut hyödyntävät etäyhteyksillä tapahtuvaa kohtaamista. Liikkuvien palvelujen hintataso oikeustaloudellisesti tulee vastata kuntien oman tuotannon kustannustasoa. - Varkaus: kuntoutuspalveluiden kokeilun ja käyttöönoton arviointi tulee olla mukana asiakas- ja palvelu-kohtaisissa ratkaisussa, ja keinoja tähän tulee etsiä kuntien ja kuntayhtymän välisissä yhteistyöpalaverissa, tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa, hinnoittelussa tulee huomioida jäsenkuntien mahdollisuus hankkia palveluita.	
Keski-Suomi	
- Keuruu: ei palvelua, jossa päädytään pitkittyviin palvelu- ja kuntoutustarpeiden arviointeihin vailla osoitusta kuntoutuksen tuloksellisuudesta. - Laukaa: palvelun toteutus tulisi olla laadukkuuden lisäksi tehokasta.	

Liikkuvien palvelujen kustannus/hyötysuhteeseen on Vaalijalassa kiinnitettävä enemmän huomioita ja kehitettävä lisää digitaalisia palveluja.

Vaalijalan talous on ollut viimeiset vuodet vahvempi kuin julkisilla sote-palvelujen tuottajilla yleensä. Onko asiasta haittaa?		
Etelä-Savo	Kyllä (1)	Mikkeli
	Ei (9)	Hirvensalmi, Joroinen, Juva, Kangasniemi, Mäntyharju, Piekämäki, Puumala, Essote, Sosteri
	Ei kantaa (2)	Enonkoski, Rantasalmi
Pohjois-Savo	Kyllä	
	Ei (13)	Iisalmi, Keitele, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Varkaus, Vesanto, Vieremä, Ylä-Savon SOTE
	Ei kantaa (3)	Kaavi, Rautavaara, Siilinjärvi
Keski-Suomi	Kyllä (2)	Keuruu, Laukaa
	Ei (1)	Keski-Suomen sh-piiri
	Ei kantaa (1)	Viitaniemi

Vaalijalan vakaa taloudellinen tilanne nähtiin pääosin positiivisena asiana.

Kiinnostaako lausunnonantajaa osallistua Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain?		
Etelä-Savo	Kyllä (12)	Enonkoski, Hirvensalmi, Joroinen, Juva, Kangasniemi, Mikkelin, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Essote, Sosteri
	Ei	
	Ei kantaa	
Pohjois-Savo	Kyllä (13)	Iisalmi, Keitele, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Sonkajärvi, Suonenjoki, Tervo, Vesanto, Vieremä, Ylä-Savon SOTE
	Ei	
	Ei kantaa (3)	Kaavi, Rautavaara, Siilinjärvi
Keski-Suomi	Kyllä (3)	Keski-Suomen sh-piiri, Keuruu, Laukaa
	Ei	
	Ei kantaa (1)	Wiitaunioni

Kuntakokous järjestetään vuosittain.

Kooste lausunnoista on talous- ja toimintasuunnitelman liitteenä 2.

Vaalijalan tulokortti 2021, Kuntayhtymätaso

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Asiakkaan kuntoutusprosessin vaikuttavuuden näkyväksi tekeminen ja avopalveluissa asiakkaan hyvinvoinnin näkyväksi tekeminen	Asiakkaan elämänlaatua/kuntoutusta kuvaavat mittarit jatkuvassa käytössä	Käytössä olevien mittarien säännöllinen tarkastelu suhteessa tavoitteisiin. Edellyttää mittaustulosten syvällisempää tulkintaa	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Kuntoutuksen johtaja ja avopalveluiden johtaja
Talous	Vuosikate kattaa poistot ja lainojen lyhennykset Maksuvalmiuden ylläpito ja miinuskoron välttäminen	Vuosikatteen seuranta, tuotot miinus kulut, vuosikateprosentti 101 Kassavarojen riittävyys aina 15 päivää, ylijäämän turvallinen sijoittaminen	Tuottojen kertymisen seuranta ja menojen arviointi kuukausittain Kassavarojen lyhytaikainen turvallinen sijoittaminen tarvittaessa	Seurantapiste 31.5. ja 31.12., operatiivinen seuranta kuukausittain.	Kuntayhtymän johtaja ja talouspäälikkö
Prosessi	Palveluprosessien täydentäminen Palveluihin pääsyn vasteaikojen hallinta ja valtakunnallinen palvelu	VISO:oon kuvattu keskeiset alaprosessit joka sektorilta ajanmukaisina Vasteaikojen seuranta ja raportointi, nopea reagointi palvelupyyntöihin.	Alaprosessien kuvausten laa- timinen sektoreilla ja palvelu- kuvausten ylläpidon varmistaminen Lähetteen käsittelyajan ly- hentäminen, varautumisen yllä- pito	Seurantapiste 31.5. ja 31.12. Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Henkilöstöpäälikkö Kuntoutuksen johtaja ja johtava lääkäri
Henkilöstö	Henkilöstön pysyvyyden parantaminen ja rekrytointien onnistuminen Hyvän työilmapiirin varmistaminen (henkilöstötutkimus)	Henkilöstön vaihtuvuus ja hakijamäärät Henkilöstötutkimukseen perustuvien toimenpiteiden läpivienti	Keinojen löytäminen henkilöstö vaihtuvuuden pienentämiseksi Kehittämistyötä sektoreilla ja yksiköissä ja niiden seuranta	Seurantapiste 31.5. ja 31.12. Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Henkilöstöpäälikkö ja kuntayhtymän johtaja Koko johtoryhmä, tekninen toteutus henkilöstöpäälikkö
Sidosryhmät	Maakunta- ja erva-alueen suhteiden rakentaminen Sateenkaaren koulun toiminnan jatkuvuuden turvaaminen	Kattavat kuntaneuvottelut ja viestintä sekä soteuudistusvalmisteluun osallistuminen Perusopetuksen järjestämisluvan säilymisen varmistaminen	Soteuudistuksen valmisteluun osallistuminen useassa maakunnassa Myönteisen konsensuksen luonti erillisratkaisuu	Seurantapiste 31.5. ja 31.12. Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Kuntayhtymän johtaja ja muu johtoryhmä Kuntayhtymän johtaja ja rehtori

Yleishallinto ja sisäiset palvelut

Yleishallinto ja sisäiset palvelut koostuvat seuraavista toiminnoista: tilintarkastus ja tarkastuslautakunta, yhtymähallitus, täydennyskoulutus ja laatutyö, talouspalvelut, kiinteistöpalvelut, ateriapalvelut ja materiaaliopalvelut. Vaalijalan kuntayhtymän tukipalveluihin kuuluvat ravitsemus-, kiinteistö-, puhtaanapito-, talous-, henkilöstö-, ICT- ja materiaaliopalvelut sekä koulutuskeskus Myötätuuli.

Ravitsemuspalveluissa työskentelee 14 ravitsemishuoltajaa, ravitsemisesimies sekä ravitsemispäällikkö. He valmistavat päivittäin noin 450 lounasta ja 220 päivällistä osaamis- ja tukikeskuksen yksiköihin, Sateenkaaren koululle sekä Pieksämäen avohuollon yksiköihin sekä Ne-nonpellossa sijaitsevaan työpaikkaruokalaan, jossa myös osa kuntoutujista käy ruokailemassa. Ruokalassa tarjoillaan arkisin noin 150 lounasta. Korona-aikana ruokailuajankohtia on jouduttu laajentamaan, jotta turvaväli on voitu varmistaa. Ruokaa tehdään myös viikonloppuisin. Oppilas- ja palvelukodit tekevät itse aamu-, ilta- ja mahdolliset välipalat asiakkailleen.

Kiinteistöpalveluissa työskentelee kiinteistöpäällikön alaisuudessa huoltomestari, kiinteistötyönjohtaja sekä 8 kiinteistöhoitajaa ja rakennustyöntekijä. Kiinteistöhoitajissa on eri rakennusalojen ammattilaisia, kuten sähkö- ja LVI-asentajia. Työnkuvaan kuuluu erilaiset huoltotoimenpiteet kiinteistöissä, lumityöt talvella sekä pienet peruskorjaukset. Kiinteistöpalvelut toteuttavat myös valvontaa ja päivystystä osaamis- ja tukikeskuksen alueella. Uudisrakentamisesta vastaa ulkopuolinen taho. Kiinteistöpäällikkö toimii siinä rakennuttajan ominaisuudessa. Avopalveluiden kiinteistöjen ylläpidossa on toimi isännöitsijälle.

Puhtaanapitopalveluissa työskentelee siivoustyönjohtajan lisäksi siivoustyönohjaaja sekä 24 vakituista ja 2 määräaikaista laitoshuoltajaa osaamis- ja tukikeskuksen alueella. Jokaisella laitoshuoltajalla on oma vastuualueensa. Avopalveluiden yksiköt ovat järjestäneet puhtaanapitopalvelunsa omalla henkilöstöllään. Puhtaanapitopalvelut huolehtivat osaamis- ja tukikeskuksen ylläpito, perus- sekä määräaikaista siivouksista. Materiaaliopalveluissa työskentelee varastonhoitaja, jonka vastuulla on myös erilaiset hankintoihin liittyvät asiat.

Talous- ja henkilöstöpalvelut ulkoistettiin osittain Monetra Pohjois-Savo Oy:lle 1.10.2020 alkaen. Monetra Pohjois-Savo hoitaa jatkossa palkka-, kirjanpito- ja laskutuspalvelut. Vaalijalaan jäi kuitenkin talous- ja henkilöstöpäälliköiden lisäksi henkilöstöä vaativimpiin tehtäviin.

ICT-palveluissa työskentelee 3 ICT-asiantuntijaa sekä yksi IT-tukihenkilö. ICT-palveluissa tuotetaan palveluja koko kuntayhtymän alueelle, mukaan lukien avohuollon yksiköt.

Koulutuskeskus Myötätuuli tuottaa henkilöstölle täydennyskoulutusta sekä myy koulutuspalveluja ulkopuolelle. Koulutuskeskus Myötätuudessa työskentelevät toimistosihteerit ja kaksi koulutustajaa.

Tukipalveluiden kautta hoidetaan myös laatujärjestelmä, jonka päävastuullisena henkilönä toimii henkilöstöpäällikkö. Vaalijalassa on noin 30 sisäistä auditoijaa, jotka auditoivat suunnitellun ohjelman mukaisesti jokaisen yksikön kolmen vuoden välein. Tämän hetken haasteena on auditointi etänä Teamsin kautta.

Vaalijalan tulokortti 2021, Yleishallinto ja sisäiset palvelut

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Tuottaa laadukkaat ja oikea-aikaiset palvelut talous- ja henkilöstö-, kiinteistö-, ateria- ja puhtaanapitopalveluissa sekä ICT palveluissa	Kirjanpidon ajantasaisuus Työntekijä saa palkkansa suunnitellun aikataulun mukaan Arviointiin perustuva asiakaspalaute Kiinteistöjen kuntoraportit, kohteiden ja ajoneuvojen käyttöpäiväkirjat	Asiakaspalautejärjestelmä Qpro Yksittäisen työntekijän osaamisen laajentaminen (työntekijäpoolit) Tiketöintipalvelun seuranta ICT-palveluissa (vasteajat)	Jatkuvaa	Kuntayhtymän johtaja ja tukipalvelujen päällikkötaso
Talous	Menot katetaan sisäisillä tuotoilla. Sisäiset hinnat vastavat todellisia kustannuksia Normaali työaika riittää työtehtäviin	Tuotot ja kulut ovat yhtä suuret, tavoitteena 0-tulos Ylitöistä aiheutuvat kustannukset ja niiden seuranta. Talousraportit	Talousraporttien seuranta Töiden priorisointi	Jatkuvaa	Kuntayhtymän johtaja ja tukipalvelujen päällikkötaso
Prosessi	Päivitetään liikkeen luovutuksen jälkeiset henkilöstö- ja talouspalveluiden prosessit Visoon	Kaikki henkilöstö- ja talouspalveluiden prosessikuvaukset löytyvät VISOsta	Kuvausten tekeminen / päivittäminen VISOon Vastuumatriisien toimeenpaneminen	Vuoden 2021 aikana	Henkilöstöpäällikkö
Henkilöstö	Henkilöstön ajan tasalla pitäminen työhön liittyvistä muutoksista Henkilöstön moniosaajuus Työhön motivoitunut henkilöstö Saadaan rekrytoitua uusia ammattilaisia	Asiakaspalaute Sairauslomien määrä Pysyvät työsuhteet	Tiimipalaverit Kehityskeskustelut Esimiehen kanssa käytävät keskustelut Tiimin kehittämisspäivät Ammattiin liittyvät koulutuspäivät / messutapahtumat	Kuukausittain	Kuntayhtymän johtaja ja tukipalvelujen päällikkötaso
Sidosryhmät	Laadukkaiden palveluiden tuottaminen Vaalijalan muulle henkilöstölle sekä muille sidosryhmille	Asiakaspalaute laskutuksen oikeellisuus reklamaatioiden määrä/vuosi	Yhteistyö sidosryhmien kanssa Seurantapalaverit	Jatkuvaa toimintaa	Kuntayhtymän johtaja ja tukipalvelujen päällikkötaso

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Palvelutoiminnan yhteiset

(yleisjohto, tutkimus- ja kehittämistoiminta, hengellinen toiminta, Kaijärven leirikeskus, vanhempainneuvosto)

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Muut myyntituotot	69 148	55 200	136 750			147,7
Myyntituotot(sisäiset)	399 285	466 480	275 520			-40,9
Tuet ja avustukset	50 152	123 140	214 990			74,6
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT	518 585	644 820	627 260	560 000	570 000	-2,7
Palkat ja palkkiot	-606 501	-698 310	-697 910			-0,1
Henkilösivukulut	-145 443	-174 050	-170 680			-1,9
Palvelujen ostot	-279 683	-291 540	-313 080			7,4
Palvelujen ostot(sisäiset)	-132 148	-128 450	-167 560			30,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34 054	-31 270	-41 860			33,9
Avustukset	-650	-700	-900			28,6
Muut toimintakulut	-9 206	-9 430	-20 180			114,0
Sisäiset vuokrat	-108 821	-124 860	-91 150			-27,0
TOIMINTAKULUT	-1 316 506	-1 458 610	-1 503 320	-1 190 000	-1 180 500	3,1
NETTO	-797 921	-813 790	-876 060	-630 000	-610 500	7,7
Suunnitelmapoistot	-5					
Kertaluontoiset poistot	-800					
Rahastojen muutos						
Varausten muutos						
TILIKAUDEN TULOS	-798 726	-813 790	-876 060	-630 000	-610 500	7,7

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Yleishallinto ja sisäiset palvelut

	Tilinp. 2019	Ed.budj. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Myyntituotot	539 020	512 800	499 100			-2,7
Myyntituotot (sisäiset)	5 298 118	4 702 060	5 084 210			8,1
Tuet ja avustukset	327 046	327 600	339 200			3,5
Muut toimintatuotot	10 246	20 400	9 200			-54,9
Sisäiset vuokrat	1 976 675	2 225 540	1 973 530			-11,3
TOIMINTATUOTOT	8 151 105	7 788 400	7 905 240	7 700 000	7 650 000	1,5
Palkat ja palkkiot	-2 672 320	-2 907 730	-2 551 790			-12,2
Henkilösivukulut	-670 465	-722 270	-634 210			-12,2
Palvelujen ostot	-2 141 929	-2 130 140	-2 493 110			17,0
Palvelujen ostot (sisäiset)	-417 083	-341 690	-395 350			15,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 540 643	-1 586 710	-1 583 530			-0,2
Avustukset		-200				-100,0
Muut toimintakulut	-393 309	-435 010	-400 430			-7,9
Sisäiset vuokrat	-193 517	-205 090	-204 370			-0,4
TOIMINTAKULUT	-8 029 266	-8 328 840	-8 262 790	-7 950 000	-7 930 000	-0,8
NETTO	121 839	-540 440	-357 550	-250 000	-280 000	-33,8
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-48					
VUOSIKATE	121 791	-540 440	-357 550	-250 000	-280 000	-33,8
Suunnitelmapoistot	-895 291	-908 290	-936 240	-820 000	-830 000	3,1
Kertaluonteiset poistot	-139 382					
Rahastojen muutos						
TILIKAUDEN TULOS	-912 882	-1 448 730	-1 293 790	-1 070 000	-1 110 000	-10,7
Poistoeron muutos	-360 824					
Varausten muutos	463 854					
TILIKAUD. YLI-/ALIJÄÄMÄ	-809 852	-1 448 730	-1 293 790	-1 070 000	-1 110 000	-10,7

Nenonpellon yksiköt

Asiakkaat

Nenonpellon asiakaskunta on muuttunut viime vuosina. Kehitysvammaisuus ei ole enää kuntoutukseen tulon syy. Valtakunnalliset kuntoutuspalvelut ovat merkittävä osa myös ensi vuonna.

Laitosasuminen on loppunut ja kuntoutus on muuttunut määräaikaiseksi ja yhä tavoitteellisemmaksi yhteistyössä itse asiakkaiden, omaisten ja lähettävien tahojen kanssa. Asiakkaiden mahdollisimman hyvä yhteistyössä toteutettu itsemääräämisoikeuden toteutuminen ja osallisuus ovat kuntoutuksen keskiössä.

Lasten ja nuorten kuntoutuksessa teemme yhteiskehittämisen periaattein Vaalijalan lasten ja nuorten kuntoutuksen viitekehysmallia ja toimimme sekä koulutamme henkilöstöä mallin mukaisesti. Myös uudistuva Kompassi noudattaa mallia ja täydennyskoulutukset suunnitellaan viitekehysmallin pohjalta.

Aikuisten kuntoutuksessa korostuu pitkäaikainen tavoitteellinen kuntoutus, varsinkin tahdosta riippumaton hoito (asiakkaita 29, 15.10.2020 mm. THL:n lähettämänä), jonka prosessia ja viitekehysmallia kehitetään omalta osaltaan. Asiakas itse on kuntoutuksen keskiössä osallisuus huomioiden kuntoutuksen jokaisessa vaiheessa.

Talous

Kuntoutusyksiköiden vuonna 2018 - 2019 uudistettu palveluhinnasto on kohentanut taloutta oikeaan suuntaan, jolloin kulujen tulee kattaa menot ja poistot. Vuonna 2021 palveluhinnaston aikuisten kuntoutuksen ykköstaso nousee 12 €/vrk ja tasot 2-6 laskevat 10 €/vrk. Muuten hinnat säilyvät ennallaan. Reagoimme kysyntään nopeasti palvelujen järjestämiseksi. Palvelutarpeita tarkastellaan viikoittain moniammatillisesti lähetetiimissä.

Henkilöstö

Henkilöstön rekrytoimiseen kiinnitetään erityistä huomiota ja henkilöstöä rekrytoidaan rohkeasti ja oikea-aikaisesti. Oppisopimuskoulutukset auttavat osaltaan rekrytointipulmissa. Uusia lähihoitaja-oppisopimuksia solmitaan tammikuussa ja elokuussa. Myös henkilöstön osaamiseen kiinnitetään erityistä huomiota pitkäkestoilla tuetuilla omaehtoisilla koulutuksilla. Henkilöstö otetaan huomioon kehittämällä toimintaa avoimesti yhteiskehittämisen periaattein.

Verkostot

Eri puolille verkostoa pyritään mahdollisimman mutkattomaan ja luotettavaan yhteistyöhön yhdessä avopalveluiden kanssa. Uusi palautejärjestelmä Qpro-verkostoille on otettu käyttöön vuoden 2020 aikana. Perheiden mukaan otto kuntoutuksessa on äärimmäisen tärkeää ja henkilöstöä koulutetaan perhetyöhön.

Infra

Uuden lasten ja perheiden yksikön peruskorjausprojekti toteutetaan vuoden 2020 aikana. Tulleva toiminta uudistaa lasten ja nuorten psykiatriasta ja psykososiaalista kuntoutusta sekä yhdessä Sateenkaaren koulun kanssa muodostaa ainutlaatuisen kuntoutusmallin Suomessa, jossa otetaan perheet tiiviisti mukaan lasten kuntoutukseen (valtakunnallinen LaPe). Tilat on suunniteltu juuri tämän tyyppisen toiminnan tarpeisiin.

Seuraava tilantarve on uudentyyppisen kriisiyksikön uudisrakennuksen suunnittelu aikuisten kriisi- ja tahdosta riippumattoman sekä erittäin vaativan kuntoutuksen yksilöllisiin tarpeisiin, joiden kysyntä varsinkin Uudeltamaalta ja muualta eteläisestä Suomesta on kasvavaa.

Arkkitehtoninen suunnittelu on aloitettu syksyllä 2020. Mallia haetaan sekä kotimaasta että pohjoismaista, jotta tiloista saadaan mahdollisimman asiakaslähtöinen, yksilöllistä kuntoutustarvetta tukeva toimiva kokonaisuus, jossa myös asiantuntijoilla on omat tilansa sekä turvallisten etäyhteyskokousten käyminen mahdollista, koska välimatkat ovat todella pitkiä verkostojen välillä. Samoin omaisten tapaamismahdollisuus otetaan mukaan suunnittelussa. Uudisrakennuksen oletetaan olevan valmis vuonna 2021.

Muuten osaamis- ja tukikeskuksen tarvitsemien tilojen kanssa toimitaan joustavasti kysynnän mukaisesti ja mahdollisesti myös vuokratiloja lisäten.

Suuri mahdollisuus olisi akateemisen tutkimuksen lisääminen osaamis- ja tukikeskuksessa, jolloin Vaalijala otettaisiin vakavammin mukaan valtakunnallisten OT-keskusten suunnitelmiin. Olemme Vaalijalan osalta liittyneet mukaan Elina Konnun (dosentti, filosofian tohtori, kasvatustieteen lisensiaatti, joka on valittu Tampereen yliopiston autismikirjon ja kehitysvammapsykologian professoriksi Seinäjoelle) monitieteelliseen tutkimusryhmään. Toivomme, että useampia pro graduja ja mahdollisesti väitöskirjojakin myös Vaalijalan osalta voitaisiin julkaista lähivuosina.

Etelä-Savon maakuntauudistuksessa olemme mukana edustettuna kaikissa työryhmissä.

Pandemiatilanteen 2020 opit ovat käytössä vuonna 2021 eli osaamme toimia tilanteen mukaisesti, mikäli pandemia jatkuu tai uudistuu.

Vaalijalan tulokortti 2021, Nenonpellon yksiköt

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Tuottaa laadukkaat tutkimus- ja kuntoutuspalvelut Vaalijalan asiakkaiden itsemääräämisoikeutta kunnioittaen.	Asiakasmäärät Käyttöasteet Palvelujen hinnat Palvelujen kysyntä Palveluihin pääseminen (jonotusajat ja määrät) Vastausaika palvelupyynnöstä korkeintaan yksi viikko	Asiakastytytyväisyystutkimukset Asiakasraadit, joiden perusteella tehdään korjauksia toimintaan Asiakaspalautteet Palvelujen ostajapalautteet	31.12.2021. Huhtikuu sekä loka-marraskuu Ajantasainen käsittely Ajantasainen käsittely	Kuntoutuksen johtaja Palvelupäällikkö Johtava lääkäri
Talous	Taloudessa pyritään tasapainoon, jolloin tulot kattavat menot ja poistot. Menot katetaan sisäisillä tuotoilla. Hinnoittelu vastaa todellisia kustannuksia ja hintojen nousu on yleisen kustannustason nousun suuruinen.	Oikea palveluhinnoittelu. Sisäisten kulujen kattaminen oikealla hinnoittelulla. Tuotot ja kulut yhtä suuret. Mahdollinen ylijäämä käytetään investointeihin, joka mahdollistaa laadukkaan, kehittyvän ja mahdollisimman velattoman toiminnan tulevaisuudessa.	Läpinäkyvä ja ymmärrettävä hinnoittelu. Palvelukuvaukset ovat mahdollisimman kattavat ja toimivat hinnoittelun mittareina. Menojen kurissa pitäminen.	Kuukausittain Palvelukuvaukset tarkistetaan 30.6.2021 ja 31.12.2021 (2xvuodessa)	Yksiköiden esimiehet Kuntoutuksenjohtaja Talouspäällikkö Kuntayhtymän johtaja
Prosessi	Kaikki prosessit ovat kuvattuina VISO:ssä. Prosessit ja niiden toimivuus kuvaavat todellisuutta. Serfikaatti saatu v. 2018. Laatujohtajajärjestelmän ylläpito	Palvelukuvaukset ja prosessikuvaukset tarkastetaan säännöllisesti, päivämäärät näkyvillä. Sisäiset ja ulkoiset auditointiraportit	Sovitusti huolehditaan johdon kanssa palvelukuvauksen ja prosessien päivityksestä. Auditointijärjestelmän toteutus Johdon katselmukset	Pitkin vuotta, siten että kokonaisuus on tarkastettu kerran vuodessa. Auditointiohjelman mukaisesti aikataulutetaan.	Kuntoutuksen johtaja Palvelupäällikkö Henkilöstöpäällikkö
Henkilöstö	Työhönsä sitoutunut ja motivoitunut ammattitaitoinen henkilöstö. Esimiestehtäviin onnistunut rekrytointi,	Sairauspoissaolot. Henkilöstön vaihtuvuus. Täydennyskoulutuspäivien määrä Onnistunut rekrytointi	Työhyvinvoinnin edistäminen ja ohjeistusten ajantasaistaminen. Kannustavan palkkausjärjestelmän kehittäminen. TVA. Osaamiskartoitukset. Kehityskeskustelut x1 /vuosi jokaiselle	Marraskuu Tammi-toukokuu	Kuntoutuksen johtaja Palvelupäällikkö Henkilöstöpäällikkö Työkykykoordinaattori

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
		Työtyytyväisyyskyselyt Työturvallisuusilmoitukset Työtapaturmien määrä	Työtyytyväisyyskyselyjen jälkeen tehdään toimenpiteitä sen pohjalta kahden kuukauden kuluessa. HaiPro-käsittelyjen kehittäminen Riskien analysointi ja toimenpiteet	Syys-joulukuu Ajantasainen käsittely ja puuttuminen viikottain. AVEKKI-toimintatapamalli Yksikkökohtaiset riskianalyytit kahden-kolmen vuoden välein	Henkilöstöpäällikkö Yksiköiden esimiehet Sektorijohtaja Palvelupäällikkö Työsuojelu Sektorijohto Työterveyshuolto
Sidosryhmät	Palvelujen ostajat luottavat Vaalijalan palveluihin. Vaalijala tunnetaan kautta maan osaavana ja luotettava palvelujen tuottajana. Verkostotyö ulkoisten ja sisäisten sidosryhmien kanssa saumatonta.	Yhteistyön määrä Palautejärjestelmä Tiedottaminen ja tiedottamisohjelma.	Yhteistyöprojektit Mukana oleminen valtakunnallisissa ja maakunnallisissa kehitysryhmissä Sidosryhmien palautejärjestelmä otettu käyttöön 2020. Neuvottelut ja kehittämispäivät sidosryhmien kanssa. Kuntakuulemiset	Pitkin vuotta Vuoden 2021 aikana Vähintään kerran vuodessa syksyllä	Kuntoutuksen johtaja Palvelupäällikkö Kuntayhtymän johtaja

Asiantuntijapalvelut ja poliklinikat

Asiantuntija- ja poliklinikkapalveluiden tavoitteena on laadukkaiden ja yksilöllisten arviointi- ja kuntoutuspalveluiden tuottaminen asiakaslähtöisesti. Palveluprosesseja kehitetään siten, että asiakkaan palvelutarpeeseen vastataan mahdollisimman paljon hänen yksilöllisistä tarpeista käsin. Tavoitteeseen pääseminen edellyttää prosessien jatkuvaa arviointia ja kehittämistä laadunhallinnan keinoin voimassa oleva kehitysvammalainsäädäntö huomioiden.

Kevään 2020 Korona-tilanne osoitti etäyhteyksien kautta tapahtuvien arviointi- ja kuntoutuspalveluiden tarpeellisuuden. Etäyhteyden kautta toteutettavia palveluita on lisätty vuoden 2021 palveluhinnastoon. Tavoitteena on kehittää palvelutoimintaan sopivia etäyhteyksien kautta toteutettavia arviointi- ja kuntoutuspalveluita sekä arvioida teknisiä valmiuksia toteuttaa näitä palveluita.

Palveluiden perustan muodostavat ammattitaitoiset ja pitkäjänteiseen työhön sitoutuneet asiantuntijat; lääkärit, psykologit ja sosiaalityöntekijät sekä eri alojen terapeutit ja muut asiantuntijat.

Lääkärit

Johtavan lääkärin ja avohoidon ylilääkärin virat on täytetty vakituisilla viranhaltijoilla. Lisäksi lääkäriresurssia on hankittu osa-aikaisilla virkalääkäreillä ja ostopalveluina. Tavoitteena on saada avoinna olevat lääkärin virat täytettyä vakituisilla viranhaltijoilla.

Psykologit

Psykologipalveluissa on johtavan psykologin ja kahdeksan psykologin virka, joista yksi on täytämättä. Psykologipalveluita täydennetään ostopalveluilla.

Sosiaalityöntekijät

Kuntayhtymässä työskentelee johtava sosiaalityöntekijä ja seitsemän sosiaalityöntekijää. Viroissa on pääasiassa vakituisia viranhaltijoita.

Muut asiantuntijat

Fysioterapeutteja on viisi ja he työskentelevät osaamis- ja tukikeskuksessa ja poliklinikoilla.

Puheterapeutin vakansseja on kolme, joista yksi on täytetty. Rekrytointipyrkimyksiä jatketaan, jotta saavutettaisiin palvelutarvetta vastaava taso.

Toimintaterapeutit, jotka ovat työskennelleet kuntoutusyksiköissä, siirtyvät vuoden 2021 alusta asiantuntijapalveluihin muiden terapeuttien yhteyteen, jolloin asiantuntijapalveluissa työskentelee yhteensä 7,5 toimintaterapeuttia tarjoten palveluita kaikille kuntayhtymän palveluiden piirissä oleville asiakkaille.

Kommunikaatio-ohjaaja/tulkkeja on kuntayhtymässä neljä. Osa heidän työpanoksesta menee Kelan tulkkauspalvelujen tuottamiseen. Kuntayhtymällä on sopimus Kelan tulkkipalvelujen tuottamisesta vuoden 2021 maaliskuun loppuun saakka. Kuntayhtymä on osallistunut Kelan tulkkauspalvelujen kilpailutukseen.

Autismikuntoutusohjaajat siirtyvät vuoden 2021 alusta samanlaiseen palveluhinnoitteluun kuin muutkin asiantuntijat. Kuntayhtymässä työskentelee neljä autismikuntoutusohjaajaa.

Asiantuntijapalveluissa ja poliklinikoilla työskentelee lisäksi, asiantuntijapalvelujen päällikkö, neljä Avekki-kouluttajaa, kaksi kuntoutuksen suunnittelijaa, musiikkiterapeutti, perheterapeutti, psykiatrinen sairaanhoitaja ja seksuaaliterapeutti. Tehtävät ja virat on täytetty pääasiallisesti vakituisilla työntekijöillä.

Vaalijalan tulokortti 2021, Asiantuntijapalvelut ja poliklinikat

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Asiakaslähtöiset, tavoitteelliset ja yksilölliset kuntoutuspalvelut	Jatkuva asiakaspalaute Asiakaspalautejärjestelmä	Saadun asiakaspalautteen hyödyntäminen palvelujen kehittämisessä huomioiden asiakkaiden yksilölliset tarpeet. Asiakaspalautejärjestelmän jatkuva kehittäminen, jotta palautetta palveluista saadaan ja se kohdentuu oikein.	Seurantajakso 6 kk	Johtava lääkäri Asiantuntijapalvelujen päällikkö Avopalvelujen ylilääkäri
Talous	Palvelut tuotetaan talousarvion mukaisesti	Vuosikatteen seuranta, tuotot miinus kulut, toimintakateprosentti 105	Tuottojen kertymisen seuranta ja menojen arviointi kuukausittain	Tarkistuspiste 30.4. ja 30.9.	Johtava lääkäri Asiantuntijapalvelujen päällikkö Avopalvelujen ylilääkäri
Prosessi	Kaikki prosessit on kuvattu asianmukaisesti VISO:ssa Kaikki palvelukuvaukset ovat ajantasaisia Etäpalveluiden kehittäminen	Prosessikuvaukset tarkistetaan säännöllisesti. Sisäiset ja ulkoiset auditointiraportit Palvelukuvaukset tarkistetaan säännöllisesti Asiakaspalaute Henkilöstön kokemukset	Jatkuva prosessien kehittämisen vastaamaan toimintaa Palvelukuvauksien tarkistaminen ja ajantasaistaminen vuosittain tai tarvittaessa useammin. Etäpalvelujen kehittäminen asiakaspalautteen ja henkilöstöltä saatujen kokemusten kautta.	Seurantapiste 31.5. ja 30.11.	Johtava lääkäri Asiantuntijapalvelujen päällikkö Avopalvelujen ylilääkäri

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Henkilöstö	Riittävä asiantuntijoiden määrä ja laatu Asiantuntijuuden ja ammattitaidon kehittäminen ja lisääminen. Täydennyskoulutuksen suuntaaminen kuntayhtymässä sovittujen kehittämistavoitteiden mukaisesti huomioiden myös kansainväliset asiantuntijakoulutukset	Asiantuntijoiden rekrytointiaste Toteutuneet koulutukset	Valittujen rekrytointikanavien tehokas käyttö Osaamistavoitteiden määrittäminen koulutussuunnitelman pohjaksi	Seurantapiste 31.5. ja 30.11. Vuoden 2021 koulutus-suunnitelma	Johtava lääkäri Asiantuntijapalvelujen päällikkö Avopalvelujen ylilääkäri
Sidosryhmät	Alueellisen ja valtakunnallisen sidosryhmäyhteistyön vakiinnuttaminen Kuntayhteistyön luottamuksen ja avoimuuden varmistaminen Sote- valmisteluun osallistuminen	Yhteistyön laajuus verrattuna vuoteen 2020 Säännölliset kuntatapaamiset Osallistuminen sote-valmisteluun maakunnissa	Yhteistyöaloitteiden suunnittelu ja tekeminen Toteutetaan säännölliset kunta tapaamiset vuosittain kehittäen palvelutoimintaa ja yhteistyömuotoja. Aktiivinen osallistuminen maakuntien Sote-valmistelu työryhmiin	Seurantapiste 31.5. ja 30.11.	Johtava lääkäri Asiantuntijapalvelujen päällikkö Avopalvelujen ylilääkäri

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus (Nenonpellon yksiköt, kuntoutuksen asiantuntijapalvelut)

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	21 765 869	21 891 210	19 732 560			-9,9
Muut kuin jäsenkunnat	14 150 082	11 036 340	14 452 350			31,0
Muut myyntituotot	361 942	81 550	88 500			8,5
Myyntituotot (sisäiset)	4 952 399	5 055 040	5 095 350			0,8
Maksutuotot	942 259	936 830	974 500			4,0
Tuet ja avustukset	18 085	7 500	14 000			86,7
Muut toimintatuotot	13 218	1 250	800			-36,0
Sisäiset vuokrat	195					
TOIMINTATUOTOT	42 204 049	39 009 720	40 358 060	39 500 000	39 550 000	3,5
Palkat ja palkkiot	-20 097 867	-19 728 940	-19 875 650			0,7
Henkilösivukulut	-5 004 033	-4 973 580	-4 938 080			-0,7
Palvelujen ostot	-1 289 995	-1 600 730	-1 676 550			4,7
Palvelujen ostot(sisäiset)	-8 487 961	-8 089 060	-8 433 660			4,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 177 277	-1 383 280	-1 523 030			10,1
Avustukset	-31 728	-49 350	-41 800			-15,3
Muut toimintakulut	-151 965	-153 330	-178 270			16,3
Sisäiset vuokrat	-1 563 975	-1 692 700	-1 599 400			-5,5
TOIMINTAKULUT	-37 804 801	-37 670 970	-38 266 440	-38 250 000	-38 300 000	1,6
NETTO	4 399 248	1 338 750	2 091 620	1 250 000	1 250 000	56,2
Rahoituskulut	-12					
Suunnitelmapoistot	-93 734	-89 710	-88 490	-100 000	-100 000	-1,4
Rahastojen muutos						
Varausten muutos						
TILIKAUDEN TULOS	4 305 502	1 249 040	2 003 130	1 150 000	1 150 000	60,4

Avopalvelut

Avopalvelut käsittävät asumisen, tekemisen ja perhehoidon palvelut. Palvelutoimintaa on 16 paikkakunnalla. Asumisyksiköitä on 22 ja tekemisen yksiköitä 13 (toimintakeskukset ja Savosetit). Avopalveluissa on noin 900 asiakasta ja 534 työntekijää.

Asumispalvelut sisältävät kehitysvammaisen ja autistisen henkilön tarpeen mukaan toteutettuja palveluja (erityisen vaativa ja kuntouttava, tehostettu palveluasuminen, palveluasuminen, tuettu asuminen) sekä perhehoitoa. Perhehoitoa toteutetaan lyhyt- ja pitkäaikaisesti kehitysvammaisille lapsille, nuorille ja aikuisille. Muita asumispalveluita toteutetaan kehitysvammaisille ja autistisille aikuisille. Perhehoitajina toimii 20 hoitajaa. Vuosittain järjestetään valmennusta uusille perhehoitajille. Asumispalveluita myydään kuntien vammaispalveluille. Perhehoidon palveluita on myyty myös lastensuojelulle.

Vaalijalan rooli erityisen vaativan ja kuntouttavan asumispalvelun tuottajana on vahvistunut viime vuosina. Laitosasumista on purettu erityisen paljon tukea tarvitsevien asiakkaiden osalta ja rakennettu näille asiakkaille soveltuvia palvelukoteja eri kuntiin. Useassa Vaalijalan vanhemmassa palvelukodissa on myös käynnissä asiakasprofiilin muutos vaativammaksi, tämä edellyttää palvelutoiminnan hinnoittelun uudistamista asiakaskohtaisiin hintaluokkiin. Myös kevyemmän tuen asumispalveluille on kysyntää. Kevyempiin asumispalveluihin on tullut vuoden 2020 aikana Varkaudessa ja Savonlinnassa 30 uutta asiakasta. Mäntyharjulla ja Siilinjärvellä on suunnitteilla asumispalvelujen tilojen uudistaminen ja asumispaikkojen lisääminen uudisrakentamalla ARA:n avustuksen turvin. Lasten tilapäishoidon tarpeita on useassa kunnassa. Lasten palvelujen käynnistämisen mahdollisuuksia kartoitetaan erityisesti Pohjois-Savossa.

Tekemisen palvelujen asiakkaat ovat kehitysvammaisia tai muusta syystä erityistä tukea tarvitsevia henkilöitä. Tekemisen palvelut sisältävät kunnille myytävänä palveluina osallisuutta tukevaa päivätoimintaa, klubitoimintaa ja yhteisötoimintaa, työelämävalmiuksia tukevaa työtoimintaa ja kuntouttavaa työtoimintaa. Kunnat ostavat erityisen vaativaa ja yksilöllistä palvelua tarvitseville asiakkaille jalkautuvaa päivätoimintaa. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus käyttää Piekämäellä Savonet monipalvelukeskuksen tarjoamia työtoimintapalveluita osana kuntoutusta. Tekemisen palveluissa kehitetään jatkuvasti asiakkaan valinnan mahdollisuuksien lisäämistä mm. kurssimuotoisuuden avulla ja uusia sisältöjä kehittämällä. Työelämäpalveluita myydään Savonet monipalvelukeskusten kautta ELY-keskuksille (työhönvalmennus sekä toimintakykyä ja työelämävalmiuksia arvioivat palvelut). Useilla paikkakunnilla ollaan uudistamassa tekemisen palvelujen tilaratkaisuja paremmin asiakkaiden tarpeita vastaaviksi, saavutettavuus ja toiminnan kustannustehokkuus huomioiden.

Vaalijalassa toteutetaan aktiivista kehittämistoimintaa hankkeistamalla. Vaalijalan hallinnoimassa "Suunta yhdessä"-hankkeessa kehitetään vuoden 2021 loppuun saakka ESR-rahoituksella sosiaalista kuntoutusta ja matalan kynnyksen tukimuotoja osaksi tekemisen palveluita. Vaalijala on mukana omalla osahankkeella Diakin hallinnoimassa VAVE-hankkeessa vuoteen 2022 saakka. Hankkeessa kehitetään ESR-rahoituksella vammaisalan vetovoimaisuutta. Syksystä 2020 alkaen Vaalijala on mukana omalla osahankkeella Essoten hallinnoimassa SOPIVA-hankkeessa, jossa kehitetään STM:n rahoituksella henkilökohtaista budjetointia.

Avopalveluissa pidetään tärkeänä palveluiden kehittämistä yhdessä asiakkaiden sekä heidän läheistensä ja sidosryhmiensä kanssa (erityisesti palvelujen maksajat). Vuosittain kerätään asiakas- ja läheispalautetta ja toteutetaan kuntaneuvotteluja palvelujen kehittämiseksi. Valtakunnallista yhteistyötä tehdään Kehitysvammaisten asumisen neuvottelukunnassa ja työvaliokunnassa sekä alueellisesti vammaisfoorumeissa.

Vaalijalan tulokortti 2021, Avopalvelut (asuminen, tekeminen, perhehoito)

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Asiakastyön tavoitteellisuus, yksilöllisyys ja vaikuttavuus kehittyy. Asiakkaan osallisuutta ja itsemääräämisoikeuden toteutumista tuetaan. Asiakkaan hyvinvoinnin kehittyminen tehdään näkyväksi. Digitaalisten apuvälineiden käyttö lisääntyy asiakastyössä. Asiakkaille on tarjolla heidän tarvitsemiaan palveluita.	Asiakaskirjauksista löytyy palvelun mitattavat tavoitteet ja niiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti yhteenvetokirjauksissa. RAI-mittarin käyttöönotto uusissa asumisyksiköissä. Hyvinvoinnin havainnointityökalun pilotointi yksiköissä. Tekemisessä palveluissa määritellyt palvelun mittarit ja otettu ne käyttöön. Digitaalisten pilotointien määrä. Valmiit tuotteistukset ja hinnoittelut. Uudet tilasuunnitelmat.	Henkilöstön koulutukset: Minun elämäni suunnitelman sekä työ- ja päivätoiminnan yksilöllisen toimintasuunnitelman käyttöä kehitetään. Kehitetään osaamista kirjaamisessa, asiakkaan tavoitteiden asettamisessa ja tavoitteellisen asiakastyön toteuttamisessa. YKS-menetelmät, mitattavat tavoitteet ja mittariosaaminen liitetään vahvemmin asiakastyön suunnitteluun. Pilotoidaan teknologisia apuvälineitä palveluissa VAVE-hankkeen tukemana. Tuotemuotoilu paikkakunta-kohtaisesti ja alueittain. Palvelujen markkinointi kunnille.	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Avopalvelujen palvelupäällikkö Avopalvelujen palvelupäällikkö Avopalvelujen johtaja
Talous	Asumisen hinnoittelu vastaa asiakkaiden yksilöllistä palvelujen ja resurssien tarvetta. Palveluyksiköiden toimintakate on 5 % ylijäämäinen ennen hallinnon vyörytyksiä ja poistoja.	Valmiit hinnoittelut Alijäämäisiä yksiköitä ei ole.	Hinnoittelun tarkistukset yhteistyössä maksajakuntien kanssa, luokitettuihin hintoihin siirtyminen vaiheittain. Palveluyksiköiden kustannusrakenteen arviointi ja kehittäminen.	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Avopalvelujen johtaja

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Prosessi	Palveluprosessien täydentäminen ja palvelukuvausten ylläpito. Prosesseihin liittyvää osaamista kehitetään. Tuotteistamisessa ja palveluista tiedottamisessa huomioidaan asiakkaiden itsemääräämisoikeus ja valinnanvapaus	VISO:oon on kuvattu keskeiset prosessit. Päivitetyt palvelukuvaukset löytyvät www-sivuilla. Palveluista viestimistä kehitetty www-sivuilla, esitteissä ja palvelukuvauksissa	Palveluprosessien päivittäminen ja palvelukuvausten ylläpito ovat säännöllistä toimintaa. Prosessimittareita ja prosessien riskien tunnistamista kehitetään. Palvelut kuvataan www-sivuilla asiakaslähtöisesti, sisältöjen näkökulmasta, paikkakunnittain. Valtakunnalliset laatukriteerit on huomioitu palvelukuvauksissa ja työkäytännöissä.	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Avopalvelujen palvelupäällikkö
Henkilöstö	Henkilöstön saatavuuteen vaikuttaminen Henkilöstön pysyvyyden ja tyytyväisyyden varmistaminen Hyvän työilmapiirin varmistaminen	Hakijamäärät avoiimiin paikkoihin. Sijaisten saatavuus. Irtisanoutuvien työntekijöiden lähtösyiden selvittäminen. Henkilöstötutkimuksessa esitetyt kehittämiskohteet vietään tavoitteina yksikön toimintasuunnitelmaan.	Oppilaitosyhteistyön alueellisen suunnitelman toteuttaminen. Rekrytointikanavien monipuolistaminen. Työntekijöiden ja esimiesten työhyvinvoinnista huolehtiminen sekä asiantuntijaroolin, osaamisen ja osallisuuden kehittäminen. Varahenkilöstön käytön kehittäminen sijaistarpeisiin vastaamisessa. Työnkierron tukeminen. Työntekijöiden tarpeiden huomioiminen työvuorosunnittelussa. VAVE-hankkeen hyödyntäminen vammaisalan vetovoimaisuuteen vaikuttamisessa.	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Avopalvelujen johtaja, avopalvelujen palvelupäällikkö ja henkilöstöpäällikkö

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Sidosryhmät	Vaalijalan asiantuntijaroolin vahvistuminen sidosryhmien keskuudessa	Palveluyksiköiden esittelymateriaali ja www-sivut päivitetty.	Esittelymateriaalin kehittäminen (kieli, markkinointi, videot/sähköiset muodot)	Seurantapiste 31.5. ja 31.12.	Avopalvelujen palvelupäällikkö
	Kuntayhteistyön luottamuksen ja avoimuuden varmistaminen	Säännölliset kuntatapaamiset	Kehittämisyhteistyö alueellisesti ja valtakunnallisesti kehittämishankkeissa ja KVANK:ssa. Alueelliset tilaisuuudet. Vammaisfoorumien työ Etelä- ja Pohjois-Savossa. Toteutetaan säännölliset kuntatapaamiset ja hintaneuvottelut isoimpien ostajakutien kanssa. Kehitetään palvelutoimintaa ja yhteistyön muotoja. Varmistetaan ostajien palveluiden sisältöjen tuntemus.		Avopalvelujen johtaja

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Asumispalvelut

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	16 732 593	17 009 540	18 991 390			11,7
Muut kuin jäsenkunnat	2 770 116	3 405 320	3 007 680			-11,7
Liiketoiminnan myyntituotot	17 287	5 600	4 250			-24,1
Muut myyntituotot	18 804	5 750	7 250			26,1
Myyntituotot(sisäiset)	700 283	852 430	970 230			13,8
Maksutuotot	1 096 417	1 073 900	1 169 890			8,9
Tuet ja avustukset	18 548		250			100,0
Muut toimintatuotot	1 520 057	1 618 790	1 761 710			8,8
Sisäiset vuokrat	120 258	120 360	132 010			9,7
TOIMINTATUOTOT	22 994 363	24 091 690	26 044 660	22 500 000	22 600 000	8,1
Palkat ja palkkiot	-14 111 722	-14 744 950	-16 224 440			10,0
Henkilösivukulut	-3 478 748	-3 721 260	-4 124 820			10,8
Palvelujen ostot	-1 031 512	-1 122 270	-1 192 910			6,3
Palvelujen ostot(sisäiset)	-1 140 888	-1 010 800	-1 267 800			25,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 276 438	-1 272 450	-1 507 950			18,5
Avustukset	-1 470	-2 300	-2 300			0,0
Muut toimintakulut	-414 032	-365 030	-577 840			58,3
Sisäiset vuokrat	-120 257	-115 160	-32 220			-72,0
TOIMINTAKULUT	-21 575 067	-22 354 220	-24 930 280	-21 500 000	-21 550 000	11,5
NETTO	1 419 296	1 737 470	1 114 380	1 000 000	1 050 000	-35,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-14					
Suunnitelmapoistot	-529 652	-587 890	-599 060	-600 000	-610 000	1,9
Kertaluonteiset poistot	-195 854					
TILIKAUDEN TULOS	693 776	1 149 580	515 320			-55,2
Rahastojen muutos						
Varausten muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	693 776	1 149 580	515 320	400 000	440 000	-55,2

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Perhehoito

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2 021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	555 621	540 000	563 630			4,4
Muut kun jäsenkunnat	720					
Muut myyntituotot						
Myyntituotot(sisäiset)						
Maksutuotot	99 740	104 000	100 500			-3,4
TOIMINTATUOTOT	656 081	644 000	664 130	600 000	610 000	3,1
Palkat ja palkkiot	-28 341	-39 000	-42 620			9,3
Henkilösivukulut	-68 402	-74 100	-70 450			-4,9
Palvelujen ostot	-488 771	-490 800	-492 450			0,3
Palvelujen ostot(sisäiset)	-26 253	-27 200	-36 000			32,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 604	-7 700	-11 450			48,7
Muut toimintakulut	-330	-200	-500			100,0
Siäiset vuokrat	-196	-1 280	-3 600			100,0
TOIMINTAKULUT	-616 897	-640 280	-657 070	-585 000	-595 000	2,6
NETTO	39 184	3 720	7 060	15 000	15 000	89,8
Suunnitelmapoistot						
Rahastojen muutos						
Varausten muutos						
TILIKAUDEN TULOS	39 184	3 720	7 060	15 000	15 000	89,8

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Poliklinikkatoiminta, päivä- ja työtoiminta

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	4 345 437	4 477 950	4 578 390			2,2
Muut kuin jäsenkunnat	405 506	582 630	269 850			-53,7
Muut korvaukset	287 889	283 700	232 780			-17,9
Muut myyntituotot	532 073	568 700	481 570			-15,3
Myyntituotot(sisäiset)	391 049	304 570	349 000			14,6
Maksutuotot	282 840	296 700	281 930			-5,0
Tuet ja avustukset	32 161	29 500	20 000			-32,2
Sisäiset vuokrat	1 075	4 000	1 500			-62,5
Muut toimintatuotot	1 830	100	700			600,0
TOIMINTATUOTOT	6 279 860	6 547 850	6 215 720	6 600 000	6 650 000	-5,1
Palkat ja palkkiot	-2 382 440	-2 283 140	-2 180 690			-4,5
Henkilösivukulut	-627 854	-572 620	-547 430			-4,4
Palvelujen ostot	-739 325	-798 680	-782 900			-2,0
Palvelujen ostot(sisäiset)	-1 259 560	-1 514 360	-1 399 940			-7,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-412 541	-473 650	-479 570			1,2
Avustukset	-219 317	-191 200	-202 300			5,8
Muut toimintakulut	-544 073	-580 050	-566 700			-2,3
Sisäiset vuokrat	-10 643	-6 470	-8 000			23,6
TOIMINTAKULUT	-6 195 753	-6 420 170	-6 167 530	-6 500 000	-6 550 000	-3,9
NETTO	84 107	127 680	48 190	100 000	100 000	-62,3
Suunnitelmapoistot	-67 356	-35 110	-50 330	-50 000	-50 000	43,3
Kertaluontoiset poistot	-200 198					
TILIKAUDEN TULOS	-183 447	92 570	-2 140			-102,3
Poistoeron muutos	4 483					
Varausten muutos						
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-178 964	92 570	-2 140	50 000	50 000	-102,3

Sateenkaaren erityiskoulu

Sateenkaaren erityiskoulu on Vaalijalan kuntayhtymän peruskoulu, jossa annetaan esi-, perus- ja lisäopetusta, vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille. Opetusta annetaan kymmenessä erityisopetuksen pienryhmässä, joissa opiskelee eri vuosiluokilla olevia oppilaita sekä toiminta-alueittain että oppiaineittain. Sateenkaaren erityiskoulussa kaikki oppilaat kuuluvat erityisen tuen piiriin. Erityinen tuki järjestetään joko yleisen tai pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Jokaiselle oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS). Oppilaan kokonaisvaltainen arviointi tapahtuu moniammatillisesti huoltajien ja eri kuntouttajien kanssa.

Sateenkaaren erityiskoulussa työskentelee rehtori, kymmenen erityisluokanopettajaa sekä 40-50 koulun sekä oppilaskotien palkkaamaa lähiohjaajaa. 20.09.2020 laskennan mukaan Sateenkaaren erityiskoulussa on 71 vakituista oppilasta. Koulussa käy myös lyhytaikaisen kuntoutuksen piiriin kuuluvia oppilaita. Koulun oppilaista 30 käy koulua päivittäin kotoa käsin. Sateenkaaren erityiskoulun oppilaiksi ohjaututaan kunnan lähettämänä silloin, kun koulunkäyntiä ei ole voitu järjestää oppilaan edellytysten mukaan omassa kunnassa tai jos oppilas tarvitsee koulun lisäksi muuta laaja-alaista kuntoutusta. Koulun toimintaa ohjaavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetukset, opetussuunnitelman perusteet sekä paikallinen opetussuunnitelma ja siihen perustuva koulun vuosisuunnitelma.

Toiminta-alueittaista opetusta annetaan vaikeimmin kehitysvammaisille, autistisille tai muulla tavoin vammaiselle tai vakavasti sairaalle oppilaalle. Tällöin multisensorinen opetus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät, arjen ja teorian yhdistäminen sekä vahvat struktuurit ovat opetuksen keskiössä. *Oppilaille, joilla on puutteellinen kyky käyttää aistejaan, tarjotaan aistitoimintoja korjaavia menetelmiä. Aistijärjestelmää kuntoutetaan esimerkiksi Sherbornen, Poken, KKK:n, Satuhieronnan, Fysioakustisen tuolin, Neurosonicin ja Basaalistimulaation avulla. Koulussa toteutetaan myös Mindfulness-harjoitteita sovittujen ryhmien kanssa.*

Sateenkaaren koulussa annetaan opetusta myös oppiaineittain yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille. Psykososiaalisen tuen opetuksessa painottuvat sosiaalisten ja tunne-elämäntaitojen opetus. Koulussa on käytössä näiden taitojen kehittämiseen liittyviä menetelmiä, joita ovat esimerkiksi ART, Lions Quest, Nepsy ja sosiaaliset tarinat ja Positive. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, aikuisten ja eri yhteisöjen kanssa. Sateenkaaren koulu on Kiva Koulu. Sateenkaaressa toteutetaan Liikkuva koulu- ideologiaa, jossa taataan oppilaalle tunti liikuntaa päivittäin koulupäivän aikana.

Sateenkaaren erityiskoulun rehtori on toiminut VIP-verkoston KYS-alueen ydinryhmän puheenjohtajana syksystä 2018 alkaen. Kehittämistoiminnan tavoitteena on yhdistää ja syventää varhaiskasvatuksen, esi-, perus- ja lisäopetuksen vaativan erityisen tuen osaamisen alueellisia voimavaroja. VIP-toiminta tulee koostumaan ennaltaehkäisevästä toiminnasta, vaativasta konsultaatiosta sekä koulutuksesta ja monitoimijaisesta kohtaamistoiminnasta. VIP-toiminnan myötä KYS-alueelle on perustettu Vaativan tuen työryhmä, jossa Elmeri-koulujen edustajana toimii Sateenkaaren koulun rehtori. Vaatu-toiminnan tavoitteena on konsultatiivisen työotteon ja ennaltaehkäisevien toimien kehittäminen sekä korjaavien palveluiden tuottaminen. Jotta Vaatu-toiminta lähtisi valtakunnallisesti toimimaan, on tammikuussa 2020 perustettu Vaatun sisäisen koulutuksen työryhmä. Sateenkaaren koulun rehtori toimii työryhmässä Elmereiden edustajana. Sisäisen koulutuksen tavoitteena on luoda Vaatu-toimijoiden välille yhteistä ymmärrystä ja poistaa päällekkäisyyksiä. Koulutus on suunnattu Vaatu-toimijoille, jotka jatkossa tulevat olemaan operatiivisia toimijoita alueellisessa vaativan konsultaation palvelussa.

Vaalijalan tulokortti 2021, Peruskoulu

Näkökulma	Tavoite	Mittarit	Toimenpiteet	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Perusopetuksessa eteneminen omien oppimisvalmiuksien ja tarpeiden mukaan. Paluu lähikouluun mahdollisuuksien mukaan. Osallisuuden ja vaikuttamis mahdollisuuksien lisääminen arjessa. Oman elämän hallinta.	Oppimistavoitteiden saavuttaminen. Perusopetuksen suorittaneiden määrä. Väli- ja lukuvuositolodistukset. Poissaolot. Tyytyväisyyskysely. Tuen tarpeen väheneminen. Lähikouluun palanneiden määrä. Jatko-opintoihin pääseminen.	HOJKSien laadinta ja arviointi. Tyytyväisyyskysely. Positive-arvioinnit viikoittain. Oppilaskuntatoimintaan osallistuminen. Palaaminen asteittain lähikouluun → tutustumiset Tutustumiset 2.asteelle.	HOJKSien laadinta 30.10. HOJKS arviointi 30.4. Välitodistukset 20.12. Lukuvuosi- ja päättötodistukset 05.06.2021 Tyytyväisyyskysely 9/21. Jatko-opintoihin pääsy 31.7	Rehtori
Talous	Valtionosuus ja kotikuntakorvaukset sekä kuntien kouluttimilta saatavat korvaukset kattavat opetuksesta aiheutuvat kulut.	Valtionosuuden, kotikuntakorvauksen ja kuntien rahoituksen määrä suhteessa kustannuksiin.	Valtionosuuksien, kotikuntakorvauksien ja kunnilta tulevien korvausten seuranta ja menojen arviointi. Mikäli tulot eivät kata menoja, yleisen oppivelvollisuuden oppilaille määritellään päivämaksu.	Opiskelijatiedonkeruu 20.9 kotikuntakorvauksen määräytyminen 31.12. Kuukausittainen laskutus kunnilta.	Rehtori, talouspäällikkö
Prosessi	Konsultatiivisen työn lisääminen Vaatutyön edistytessä. Etäneuvonta. Konsultatiivisen työn lisääminen → koulupaikkatarpeiden vähenemiseen.	Konsultaatioiden määrä. Oppilaspaikat suhteessa tarpeeseen. Jonojen purkaminen.	Konsultaatiokäynnit kuntiin. Vaatutyöhön osallistuminen. Palvelun näkyväksi tekeminen ja palveluun hakeutuminen sähköisesti. Kuntayhteistyö.	Arviointipiste 30.4 ja 20.9	Rehtori
Henkilöstö	Henkilöstön jaksamisen tukeminen. Työilmapiirin kehittäminen. Rekrytointi. Rajoittamistilanteiden vähentäminen.	Poissaolot, työyhteisöpilottiin osallistuminen. Ammattitaitoisien henkilöstön rekrytoiminen Sairauspoissaolot, haiproilmoitukset.	Työyhteisöpilotointi: työyhteisön kehittäminen. Avekkikonsultaatiot sekä yksilö-, ryhmä- ja koulutasolla.	Työyhteisöpilotin arviointi 30.4 ja 30.11 Avekkitoiminnan arviointi 30.4 ja 30.11.	Rehtori
Sidosryhmät	Vaatu-työryhmän käynnistymisen KYS-alueella, Vaatun sisäisen osaamisen kehittäminen valtakunnallisesti koulutuksen kautta. Elmeri-koulujen yhteistyön tiivistäminen valtakunnallisesti.	KYS-alueen Vaatu-työryhmän täydentäminen lisätoimijoilla. Vaatu-koulutuspäivien määrä. Elmerirehtoreiden tapaamisten määrä.	Vaatu-työryhmän jäsenenä toimiminen KYS-alueella. Vaatun sisäisen koulutuksen suunnitteluryhmän jäsenenä toimiminen. Elmerirehtoreiden sovitut tapaamiset.	Vaatu-kokoukset 1 krt /kk. Toiminnan arviointi 30.5 ja 30.11. Vaatu-koulutukset. Arviointi 30.5 ja 30.11 Elmereihin yhteistyön arviointi 30.5 ja 30.11.	Rehtori

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tehtävä

Peruskoulu

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Korvaukset kunnilta	761 171	675 000	905 500			34,1
Liiketoiminnan myyntituotot	1 066 447	1 015 000	945 560			-6,8
Muut myyntituotot	1 560	100				-100,0
Sisäiset myyntituotot			431 040			
Tuet ja avustukset	2 500					
Muut toimintatuotot						
TOIMINTATUOTOT	1 831 678	1 690 100	2 282 100	1 950 000	1 970 000	35,0
Palkat ja palkkiot	-788 163	-840 700	-857 840			2,0
Henkilösivukulut	-216 479	-229 080	-240 290			4,9
Palvelujen ostot	-33 563	-37 050	-57 270			54,6
Palvelujen ostot(sisäiset)	-277 239	-269 020	-505 040			87,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-36 300	-42 780	-54 480			27,3
Avustukset	-140	-300	-400			33,3
Muut toimintakulut	-38 888	-28 350	-321 480			1034,0
Sisäiset vuokrat	-100 795	-204 340	-168 300			-17,6
TOIMINTAKULUT	-1 491 567	-1 651 620	-2 205 100	-1 900 000	-1 950 000	33,5
NETTO	340 111	38 480	77 000	50 000	20 000	100,1
Suunnitelmapoistot	-4 955	-36 000	-76 200	-76 000	-76 000	111,7
Rahastojen muutos						
Varausten muutos						
TILIKAUDEN TULOS	335 156	2 480	800	-26 000	-56 000	-67,7

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Käyttötalous yhteensä

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	43 399 520	43 918 700	43 616 690			-0,7
Muut kuin jäsenkunnat	17 326 424	15 024 290	17 979 160			19,7
Muut korvaukset	1 049 059	958 700	1 138 280			18,7
Muut myyntituotot	2 606 282	2 244 700	2 162 980			-3,6
Maksutuotot	2 421 256	2 411 430	2 526 820			4,8
Tuet ja avustukset	448 493	487 740	588 440			20,6
Muut toimintatuotot	1 545 350	1 640 540	1 772 410			8,0
TOIMINTATUOTOT	68 796 384	66 686 100	69 784 780	65 097 610	65 287 610	4,6
 Palkat ja palkkiot	 -40 687 352	 -41 242 770	 -42 430 940			 2,9
Henkilösivukulut	-10 211 423	-10 466 960	-10 725 960			2,5
Palvelujen ostot	-6 004 778	-6 471 210	-7 008 270			8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 481 858	-4 797 840	-5 201 870			8,4
Avustukset	-253 305	-244 050	-247 700			1,5
Muut toimintakulut	-1 551 840	-1 571 400	-2 065 400			31,4
TOIMINTAKULUT	-63 190 556	-64 794 230	-67 680 140	-63 562 610	-63 743 110	4,5
 NETTO	 5 605 828	 1 891 870	 2 104 640	 1 535 000	 1 544 500	 11,2
 Suunnitelmapoistot	 -1 590 993	 -1 657 000	 -1 750 320	 -1 646 000	 -1 666 000	 5,6
Arvonlisäverot(palautusjärj.)	-62 613					
 TILIKAUDEN TULOS	 3 952 222	 234 870	 354 320	 -111 000	 -121 500	 50,9

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2022

Tuloslaskelmaosa (ulkoiset erät)

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	43 399 520	43 918 700	43 616 690			-0,7
Muut kuin jäsenkunnat	17 326 424	15 024 290	17 979 160			19,7
Muut korvaukset	1 049 059	958 700	1 138 280			18,7
Muut myyntituotot	2 606 282	2 244 700	2 162 980			-3,6
Maksutuotot	2 421 256	2 411 430	2 526 820			4,8
Tuet ja avustukset	448 493	487 740	588 440			20,6
Muut toimintatuotot	1 545 350	1 640 540	1 772 410			8,0
TOIMINTATUOTOT	68 796 384	66 686 100	69 784 780	65 097 610	65 287 610	4,6
Palkat ja palkkiot	-40 687 352	-41 242 770	-42 430 940			2,9
Henkilösivukulut	-10 211 423	-10 466 960	-10 725 960			2,5
Palvelujen ostot	-6 004 778	-6 471 210	-7 008 270			8,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 481 858	-4 797 840	-5 201 870			8,4
Avustukset	-253 305	-244 050	-247 700			1,5
Muut toimintakulut	-1 551 840	-1 571 400	-2 065 400			31,4
TOIMINTAKULUT	-63 190 556	-64 794 230	-67 680 140	-63 562 610	-63 743 110	4,5
NETTO	5 605 828	1 891 870	2 104 640	1 535 000	1 544 500	11,2
Rahoitustuotot/kulut(netto)	-145 480	-136 200	-136 900	-170 000	-175 000	0,5
VUOSIKATE	5 460 348	1 755 670	1 967 740	1 365 000	1 369 500	12,1
Suunnitelmapoistot	-1 590 993	-1 657 000	-1 750 320	-1 646 000	-1 666 000	5,6
Kertaluontoiset poistot	-536 233					
TILIKAUDEN TULOS	3 333 122	98 670	217 420	-281 000	-296 500	120,4
Poistoeron muutos	-356 341					
Varausten muutos	463 854					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 440 635	98 670	217 420	-281 000	-296 500	120,4

Vaalijalan kuntayhtymä

Talousarvio vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma vuosille 2022-2023

Tuloslaskelmaosa (ulkoiset ja sisäiset erät)

	Tilinp. 2019	Ed.Bud. 2020	Budj. 2021	Su 2022	Su 2023	Muutos 20/21%
Maksut ja korvaukset						
Jäsenkunnat	43 399 520	43 918 700	43 616 690			-0,7
Muut kuin jäsenkunnat	17 326 424	15 024 290	17 979 160			19,7
Muut korvaukset	1 049 059	958 700	1 138 280			18,7
Muut myyntituotot	2 606 282	2 244 700	2 162 980			-3,6
Myyntituotot(sisäiset)	11 741 133	11 380 580	12 205 350			7,2
Maksutuotot	2 421 256	2 411 430	2 526 820			4,8
Tuet ja avustukset	448 493	487 740	588 440			20,6
Muut toimintatuotot	1 545 350	1 640 540	1 772 410			8,0
Sisäiset vuokrat	2 098 203	2 349 900	2 107 040			-10,3
TOIMINTATUOTOT	82 635 720	80 416 580	84 097 170	79 410 000	79 600 000	4,6
Palkat ja palkkiot	-40 687 352	-41 242 770	-42 430 940			2,9
Henkilösivukulut	-10 211 423	-10 466 960	-10 725 960			2,5
Palvelujen ostot	-6 004 778	-6 471 210	-7 008 270			8,3
Palvelujen ostot(sisäiset)	-11 741 133	-11 380 580	-12 205 350			7,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 481 858	-4 797 840	-5 201 870			8,4
Avustukset	-253 305	-244 050	-247 700			1,5
Muut toimintakulut	-1 551 840	-1 571 400	-2 065 400			31,4
Sisäiset vuokrat	-2 098 203	-2 349 900	-2 107 040			-10,3
TOIMINTAKULUT	-77 029 892	-78 524 710	-81 992 530	-77 875 000	-78 055 500	4,4
NETTO	5 605 828	1 891 870	2 104 640	1 535 000	1 544 500	11,2
Rahoitustuotot/kulut(netto)	-145 480	-136 200	-136 900	-170 000	-175 000	0,5
VUOSIKATE	5 460 348	1 755 670	1 967 740	1 365 000	1 369 500	12,1
Suunnitelmapoistot	-1 590 993	-1 657 000	-1 750 320	-1 646 000	-1 666 000	5,6
Kertaluontoiset poistot	-536 233					
TILIKAUDEN TULOS	3 333 122	98 670	217 420	-281 000	-296 500	120,4
Poistoeron muutos	-356 341					
Varausten muutos	463 854					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3 440 635	98 670	217 420	-281 000	-296 500	120,4

Rahoitus ja investoinnit

Merkittävimpien investointien rahoitus on suunniteltu seuraavasti.

Vaalijalan kuntayhtymällä oli vuoden 2020 alussa pitkäaikaista lainaa yhteensä noin 17,6 miljoonaa euroa, joka on otettu palvelukotien rakentamiseen ja on kokonaisuudessaan ARAn tukemaa korkotukilainaa.

Uusien ARA-rahoitteisten asuntojen rakennuskustannuksista on vähintään 30 % rahoitettava korkotukilainalla. ARAn rahoittamien asumiskohteiden käyttö- ja pääomakustannukset tullaan kattamaan asukkailta kannettavilla vuokrilla. Palvelutoiminta maksaa vuokran henkilökunnan tiloista.

Tulevaisuudessa pitkäaikaista lainaa tarvitaan myös rakennusten peruskorjauksiin, uudisrakentamiseen jotka on tähän saakka pystytty rahoittamaan kassavaroin. Tämän vuoksi rakennusten peruskorjausten ja -parannusten rahoittamiseen on vuonna 2021 varauduttu ottamaan pitkäaikaista talousarviolainaa enintään 1,5 miljoonaa euroa. Uudisrakennuskohteita voidaan toteuttaa myös kiinteistöleasing-rahoituksella, jolloin lainoitusta eri tarvita.

Lisäksi kuntayhtymällä on eri hankkeisiin kohdennettuja investointivaroja yhteensä 3,3 miljoonaa euroa.

Kuntayhtymän hallitus ratkaisee yhtymäkokouksen päättämissä rajoissa asiat, jotka koskevat pitkäaikaisten tai tilapäislainojen ottamista. Yhtymäkokous antaa hallitukselle valtuudet ottaa vuonna 2021 vapaarahoitteista pitkäaikaista lainaa enintään 1,5 miljoonaa euroa peruskorjauksiin ja ARA-ehtoista korkotukilainaa enintään 1,5 miljoonaa euroa avopalvelujen asumishankkeisiin.

Yhtymäkokous oikeuttaa hallituksen ottamaan maksuvalmiuden turvaamiseksi tarvittaessa tilapäislainoja, joita saa kulloinkin olla enintään 1,5 miljoonaa euroa.

Vaalijalan kuntayhtymä

TALOUSARVIO VUODELLE 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022-2023

RAHOITUSOSA

	TP 2019	TA 2020	ES 2021	SU 2022	SU 2023	Muutos 20/21 %
Tulorahoitus						
Vuosikate	5 460 349	1 755 670	1 967 740	1 365 000	1 369 500	12,1
Satunnaiset erät						
Tulorahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	5 460 349	1 755 670	1 967 740	1 365 000	1 369 500	12,1
Investoinnit						
Käyttöom.investoinnit	-5 205 917	-4 984 000	-4 898 000	-5 355 000	-3 900 000	-1,7
Investointiavustukset	1 407 302	440 000	620 000	540 000	0	40,9
Käyttöom.myyntitulot						
Investoinnit netto	-3 798 615	-4 544 000	-4 278 000	-4 815 000	-3 900 000	-5,9
Toiminnan ja investointien rahavirta netto	1 661 734	-2 788 330	-2 310 260	-3 450 000	-2 530 500	-17,1
Rahoitustoiminta						
Antolainasaamisten lisäykset	-33 550					
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys	2 275 048	2 000 000	3 000 000	1 000 000	1 000 000	50,0
Pitkäaik.lainojen vähenn.	-90 105	-80 000	-133 200	-145 000	-155 000	66,5
Lainakannan muutokset	2 184 943	1 920 000	2 866 800	855 000	845 000	49,3
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalm. muutokset	67 516					
Vaikutus maksuvalmiuteen	3 880 643	-868 330	556 540	-2 595 000	-1 685 500	-164,1

Vaalijalan kuntayhtymä

TALOUSARVIO VUODELLE 2021 JA TALOUSSUUNNITELMA VUOSILLE 2022-2023

INVESTOINTIOSA
MENOT

	TP2019	TA 2020	ES 2021	SU 2022	SU 2023
NENONPELLON YKSIKÖT					
Talonrakennus	-1 232 127	-2 907 000	-2 213 000	-2 490 000	-3 610 000
Maanrakennus	-94 279	-140 000	-70 000	-80 000	-50 000
Irtaimistohankinnat	-273 647	-535 000	-140 000	-140 000	-140 000
NENONPELLON YKSIKÖT YHT.	-1 600 053	-3 582 000	-2 423 000	-2 710 000	-3 800 000
AVOHUOLTO					
Talonrakennus	-3 493 409	-1 137 000	-2 475 000	-2 600 000	-100 000
Irtaimistohankinnat	-112 456	-50 000		-45 000	
AVOHUOLTO YHT.	-3 605 865	-1 187 000	-2 475 000	-2 645 000	-100 000
TULOT					
Avustukset	1 410 938	293 000	620 000	540 000	
INVESTOINTIMENOT YHT.	-5 205 918	-4 769 000	-4 898 000	-5 355 000	-3 900 000
INVESTOINNIT NETTO	-3 794 980	-4 476 000	-4 278 000	-5 355 000	-3 900 000

Kehyssuunnitelma 2021 – 2023

1 Hallinnon ja lainsäädännön muutoksista

Julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden, ohjauksen ja hallinnon uudistus

Suomen julkisen sosiaali- ja terveydenhuollon rakenteiden, ohjauksen ja hallinnon uudistuksen periaatteet ovat tiedossa keväällä 2020 lähinnä hallitusohjelmakirjauksien tasolla. Maakunta- ja yhteistyöaluevalmistelu Uudenmaan ulkopuolella alkaa keväällä ja osin syksyllä. Kesäkuun loppuun mennessä odotetaan maan hallitukselta riittävät linjaukset maakuntatason valmisteluun.

Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskuksen kärkeen lapsi- ja perhepalvelujen muutosohjelma LAPE on edelleen toiminnassa lähinnä erä-alueiden osaamis- ja tukikeskusten valmistelun osalta. Vaalijala tulee osallistumaan OT-keskusverkostoon, toiminnan sisällön suunnittelu jatkuu syksyllä. Valmistelun toinen osa on opetus- ja kulttuuriministeriön VIP-verkosto ja Vaativan erityisen tuen kehittämisryhmä (Vaatu). VIP-verkosto keskittyy ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistamiseen ja Vaatu korjaavien palveluiden tuottamiseen. VIP- ja Vaatutoiminnalla tuetaan varhaiskasvatusta ja kuntien lähikouluja oppilaan opetuksen järjestämiseen liittyvissä asioissa. Sateenkaaren erityiskoulu toimii omalla alueellaan Vaatutoimijana yhdessä sairaalaopetuksen, Valterin ja Valtion koulukodin kanssa. Kummatkin hankkeet vaikuttavat Vaalijalan palvelutoimintaan, mutta vielä ei ole tiedossa missä laajuudessa.

Tulevaan maakuntajakoon Vaalijalalla ei ole kantaa.

Vaalijalan neljä päätavoitetta tulevassa sote-uudistuksessa ovat:

- Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. Kokonaisuuteen kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut kaikissa maakunnissa eli Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa ja Keski-Suomessa
- Vaalijala on valtakunnallinen julkinen palvelujen tuottaja, jonka palveluista suurin osa kohdistuu KYSin erityisvastuualueelle (Pohjois-Savo, Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala)
- Vaalijala on toimintakykyinen erityispalvelujen tuottaja myös tulevaisuudessa omana organisaationaan
- Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä

Kuntakokous

Vaalijalan on järjestänyt viime vuosina kuntakokouksia, joissa kuntien valitsemat edustajat ovat voineet vapaasti kertoa näkemyksiään Vaalijalan toiminnasta ja tulevaisuudesta. Mikäli kiinnostusta kuntakokouksiin on, voidaan ne järjestää säännöllisesti vuosittain.

Uudistuvaa lainsäädäntöä

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain muuttamisesta on vähentämässä maksutuloloja noin 45 M€ vuodessa julkisella sektorilla ja parantamassa vastaavasti asiakkaan asemaa.

Uudistus on tarkoitus saattaa voimaan vielä tämän vuoden aikana.

Vammaisia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus (VALAS), jossa on tarkoitus yhdistää vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki uudeksi erityislaiksi. Uudessa vammaispalvelulaissa todetaan vammaisten subjektiiviset oikeudet ja luetteloidaan muut palvelut, luettelo ei olisi tyhjentävä vaan jättää tilaa kehitystyölle.

Vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain yhteensovittaminen tapahtuu lakien käytännön soveltamisen kautta, koska laeissa on samansuuntaisia palveluja. Ensisijaisesti vammaistenkin sosiaalipalvelut tuotetaan sosiaalihuoltolain perusteella. Lakiuudistus on periaatteessa valmis, mutta aikataulu on sidottu sote-uudistuksen aikatauluun. Kehitysvamma-alan etujärjestöt pyrkivät vielä parantamaan kehitysvammaisten oikeuksia lakiuudistuksessa.

Yleinen itsemääräämisoikeuslaki on valmistelussa. Sen piirissä tulevat olemaan kehitysvammaisten henkilöiden lisäksi muut vammaiset ja mm. muistisairaat. Yleistä itsemääräämisoikeuslakia tarvitaan, jotta kehitysvammalaista voidaan luopua.

Kaikkien kansalaisten työelämäosallisuuteen tähtäävä lainsäädäntöuudistus on nimeltään TEOS. Se on sosiaalihuollon työelämäosallisuutta tukevan lainsäädännön ja palvelujärjestelmän uudistamishanke. Uudistuksen tarkoituksena on tukea heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden osallisuutta työelämään. Se tulisi mm. uudistamaan perinteisen työtoiminnan ja korvaamaan sen osittain työelämävalmiuksia edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella ja osallisuutta edistävällä sosiaalisella kuntoutuksella.

Kuntoutuusuudistuksesta on olemassa komitean raportti vuodelta 2017. Kuntoutukseen käytetään Suomessa noin 2 miljardia euroa vuodessa. Kuntoutuksen järjestämisvastuuta ollaan raportin mukaan siirtämässä Kelalta maakunnille, joka on jo osittain käytännössä tapahtunut. Uudistustyöllä voi olla merkittävä vaikutus myös Vaalijalan palvelutoimintaan.

Seuraavaa suuri lainsäädäntöuudistus koskee yleistä sosiaaliturvaa (sotu-uudistus), jonka valmistelu on hallituksen työlistalla.

Lainsäädäntötyössä on patoutuneita paineita johtuen siitä, että substanssilakien uudistamisaikataulu on kytketty sote-uudistuksen aikatauluun. Lainsäädäntöuudistuksia on ollut odotustilassa useita vuosia.

Vaalijalan lähtökohta lainsäädäntöuudistuksiin on erityistä tukea tarvitsevan ihmisen näkökulma ja pyrimme vaikuttamistoiminnallamme turvaamaan heidän palvelunsa unohtamatta uudistusten vaikutuksia julkiseen talouteen.

2 Vaalijalan avopalvelut on olennainen osa kokonaisuutta

KEHAS-ohjelman 2010 - 2015 keskiössä oli kehitysvammaisten laitosasumisen purkaminen eli valtakunnallinen asunto-ohjelma kaikille kehitysvammaisille. Asunnoista yli puolet on osoitettu lapsuudenkodeistaan ja vanhentuneesta asuntokannasta muuttaville. Ohjelmassa on viime vuosina huomioitu myös muut kehitysvammaisen elämässään tarvitse-

mat palvelut. Työ jatkui vuoteen 2020 asti ilman erityistä ohjelmaa. Vammaisten asuntohankkeiden rahoitus Valtion asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARAssa on kuitenkin vähentynyt.

Vaalijalan asunto-ohjelma keskittyy jatkossa Vaalijalan olemassa olevien asuntokohteiden kunnostukseen ja uusien asumispalveluratkaisujen kehittämiseen mm. digitalisatiota hyödyntäen. Pohjois- Savon ja Keski-Suomen kunnat ovat esittäneet Vaalijalalle toiveen kehittää ja käynnistää alueille vaativaa lasten ja nuorten tilapäishoitoa sekä yksilöllistä päivätoimintapalvelua. Tähän palvelutarpeeseen vastataan.

Vaalijala tuottaa avopalvelutoimintaa 14 kunnassa ja 17 paikkakunnalla. Poliklinikat, Savoset monipalvelukeskukset, päivätoiminta- ja asumisyksiköt toimivat kiinteässä yhteistyössä sijaintikuntiansa ja asiakkaidensa kanssa. Suunnitelmakauden lopussa asumis- ja perhehoitopaikkojen kokonaismäärä on noin 500 asuntoa. Tekemisen piirissä on noin 400 asiakasta.

Kun mukaan lasketaan poliklinikoiden sekä päivä- ja työtoiminnan palvelut, avohuollon asiakkaiden kokonaismäärä nousee 1 500 henkilöön.

Avopalveluissa toteutetaan kehittämishanketoimintaa yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, joihin haetaan mm. ESR-rahoitusta. Hankkeet liittyvät mm. erityisryhmien työllistymiseen ja kehitysvamma-alan vetovoimaisuuteen ja osaamisen kehittämiseen.

Tulevaisuuden palvelurakenteista

Vaalijalan avopalvelujen tavoitteet pohjautuvat edellisen uudistushankkeen ja KEHAS-ohjelman tavoitteisiin. Tärkein lähtökohta on palvelujen kysyntään vastaaminen. Se on osoittanut, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa.

Jako laitos- ja avopalveluihin on vielä olemassa, mutta voidaan ennakoida, jaon merkityksen tulevan vähenemään. Se voisi korvautua esimerkiksi palvelujen vaativuuden tasomäärittelyllä. Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus on tämän uuden ajattelun mukainen kokonaisuus, jossa laitos- ja avopalvelujen raja ylitetään tarvittaessa ja perusopetus toimii tiiviisti sen rinnalla, vaikka sillä on oma lainsäädäntönsä.

Vaalijalan palvelutoiminnan tavoitteena on, että haasteellisten tilanteiden arviointi ja selvittäminen kaikkien asiakasryhmien osalta tapahtuu asiakkaan omassa toimintaympäristössä. Lasten ja nuorten kohdalla se on perhe. Siten voidaan vähentää tai ainakin lyhentää kuntoutusjaksojen kestoa ja parantaa kuntoutuksen vaikuttavuutta. Talouden näkökulmasta kysymys on pitkän aikavälin säästöistä.

Liikkuviissa kuntoutuspalveluissa konsultoiva työote on keskeistä. Keskipitkällä aikavälillä (2-3 vuotta) perhekeskeisen työn osuus tulee kasvamaan ja varhaisen vaikuttamisen asema vahvistuu. Toimintamalli on ollut Vaalijalan palvelutoiminnan tavoitteena yli viisi vuotta, mutta toistaiseksi asiassa läpimurto on saavuttamatta. Tilanne näkyy edelleen kasvavina kalliina asiakaskohtaisina kustannuksina. Lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Tämä jää toteutettavaksi tulevassa sote-uudistuksessa.

3 Osaamis- ja tukikeskus on valtakunnallinen palvelujen tuottaja

Nenonpellon yksiköt ovat keskeinen osa Vaalijalan osaamis- ja tukikeskusta. Erityisryhmien psykososiaalinen kuntoutus, autismiosaaminen sekä monivammaisten kehitysvammaisten opetus- ja kuntoutus tukevat kodeissa ja avoyksiköissä tehtävää työtä. Sateenkaaren peruskoulun erityisopetus sekä toisen asteen valmentava opetus yhteistyössä oppilaitosten kanssa ovat olennaisia osia kokonaisuudessa.

Kuntoutuspalvelut ovat valtakunnallista toimintaa. Asiakkaiden ja maakuntien tarpeet sekä kysyntä määrittävät toiminnan laajuuden. Palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %.

Vuoden 2020 lopussa Nenonpellossa on noin 130 asiakaspaikkaa, jonka lisäksi muualla Pieksämäellä on 35 paikkaa. Määrä on pienentynyt 35 paikkaa vuodesta 2017. Uusi kriisiyksikkö tullaan rakentamaan ja täysin yksilölliselle kuntoutukselle hankitaan lisää tilaa. Kapasiteetin ennakoidaan suunnitelmakauden aikana pysyvän ennallaan.

Laitoksessa asuvaksi määritellään yli 3 kuukautta siellä olleet. Nenonpellon yksiköt eivät tuota uutta laitosasumista vaan toiminta on määraaikaista kuntoutusta. Hyvin pitkään palveluissa olleille iäkkäille asiakkaille asuminen on järjestetty poikkeustapauksissa. Yksittäisten asiakkaiden kohdalla soveltuvien asumisjärjestelyjen osoittaminen vie paljon aikaa.

Tahdosta riippumattoman hoidon ja kuntoutuksen tarve on Suomessa kasvanut ja Vaalijala toteuttaa sitä entistä enemmän. Kaikki kuntoutus toteutetaan jatkossa viitekehysmallin pohjalta. Kunkin yksikön viitekehukseen kootaan näyttöön perustuvia kuntoutusmenetelmiä, joihin henkilöstö täydennyskoulutetaan.

Kuntoutuksen vaikuttavuutta osoitetaan mm. RAI-järjestelmän avulla. Se on standardoitu tiedonkeruun ja havainnoinnin välineistö, joka on tarkoitettu vammaispalvelun asiakkaan palvelutarpeen arviointiin sekä hoito-, kuntoutus- ja palvelusuunnitelman laatimiseen. Se on erilainen kuin vanhuspalvelussa käytettävä RAI.

4 Henkilöstön osaaminen pidetään korkealla tasolla

Suunnitelmakauden alussa Vaalijalassa on noin 930 virkaa ja työsuhdetta. Lisäksi määräaikaisissa tehtävissä ja sijaisina toimii noin 350 työsopimussuhteista työntekijää. Suunnitelmakaudella henkilöstön määrä pysyy ennallaan. Henkilöstön keski-ikä on noin 44 vuotta, eniten on kasvattanut osuuttaan ikäryhmä 20-29-vuotiaat. Vaalijalan palveluksesta siirtyä eläkkeelle vuoden 2023 loppuun mennessä yhteensä noin 60 työntekijää, joista suurin osa työskentelee Pieksämäellä. Määrä on ollut viime vuodet vakaa.

Uutta henkilöstöä rekrytoidaan ja uutta osaamista rakennetaan täydennyskoulutuksella ja yhteistyöllä oppilaitosten kanssa. Merkittävin keino on oppisopimukset ja koulutusopimukset, joita on keskimäärin 50, määrää pyritään lisäämään. Vaalijalan on huolehdittava itse tutkintoon tähtäävästä koulutuksesta entistä enemmän.

Vaativan palvelutoiminnan hoitaminen edellyttää jatkuvasti henkilöstön aktiivisuutta ja kehittyisvalmiuksia. Vaalijala turvaa riittävät mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, työohjaukseen, työterveyshuoltoon ja muihin henkilöstön osaamista ja jaksamista edistäviin vaikuttaviin toimenpiteisiin.

Vaalijala tulee jatkossa edistämään ja jossain määrin tuottamaan alan soveltava tutkimusta. Mielenkiintomme on mm. kuntoutusmenetelmissä ja henkilöstön osaamisen kehittämisessä. Tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tullaan tekemään yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa.

Vaalijalan toiminta-alueen yleinen elinvoimaisuus on asia, jota pitää tukea niillä keinoilla, mitä Vaalijalan käytettävissä on. Se on pitkälti yhteistyötä muiden työnantajien kanssa.

5 Vaalijalan talous tasapainossa

Vaalijalan käyttömenot ovat suunnitelmakauden alussa noin 70 M€. Käyttötalousmenoja lisäävät kasvavat avopalvelut. Henkilöstömenojen osuus on noin 80 prosenttia käyttötalousmenoista.

Tasapainoisen talouden ylläpitäminen edellyttää ylijäämäistä vuositulosta, sen vaatimus on kustannustehokas toiminta ja palvelujen joustava hinnoittelu. Ensi vuoden palkkamenojen nousua ei voida vielä arvioida, koska KVTES on toukokuussa vielä neuvottelupöydällä. Vuoden 2021 budjetti tullaan laatimaan 1,5 %:n palkkojen korotus huomioiden. Varaus on todennäköisesti vähemmän kuin toteutuva palkkakustannuskehitys.

Kuntasektori maksaa yli 80 prosenttia Vaalijalan menoista. Asiakasmaksujen osuus tulo-kertymästä on viime vuosina pienentynyt pitkäaikaisen laitoshoidon vähenemisen myötä. Jäsenkuntien näkökulmasta on huomattava, että ulkokuntien palvelutoiminnan ostot ovat noin 20 M€ vuodessa. Valtakunnallinen toiminta vahvistaa toimintayksikköjen työssäkäyntialueen taloutta ja työllisyyttä.

Nenonpellon yksiköiden suoritehinnat ensi vuodelle päätetään, kun KVTES on solmittu, viimeistään kuitenkin hallituksen syyskuun kokouksessa. Avopalvelujen yksikkökohtaiset suoritehinnat ensi vuodelle päätetään hallituksessa lokakuussa, mikäli neuvottelut jäsenkuntien kanssa on saatu valmiiksi. Aikataulua aikaistetaan kuntien pyynnöstä.

Asuntojen rakentaminen ja hankinta on edelleen määrällisesti lähivuosien merkittävä investointisuunta. Uudishankkeissa pyritään käyttämään ARAn rahoitusta, muuten suositetaan tilojen vuokraamista.

Asumispalveluissa investointien aiheuttamat pääomamenot ja käyttömenot katetaan peritävillä vuokrilla. Kirjanpidossa palvelutoiminta ja rakennusten talous on eriytetty. Tulevina vuosina joudutaan peruskorjaamaan tai uusimaan vanhinta asuntokantaa, joka rahoitetaan vuokratuloista. Kysyntää Vaalijalan uusille monimuotoisille asumispalveluille on olemassa. Kiinteistöleasing rahoitustapana soveltuu uudisrakentamisessa, kun ARA-rahoitus kohteeseen ei ole tarkoituksenmukaista.

Nenonpellon rakennuskannan peruskorjaukset rahoitetaan vieraalla pääomalla, mikäli omarahointus ei siihen riitä. Valtion avustuksia käytetään kohteisiin silloin, kun niitä on saatavilla, mutta niiden fiskaalinen merkitys jää vähäiseksi. Korjausinvestointeja tehdään siinä määrin, kun tiloja kuntoutustoimintaan pitkällä aikavälillä tarvitaan. Perusopetustilat Nenonpellon ulkopuolella vuokrataan. Kuntoutustoiminnan uudisrakentaminen on vaihtoehto silloin, kun peruskorjaamalla ei ole saavutettavissa tarkoituksenmukaisia tiloja ja tällöin rahoitusmuotona voi olla myös kiinteistöleasing.

Merkittävimmät muut investoinnit liittyvät ICT-hankintoihin.

Vuosi-investointien bruttomäärä on 4 miljoonan euron tasolla. Jäsenkunnilta ei kanneta erikseen maksuosuuksia investointeihin.

Talousarvion sitovuus

VaaliJalan kuntayhtymän talousarvio on yhtymäkokoukseen nähden sitova tehtäväalueiden nettosummien tasolla ja hallitukseen nähden sitova tulosalueiden nettosummien tasolla.

6 VaaliJalan palvelutoiminnan merkittävimmät riskit

VaaliJalan palvelutoiminnan perusriski on palvelujen järjestäjätahon eli kuntasektorin heikenevä taloudellinen kantokyky, joka rakentuu kuntataloudesta ja valtionosuusjärjestelmästä. Nykyinen tilanne luo suuret odotukset tulevalle sote-uudistukselle, joka olennaisesti muuttaa nykyisen asetelman. Sote-kustannukset ovat kasvussa vanhenevasta väestörakenteesta johtuen. Koronavirusepidemian torjunnan aiheuttama taantuma lisää talousriskiä huomattavasti, vaikka järjestämisvastuu siirtyisi sote-maakunnille.

Pitkän aikavälin merkittävin riski on ammattitaitoisen ja osaavan henkilöstön vaikeutuva rekrytointi Itä-Suomessa. Asia koskee kaikkia henkilöstöryhmiä. Digitalisaatio voi jossain määrin auttaa, mutta vaativien palvelujen tuottaminen on aina työvaltaista. Riskiä torjutaan omalla aktiivisella täydennyskoulutuksella ja tutkintoperusteisen koulutuksen järjestämisellä oppilaitosten kanssa, unohtamatta alueiden elinvoimaisuuden tukemista.

Kolmas palvelutoimintaan liittyvä riski liittyy maineeseen. Vakavat tai toistuvat epäonnistumiset vaativassa palvelutoiminnassa voivat johtaa nopeasti organisaation tilanteeseen, jossa sillä ei enää ole toimintaedellytyksiä. VaaliJalan sertifioitun laatujärjestelmän avulla prosesseja kehitetään siten, että riskiä hallitaan. VaaliJalan täytyy ylläpitää laatua tuottamisissaan palveluissa.

15.9.2020

Liite 2

ETELÄ-SAVON MAAKUNTA**Enonkoski**

1. Vaalijalan neljä päätavoitetta tulevassa sote-uudistuksessa ovat yhteneväiset Enonkosken kunnan näkemysten kanssa.
2. Liikkuvien kuntoutuspalvelujen osalta kustannuksia tulee arvioida - palvelujen hinnoittelun tulee olla kohtuullinen.
3. Vaalijalan kuntayhtymän ei tule vahvistaa talouttaan peruskuntien kustannuksella. Lisäksi kiinteistöinvestointeihin tulee suhtautua varauksellisesti, koska maakunta vuokraa nykyiset sote-kiinteistöt kunnilta ja kuntayhtymiltä vain kolmeksi vuodeksi + yksi optiovuosi.
4. Enonkosken kunta on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.
5. Henkilöstön saatavuuteen ja osaamiseen tulee jatkossakin kiinnittää erityistä huomioita Vaalijalan kuntayhtymässä. Henkilöstön osaaminen erityispalveluissa on ensiarvoisen tärkeää, koska sillä voidaan turvata asiakkaiden palvelutarve sekä vaikuttaa myös työntekijöiden työssä jaksamiseen ja työhyvinvointiin sekä viime kädessä kustannuksiin.

Hirvensalmi

Tämän hetken sote-linjausten mukaan Vaalijalan palveluille nimenomaan erityispalveluiden tuottajana on tarvetta etenkin Itä-Suomen alueella. Hirvensalmen kunta kannattaa sitä, että lähtökohtana on edelleen, että Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa palvelutuotantoaan kehysuunnitelman mukaisesti varautuen kuitenkin siihen, että sote-maakuntauudistus voi aiheuttaa muutostarpeita toimintaan.

On tärkeää, että Vaalijalan ja sen palveluita käyttävien kuntien ja kuntayhtymien palveluketjut ovat saumattomia ja asiakkaiden tarpeet huomioon ottavia. Harvoin peruspalveluilla voidaan korvata kaikkia asiakkaan tarvitsemia erityispalveluita, joten on hyvä, että alueellamme on valtakunnallisesti tunnustettu erityispalveluiden tuottaja. Myös Vaalijalan on huolehdittava siitä, että palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä.

Liikkuvat palvelut ovat pääsääntöisesti peruspalveluja ja yksi tapa järjestää palveluja. Liikkuvilla palveluilla voidaan korvata nykyisiä palveluja kustannustehokkaasti. Tavoitteidensa mukaisesti Vaalijalan kuntayhtymän palvelutoiminta keskittyy myös jatkossa entistä enemmän erityisen vaativiin, erityisosaamista edellyttäviin palveluihin. Näiden toteuttaminen liikkuvina palveluina on haasteellista, mutta varmasti mahdollista. Yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten toimijoiden kanssa.

Vaalijan kuntayhtymä on tarjonnut erityispalvelujaan valtakunnallisesti, josta Vaalijalle on kertynyt merkittävä määrä palvelutuloja. Tämä on myönteinen kehityssuunta ja Vaalijalan kuntayhtymän vahvuus, johon Vaalijalla on hyvät edellytykset panostaa jatkossakin. Ulkopuolelta saatavat myyntituotot helpottavat myös kuntayhtymän omistajien laskutuspainetta.

15.9.2020

Liite 2

Vaalijalan kustannusten kasvu on ollut huomattavan korkeaa viime vuosina verrattuna muihin sosiaali- ja terveystalouden kustannuksiin. On syytä muistaa, että Vaalijalan omistavat sen jäsenkunnat, joiden talous on haasteellinen. Hirvensalmen osalta Vaalijalan laskutus on osa Essoten laskutusta. On tärkeää, että niin Essote kuin Vaalijala yhdessä suunnittelevat ja kehittävät ko. palveluita ilman keskinäistä kilpailua asiakaslähtöisesti. Viime kädessä molempien kuntayhtymien laskut maksavat niiden omistajat ja suotavaa on, että palvelut on mitoitettu oikein niiden tarpeeseen nähden.

Hirvensalmen kunnalla on kiinnostusta osallistua vuosittain Vaalijalan kuntakoukseen.

Joroinen

Vaalijalan kuntayhtymän näyttäytyy Joroisten kunnalle tärkeänä palveluiden tuottajana ja kumppanina, jonka palvelutasoon ollaan pääsääntöisesti oltu tyytyväisiä. Myös yhteistyö paikallisella tasolla on toiminut hyvin.

Joroisten kunta näkee, että Vaalijalan kuntayhtymällä on vahva rooli myös tulevaisuudessa palveluiden tuotannossa. Sote-uudistuksen myötä järjestämiskokonaisuudet voivat kuitenkin muuttua ja tässä tilanteessa myös Vaalijalan rooli tulee arvioida osana uutta kokonaisuutta. Keskeistä tulevassa palveluiden järjestämisessä on se, että palvelut toimivat koko soten näkökulmasta eheinä ja toiminnallisesti tehokkaina kokonaisuuksina turvaten samalla myös asiakkaille mahdollisimman hyvän ja sujuvan palvelun.

Liikkuvat, mobiilit sekä sähköiset palvelut tulisi olla osa tulevaisuuden normaalia palveluympäristöä, jolloin niitä hyödynnetään tarkoituksenmukaisissa tilanteissa. Uudet palvelumuodot eivät kuitenkaan saa tulla nykyisten palveluiden ja rakenteiden päälle lisäksi, vaan kokonaisuutena uusien palvelumuotojen tulee lisätä myös palvelutuotannon tehokkuutta.

Erityisenä haasteena näemme Vaalijalan kuntayhtymän kustannustason, joka erityisesti viime vuosina on noussut voimakkaasti. Kuten lausuntopyynnössämme todetaan, Vaalijalan palvelutoiminnan perusriski on palvelujen järjestäjätahon eli kuntasektorin heikenevä taloudellinen kantokyky.

Kuntatalouden tilanne oli erittäin kriittinen jo ennen koronavirusta ja on entisestään heikentynyt koronan vaikutuksesta. Kuntasektorilla on jouduttu ja joudutaan edelleen sopeuttamaan ja tehostamaan toimintaa kaikilla sektoreilla. Sama vaatimus on oltava siten myös kunnan palvelutuotantoon osallistuvien kumppanien kuten Vaalijalankin toiminnalle.

Kuntien tiukasta taloudellisesta asemasta johtuen myös Vaalijalan tulee tasapainottaa talouttaan kulupuolta pienentämällä esimerkiksi tehostamalla oman organisaation toimintaa tai tilojen käyttöä. Vallitsevassa tilanteessa ei ole mahdollista tasapainottaa Vaalijalan taloutta nostamalla suoritehintoja ja siten jäsenkuntien laskutusta. Esimerkiksi Joroisten kunnan Vaalijalan laitoshoidon hoitopäivät ovat kasvaneet vuodesta 2018 noin 17,5 prosenttia, mutta kustannukset ovat vastavana jaksona kasvaneet noin 34 %. Tällainen kehityskulku ei voi jatkua kuntatalouden kantokyky huomioiden.

Uudet asiakkuudet ja laskutuspohjan laajentaminen nähdään positiivisena ja koko kuntayhtymän taloudellista tehokkuutta parantavana asiana.

Kunta osallistuu mielellään myös tulevaisuudessa järjestettäviin kuntakokouksiin mahdollisuuksien mukaan.

15.9.2020

Liite 2

Juva

Tämän hetken sote-linjausten mukaan Vaalijalan palveluille nimenomaan erityis- palveluiden tuottajana on tarvetta etenkin Itä-Suomen alueella. Juvan kunta kannattaa sitä, että lähtökohtana on edelleen, että Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa palvelutuotantoaan kehysuunnitelman mukaisesti varautuen kuitenkin siihen, että sote-maakunta-uudistus voi aiheuttaa muutostarpeita toimintaan.

On tärkeää, että Vaalijalan ja sen palveluita käyttävien kuntien ja kuntayhtymien palveluketjut ovat saumattomia ja asiakkaiden tarpeet huomioon ottavia. Harvoin peruspalveluilla voidaan korvata kaikkia asiakkaiden tarvitsemia erityispalveluita, joten on hyvä, että alueellamme on valtakunnallisesti tunnustettu erityispalveluiden tuottaja. Myös Vaalijalan on huolehdittava siitä, että palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä.

Liikkuvat palvelut ovat pääsääntöisesti peruspalveluja ja yksi tapa järjestää palveluja. Liikkuvilla palveluilla voidaan korvata nykyisiä palveluja kustannustehokkaasti. Tavoitteidensa mukaisesti Vaalijalan kuntayhtymän palvelutoiminta keskittyy myös jatkossa entistä enemmän erityisen vaativiin, erityisosaamista edellyttäviin palveluihin. Näiden toteuttaminen liikkuvina palveluina on haasteellista, mutta varmasti mahdollista. Yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten toimijoiden kanssa.

Vaalijan kuntayhtymä on tarjonnut erityispalvelujaan valtakunnallisesti, josta Vaalijalle on kertynyt merkittävä määrä palvelutuloja. Tämä on myönteinen kehityssuunta ja Vaalijalan kuntayhtymän vahvuus, johon Vaalijalla on hyvät edellytykset panostaa jatkossakin. Ulkopuolelta saatavat myyntituotot helpottavat myös kuntayhtymän omistajien laskutuspainetta.

Vaalijalan kustannusten kasvu on ollut huomattavan korkeaa viime vuosina verrattuna muihin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksiin. On syytä muistaa, että Vaalijalan omistavat sen jäsenkunnat, joiden talous on haasteellinen. Juvan osalta Vaalijalan laskutus on osa Essoten laskutusta. On tärkeää, että niin Essote kuin Vaalijala yhdessä suunnittelevat ja kehittävät ko. palveluita ilman keskinäistä kilpailua asiakaslähtöisesti. Viime kädessä molempien kuntayhtymien laskut maksavat niiden omistajat ja suotavaa on, että palvelut on mitoitettu oikein niiden tarpeeseen nähden.

Koska elämme muutosten aikaa, on Juvan kunnalla kiinnostusta osallistua vuosittain Vaalijalan kuntakokoukseen.

Kangasniemi

Vaalijalan palveluille nimenomaan erityispalveluiden tuottajana on tarvetta etenkin Itä-Suomen alueella. Lähtökohtana tulee edelleen olla, että Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa palvelutuotantoaan kehysuunnitelman mukaisesti varautuen kuitenkin siihen, että sote-maakuntauudistus voi aiheuttaa muutostarpeita palvelutoiminnan järjestämiseen Etelä-Savossa.

Asiakkaiden palveluiden saatavuuden kannalta Itä-Suomen ja Etelä-Savon maakunnan vahvuus on, että alueella on Vaalijalan kuntayhtymä, joka toimii tunnustettuna valtakunnallisena erityishuollon/erityispalvelujen tuottajana. Vaalijalan ja sen

15.9.2020

Liite 2

palveluita käyttävien kuntien ja kuntayhtymien palveluketjujen tulee olla saumattomia ja asiakkaiden tarpeet huomioon ottavia. Harvoin peruspalveluilla voidaan korvata kaikkia asiakkaan tarvitsemia erityispalveluita, joten on hyvä, että alueellamme on valtakunnallisesti tunnustettu erityispalveluiden tuottaja. Tulevan sote-maakuntauudistuksen tavoitteena on hillitä sote-kustannusten kasvua. Vaalijalan onkin huolehdittava siitä, että palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä.

Liikkuvat palvelut ovat pääsääntöisesti peruspalveluja ja yksi tapa järjestää palveluja. Liikkuvilla palveluilla voidaan korvata nykyisiä palveluja kustannustehokkaasti. Tavoitteidensa mukaisesti Vaalijalan kuntayhtymän palvelutoiminta keskittyy myös jatkossa entistä enemmän erityisen vaativiin, erityisosaamista edellyttäviin palveluihin. Yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten kanssa.

Vaalijan kuntayhtymä on tarjonnut erityispalvelujaan valtakunnallisesti, josta Vaalijalle on kertynyt merkittävä määrä palvelutuloja. Tämä on myönteinen kehitysuunta ja Vaalijalan kuntayhtymän vahvuus, johon Vaalijalla on hyvät edellytykset panostaa jatkossakin. Ulkokuntamyynti ja sen oikeasuuntainen hinnoittelu helpottavat myös kuntayhtymän omistajien laskutuspainetta. Vaalijalan kustannusten kasvu on ollut huomattavan korkeaa viime vuosina verrattuna muihin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksiin. On syytä muistaa, että Vaalijalan omistavat sen jäsenkunnat, joiden talous on haasteellinen. Kangasniemen osalta Vaalijalan laskutus on osa Essoten laskutusta. On tärkeää, että niin Essote kuin Vaalijala yhdessä suunnittelevat ja kehittävät ko. palveluita ilman keskinäistä kilpailua asiakaslähtöisesti. Viime kädessä molempien kuntayhtymien laskut maksavat niiden omistajat ja suotavaa on, että palvelut on mitoitettu oikein niiden tarpeeseen nähden.

Kangasniemen kunnalla on kiinnostusta osallistua vuosittain Vaalijalan kuntakoukseen.

Mikkeli

Mikkelin kaupungin sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan Essote-kuntayhtymässä, joten Essoten näkemykset on myös syytä huomioida. Mikkelin kaupunki näkee jäsenkuntana, että Vaalijalan tavoite kehittyä valtakunnalliseksi palvelun tuottajaksi on kannatettavaa. Osana tätä tavoitetta Vaalijalan tulee keskeyttää entistä enemmän vaativiin erityisosaamista vaativiin palveluihin. Markkinoilla menestyminen valtakunnallisessa kilpailussa vaatii erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta palveluprosesseissa, joten myös tähän näkökulmaan on syytä erityisesti kiinnittää huomiota. Tällöin on mahdollista hinnoitella palvelut kilpailukykyiseen hintaan.

Työnjakoa Essote-kuntayhtymän ja Vaalijalan välillä tulisi edelleen kehittää siihen suuntaan, että Vaalijala tuottaa vain erityisen vaativat palvelut ja Essote-kuntayhtymä muut sote-palvelut. Vaikka Mikkelin onkin Savon erityishuoltopiiriin (Vaalijan kuntayhtymän) jäsen, kaikkien sotepalveluiden järjestämisvastuu tulee jo nyt Mikkelin osalta olla Essotella, jolle Vaalijala tuottaa ne palvelut, joita Essote tarvitsee omaa palvelutuotantoa täydentämään. Vaalijalan ja Essoten tulisi yhdessä kehittää palveluprosesseja niin, että Mikkelin kaupungin vammaispalveluiden kustannuskehitys olisi huomattavasti maltillisempi.

15.9.2020

Liite 2

Kuntayhtymän talouteen liittyen kaupunki toteaa, että Vaalijalan palveluiden hintojen tulee olla sellaisella tasolla, että tavoiteltava asema valtakunnallisena palveluntuottajana vahvistuu. Varsinaisena tavoitteena ei tule olla ylijäämän tuottaminen. Mikkelin kaupunki on Essoten osalta todennut, että kustannuskehitys on ollut liian korkea ja edellyttää Essotelta tiukkaa talouden sopeuttamista kaikissa palveluissa. Tämä koskee myös Vaalijalan palveluita ja niiden hinnoittelua. Vaalijalan kiinteistöinvestoinneissa on otettava huomioon kuntien rahoitusaseman heikentyminen. Vaalijalan tilojen suhteellinen osuus kustannuksista tulee olemaan korkealla tasolla. Kuntayhtymän on syytä noudattaa varovaisuutta kiinteistöinvestoinneissa.

Mikkelin kaupunki pitää kuntakokouskäytäntöä kannatettavana, mikäli niihin on mahdollisuus osallistua myös etänä. Maakunnallisella soteratkaisulla on suuri merkitys jäsenkunnille, minkä takia tämän syksyn kuntakokousta pidetään tärkeänä. Vaalijalan tulee toiminnassaan huomioida, että sotemaakuntaratkaisun myötä Vaalijala on siirtymässä osaksi Etelä- Savon sotemaakuntaa.

Mäntyharju

Tämän hetken sote-linjausten mukaan Vaalijalan palveluille nimenomaan erityis- palveluiden tuottajana on tarvetta etenkin Itä-Suomen alueella. Mäntyharjun kunta kannattaa sitä, että lähtökohtana on edelleen, että Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa palvelutuotantoaan kehysuunnitelman mukaisesti varautuen kuitenkin siihen, että sote-maakunta-uudistus voi aiheuttaa muutostarpeita toimintaan.

On tärkeää, että Vaalijalan ja sen palveluita käyttävien kuntien ja kuntayhtymien palveluketjut ovat saumattomia ja asiakkaiden tarpeet huomioon ottavia. Harvoin peruspalveluilla voidaan korvata kaikkia asiakkaiden tarvitsemia erityispalveluita, joten on hyvä, että alueellamme on valtakunnallisesti tunnustettu erityispalveluiden tuottaja. Myös Vaalijalan on huolehdittava siitä, että palvelut tuotetaan kustannustehokkaasti. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä.

Liikkuvat palvelut ovat pääsääntöisesti peruspalveluja ja yksi tapa järjestää palveluja. Liikkuvilla palveluilla voidaan korvata nykyisiä palveluja kustannustehokkaasti. Tavoitteidensa mukaisesti Vaalijalan kuntayhtymän palvelutoiminta keskittyy myös jatkossa entistä enemmän erityisen vaativiin, erityisosaamista edellyttäviin palveluihin. Yhteistyötä on tehtävä etenkin Essoten toimijoiden kanssa.

Vaalijan kuntayhtymä on tarjonnut erityispalvelujaan valtakunnallisesti, josta Vaalijalle on kertynyt merkittävä määrä palvelutuloja. Tämä on myönteinen kehityssuunta ja Vaalijalan kuntayhtymän vahvuus, johon Vaalijalla on hyvät edellytykset panostaa jatkossakin. Ulkopuolelta saatavat myyntituotot helpottavat myös kuntayhtymän omistajien laskutuspainetta.

Vaalijalan kustannusten kasvu on ollut huomattavan korkeaa viime vuosina verrattuna muihin sosiaali- ja terveyspalveluiden kustannuksiin. On syytä muistaa, että Vaalijalan omistavat sen jäsenkunnat, joiden talous on haasteellinen. Mäntyharjun osalta Vaalijalan laskutus on osa Essoten laskutusta. On tärkeää, että niin Essote kuin Vaalijala yhdessä suunnittelevat ja kehittävät ko. palveluita ilman keskinäistä kilpailua asiakaslähtöisesti. Viime kädessä molempien kuntayhtymien laskut maksavat niiden omistajat ja suotavaa on, että palvelut on mitoitettu oikein niiden tarpeeseen nähden.

15.9.2020

Liite 2

Mäntyharjun kunnalla on kiinnostusta osallistua vuosittain Vaalijalan kuntakokoukseen.

Pertunmaa

Ei lausuntoa.

Pieksämäki

1. Uudistuksen yksi päätavoite on sen perustelujen mukaan muodostaa nykyistä kantokykyisempien toimijoiden yhtenäinen sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelurakenne, jossa palvelut koottaisiin yhden päätöksenteon, johtamisen ja budjetoinnin alle. Uudistuksessa tulee varmistaa Vaalijalan erityisosaamisen säilyminen ja myös mahdollisuus erityispalvelujen myymiseen Etelä-Savon sote-maakunnan ulkopuolelle. Ennen muuta Vaalijalan palvelut tulee sovittaa asiakastarpeita vastaavaksi kokonaisuudeksi muiden sosiaali- ja terveysten palvelujen kanssa.
2. Vaalijalan tuottamien palveluiden, myös liikkuvien kuntoutuspalvelujen, tulisi olla nykyistä kiinteämpi osa asiakkaan palvelukokonaisuutta siten, että palvelukokonaisuudesta vastaavalle taholle olisi läpinäkyvää toiminnan sisältö ja kulurakenne. Vaalijalan ei tule tuottaa palveluja, joilla ei ole kunnissa luontaista kysyntää.
3. Vahvasta taloudesta ei ole haittaa. Vaalijalan vahvan talouden perusta on tulovirta, josta 80 % muodostuu kuntien maksamista palveluista. Palvelujen hinnoittelun tulee perustua tuottamiskustannuksiin eikä merkittäviä ylijäämiä näin ollen tulisi kertyä.
4. Pieksämäen kaupunki osallistuu mielellään vuosittain kuntakokoukseen ja pitää hyvänä jäsenkuntien yhteisiä linjauskeskusteluja tärkeistä ajankohtaisista asioista.

Puumala

Kunta ei anna kehysuunnitelmasta erillistä lausuntoa, mutta yhtyy ESSOTE:n antamaan lausuntoon.

Rantasalmi

Itä-Suomen/alueemme etu on se, että Vaalijalan toiminta on valtakunnallista, julkista erityispalvelua, jolloin kustannukset jakautuvat myös ulkokunnille. Palvelut tulee kuitenkin tuottaa tarkoituksenmukaisesti, kustannustehokkaasti sekä kilpailukyysisesti.

Liikkuvien kuntoutuspalveluiden tarvetta on olemassa. On tärkeää pystyä tuottamaan tämäkin palvelu kustannustehokkaasti. Toimintaa voisi hajauttaa maakuntiin, jolloin haastavien asiakastilanteiden arviointi olisi helpommin ja kustannustehokkaammin toteutettavissa.

Myös etäyhteyksin toimivaa palvelua voisi olla enemmän tarjolla.

Yleisesti ottaen asiakkaiden kuntoutusjaksojen vaikuttavuudesta tulee saada ennistä enemmän tietoa. Vaalijalan käyttämien RAI-arvioiden käyttöä ja niiden saatavuutta kuntaan tulee tehostaa, jotta kuntoutus ja sen tavoitteet siirtyvät asiakkaan arkeen, omaan elinympäristöön.

15.9.2020

Liite 2

Vahvan talouden tulee mielestämme näkyä myös suoritehintoja alentavasti. Investoinnit tulee harkita erittäin tarkkaan ja markkinaehtoisesti (esim. asumispalvelut). Vaalijalan vuosittaisiin kuntakokouksiin osallistuminen kiinnostaa.

Savonlinna

Ei lausuntoa.

Sulkava

Ei lausuntoa.

ESSOTE Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä

1. Essote-kuntayhtymän näkemykseen uuden hallituskauden toimenpiteiden ja lainsäädännön täsmentyessä voi tulla muutoksia siihen, kuinka palvelutoiminta järjestetään Etelä-Savossa. Tällä voi olla vaikutusta Vaalijalan jäsenkuntien linjaan Vaalijalan kehitysunnasta ja mikä rooli erityishuoltopiireillä on tulevissa sote-maakunnissa. Valtakunnallisena erityistalveluiden tuottajana Vaalijalan talveluille on tarvetta Itä-Suomen alueella. On perusteltua, että Vaalijala jatkaa talvelutuantoaan kehitysunnitelman mukaisesti ainakin siihen saakka, kun tiedetään uuden sote-lainsäädännön sisältö ja voimaantulon ajankohta.

Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymän alueen ja jatkossa tulevan sote-maakunnan asiakkaiden sosiaali- ja terveystalvelut järjestetään ja tuotetaan ensisijaisesti perustalveluina ja asiakkaiden tarpeen mukaisesti, erityistalveluja käytetään asiakastarpeen mukaan. Tavoitteena on hillitä sote-kustannusten kasvua, kuten tulevan sote-maakuntauudistuksenkin tavoite on.

Asiakkaiden talveluiden saatavuuden kannalta Itä-Suomen ja Etelä-Savon maakunnan vahvuus on, että alueella on Vaalijalan kuntayhtymä, joka toimii tunnustettuna valtakunnallisena erityishuollon/erityistalveluiden tuottajana. Osa asiakkaista tarvitsee vaativia erityistalveluja, jolloin on hyvä, että tarvittava asiantuntemus sijaitsee lähellä asiakkaiden omaa ympäristöä. Lähtökohtana on, että Essote-kuntayhtymän ja Vaalijan kuntayhtymän yhteistyö sote-maakuntavalmistelussa on sujuvaa ja saumatonta. Tämä takaa sen, että asiakkaat saavat laadukkaat ja kustannustehokkaat erityistalvelut myös jatkossa.

Mikäli Vaalijala tuottaa terveydenhuollon talveluja, sen tulisi integroitua osaksi KYS-erityisvastuualueen työnjakoa järjestämissopimuksessa sovitulla tavalla. Kuntoutusjaksot perustuvat aina suunnitelmallisuuteen. Kuntoutuksen pienyksiköiden perustamisen riskinä on kuntoutuksen ja asumisen rajan hämärtyminen ja samalla kustannusten ennakoitavuuden vaikeutuminen. Vaalijalan kuntayhtymän kustannuskehityksen tulee vastata yleistä terveydenhuollon kustannuskehitystä.

2. Liikkuvat talvelut ovat pääsääntöisesti perustalveluja ja yksi tapa järjestää talveluja. Liikkuvien talvelujen tulee korvata nykyisiä talveluja eikä kustannuskehitys saa nousta uusien talvelujen myötä. Tavoitteiden mukaisesti Vaalijalan kuntayhtymän talvelutoiminta keskittyy myös jatkossa entistä enemmän erityisen vaativiin erityisosaamista edellyttäviin erityistalveluihin. Vaalijala täydentää Etelä-Savon sosiaali- ja terveystalvelujen omaa talvelutuotantoa siltä osin, kun se on työnjaollisesti tarkoituksenmukaista ja kun sote-kuntayhtymä ei pysty tuottamaan talvelua itse. Asiakasohjauksen ja talvelutarpeen arvioinnin kautta kuntayhtymä hankkii ja saa tarvittavat harkitseman sa talvelut Vaalijalan kuntayhtymältä.

15.9.2020

Liite 2

3. Vaalijan kuntayhtymä on tarjonnut erityispalvelujaan valtakunnallisesti, josta Vaalijalle on kertynyt merkittävä määrä palvelutuloja. Tämä on myönteinen kehityssuunta ja Vaalijalan kuntayhtymän vahvuus, johon Vaalijalla on hyvät edellytykset panostaa jatkossakin.

Vaalijalan hinnoittelussa on hyvää ulkokuntamyynnin oikeasuuntainen hinnoittelu, joka vähentää omistajien laskutuspainetta. Kuntayhtymä on kuitenkin kuntien omistama ja tällöin hinnoittelu ja laskutus on toteutettava siten, ettei kuntayhtymään kerry merkittäviä ylijäämiä, kuten viime vuosina on tapahtunut. Essote-kuntayhtymän kaltaiselle sote-toimijalle, joka on palvelujen ostaja, mutta ei kuntayhtymän omistaja mainittu ylijäämien nouseva kehitys ei ole kaikilta osin taloutta vahvistavaa. Koska ylijäämät palautuvat osin kuntayhtymän omistajille, ne eivät vähennä Essote-kuntayhtymän kustannuksia.

Essote-kuntayhtymän kuntien kantokykyyn ja taloustavoitteisiin nähden Vaalijan kuntayhtymän talous- ja kustannuskehitys on ollut korkealla tasolla. Essote-kuntayhtymällä on tiukka talouden sopeuttamistarve kaikissa palveluissa jäsenomistajakuntien tahtotilan mukaisesti. Tämä koskee myös Vaalijalasta hankittavia palveluja ja niiden hinnoittelua.

Vaalijalan kiinteistöinvestoinneissa on otettava huomioon kuntien rahoitusaseman heikentyminen. Vaalijalan tilojen suhteellinen osuus kustannuksista tulee olemaan korkealla tasolla. Korkeat huoneisto- ja kiinteistömenot vievät palvelutoiminnan liikumatilaa. Vaalijan kuntayhtymän on syytä noudattaa pidättyväisyyttä kiinteistöinvestoinneissa varsinkin ennen sote-uudistuksen toteutumisen varmistumista.

Vaalijalan tulee ottaa huomioon jäsenkuntien ja Essote-kuntayhtymän taloudellinen kantokyky uusissa palveluissa, henkilöstökuluissa ja suoritehintojen kokonaisuudessa. Palveluhinnoittelun tulee olla selkeää ja perusteltua sekä vastata asiakkaan todellista tarvetta. Palvelujen hinnoitteluperuste/laskentamallia tulee avata maksajille enemmän, nykyisestä hinnastosta ei ilmene kuin tuotteiden hinta ja sisältö.

Essote-kuntayhtymällä tulee olla tieto asiakkaan kokonaiskustannuksista etukäteen, jotta niihin pystytään varautumaan. Ostopalveluina erityispalveluja voidaan ostaa palvelutarpeen arviointiin ja palvelusuunnitelmaan perustuen. Erityishuolto ja useat vammaispalvelut ovat nk. subjektiivisia oikeuksia.

Kuntien ja Essote-kuntayhtymän maksukyky on huomioitava Vaalijalan henkilöstökuluissa ja uusien toimintamallien ja palvelujen suunnittelussa sekä käyttöön-otossa. Kustannuskehityksen tulee vastata yleistä sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuskehitystä.

Vuosilta 2017-2019 koko vuosien tiedot sekä 5 kk tältä vuodelta (näkyvyyden vaikutus):

	2019 toteuma	2018 TP	2017 TP	05/2020
Vaalijala	-11.217.900,70	-10.336.651,39	-9.735.888,46	-3.422.474,77

Vuosina 2017-2019 kasvuprosentti on ollut 13,2 %

Perhe- ja sosiaalipalveluissa Vaalijalan palvelujen ostot perustuvat ylläkäärin tai lastensuojelun johtavan viranomaisen päätökseen, jonka pohjana on asiakkaan hoidon/palvelun tarve ja selvitys, missä yksikössä on em. edellyttämä osaaminen ja palvelun kustannus. Asiakkaiden määrä vaihtelee vuosittain. Lastensuojelussa asiakkuuden peruste on kehitysvammaisuus tai vammaisuus (diagnoosi).

Vaalijala tuottaa Essote-kuntayhtymän jäsenkunnissa vaikeasti työllistyville henkilöille työtoimintaa, monesti ainoana toimiana.

15.9.2020

Liite 2

Mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakasmäärät ovat pysyneet vakiona ja jopa laskevana, kuitenkin Vaalijalan kustannukset ovat merkittävästi kasvaneet. Mielenterveys- ja päihdepalvelut eivät ole voineet vaikuttaa tähän kulurakenteeseen. Jatkossa Essote-kuntayhtymän mielenterveys- ja päihdepalvelujen asiakkaat, jotka ohjautuvat Vaalijalan piiriin, tapahtuu vain mielenterveys- ja päihdepalvelujen vastaavan ylilääkärin kautta. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen näkökulmasta Vaalijala voi tuottaa neuropsykiatrisen vaativan laitospalvelun kuntoutuksen sekä hoitaa asiakkaita, joilla on psykiatrista oireilua, jossa kehitysvamma on merkittävä monisairauden ja haitan tekijä (edellyttää kehitysvammaosaamista). Erityispalveluja voidaan hankkia palvelutarpeen arviointiin ja palvelusuunnitelmaan perustuen määrärahojen puitteissa. Nykyinen maksusitoumuskäytäntö Vaalijalan ja Essoten välillä ei ole toimiva, vaan kuormittaa molempien osapuolten resursseja tarpeettomasti.

4. Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelut on kiinnostunut nimeämään edustajat Vaalijan kuntakokoukseen ja neuvotteluihin.

5. Avopalvelut osana kokonaisuutta

Vammaispalvelujen lakimuutoksen tullessa voimaan Vaalijalan tuottamat palvelut ovat mahdollisesti aiempaakin enemmän terveydenhuoltolain mukaisia palveluja. Kehitysvammaisten tulisi saada tavanomaiset palvelut entistä enemmän julkisesta terveydenhuollosta, jolloin avopalveluna tuotettava kehitysvammapoliklinikan toiminta eri organisaation tuottamana ei ole kaikilta osin tarkoituksenmukainen. Kehitysvammapoliklinikat niiltä osin kuin niiden erityisosaamista tai osaamisen keskittymää (vrt. selkäkeskus tms.) tarvitaan, olisi hyvä järjestää julkisen terveydenhuollon ja sosiaalihuollon osaamiskeskuksena.

Kehitysvammaisten avohoito ja muut Vaalijalan erityispalvelut integroituvat Essote-kuntayhtymän omaan palvelutuotantoon siten, että palvelukokonaisuus ja hoitotasuu säilyvät yhdessä paikassa. Vaalijan kuntayhtymä on ensisijaisesti sosiaalihuollon erityispalvelujen tuottaja. Essoten kuntien alueella erikoissairaanhoidosta vastaa sairaanhoitopiirinä

Essote-kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidossa ja erityisesti psykiatriassa on tärkeää, että asiakas- ja potilaskohtaisesti hoito toteutetaan suunnitelmallisesti ja koordinoitusti ottaen huomioon peruspalvelut, erikoissairaanhoidon ja kuntoutus. Tämä koskee myös yliopistollisen keskussairaalan lähetekäytäntöä ja sen osuutta hoidossa.

Vaalijala tuottaa erityishuoltolain mukaista palvelua. Essoten alueella erikoissairaanhoidosta vastaa Etelä-Savon sosiaali- ja terveyspalvelujen kuntayhtymä. Erikoissairaanhoidon (erityisesti psykiatria) sijoittaminen eri toimipisteisiin pirstaloi palvelukokonaisuutta, joka vaarantaa potilaiden hoidon jatkuvuuden peruspalveluista erikoissairaanhoidon ja kuntoutukseen.

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001) edellyttää, että kunta järjestää kuntouttavaa työtoimintaa työttömille parantaakseen heidän edellytyksiään työllistyä avoimille työmarkkinoille. Essote-kuntayhtymä ostaa Vaalijalan kuntayhtymältä kuntouttavan työtoiminnan palveluja asiakkaille, joiden lähtökohtaiset edellytykset työllistyä avoimille työmarkkinoille ovat heikohkot. Kuntouttavan työtoiminnan ostopalveluiden jatkaminen edellyttää, että Vaalijalan tuottama työtoiminta on korostuneesti kuntouttavaa. Tavoitteet tulee asettaa selkeästi kullekin asiakkaalle ja sovitujen jaksojen tulee olla intensiivisiä, lyhyehköjä kuntouttavia jaksoja, jotka hyödyttävät asiakkaita kohti itsenäistä selviytymistä avoimilla työmarkkinoilla. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaat ovat väliaikaisesti tilanteessa, jossa tarvitsevat vahvistettua tukea selvitäkseen itsenäiseen elämään ja mahdollisesti opintoihin tai palkkatyöhön.

15.9.2020

Liite 2

STM:n selvityksen (42/2018) mukaan enemmistö erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Kasvuikäisen lapsen siirtyminen pois vanhempien kasvatuksesta ja perheen parista toisaalle opetuksen järjestämisen vuoksi on erittäin iso ja pitkävaikutteinen ratkaisu. Lapsen siirto edellyttää useimmiten vaativien asumispalvelujen tuottamista ja monia muita tukipalveluja, joten tällä on merkittävä vaikutus yksilön elämään ja kustannuksia lisäävä vaikutus.

Raportin mukaan kuntayhtymä voi tuoda opetuksen sinne, missä lapset ovat, tavallisen koulun sisään. Selvityshenkilöiden ehdotus on järjestää koulu lähikouluperiaatteella. Tämä sai myös laajan kannatuksen selvityshenkilöraportin lausuntoyhenteenvedossa. (STM 49/2018).

Ensisijaisesti myös Essote-kuntayhtymän alueella lapsen koulunkäynti tulee turvata lähikouluperiaatteella, mutta akuuteissa tilanteissa, jossa lapsi tarvitsee laitoshuoltoa tutkimusta ja kuntoutusta Nenonpellon ja Sateenkaaren erityiskoulussa.

Henkilöstön osaaminen pidetään korkealla tasolla

Ammattitaitoisen henkilöstön rekrytoinneissa on haasteita koko Etelä-Savon alueella. Tällöin on tärkeää saada rekrytoitua henkilöstöä myös maakunnan ulkopuolelta. Maakunnan sisällä tulisi pyrkiä yhdenmukaiseen palkkarakenteeseen. Etelä-Savon alueella on kova kilpailu osaavasta henkilöstöstä. Tämä on huomioitava rekrytoitavien palkkarakenteessa. Kustannuskehitys ei saa olla nouseva.

SOSTERI Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä

Vaalijalan neljä päätavoitetta sote-uudistuksessa on sopusoinnussa näkemyksemme kanssa.

Itä-Savon sairaanhoitopiiri on pyrkinyt lisäämään omaa erityishuollon palvelutuahtantoa erityishuollon kustannusnousun hillitsemiseksi.

Talouden vakaus luo Vaalijalalle hyvät puitteet palvelujensa kehittämiseksi. Erityisesti palvelujen ulkokuntamyynti on parantanut tulosta. Jäsenkuntien heikon taloudellisen tilanteen vuoksi tulisi Vaalijalan kuitenkin pitää palvelujensa hinnoittelu kohtuullisena.

Vuotuisen kuntakokouksen suhtaudutaan myönteisesti, koska se mahdollistaa suoran keskusteluyhteyden Vaalijalan ja sen jäsenkuntien välille toiminnan kehittämiseksi tarpeita vastaavaksi.

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymän erityishuollon palvelut

Itä-Savon sairaanhoitopiirin kuntayhtymä vastaa Enonkosken kunnan ja Savonlinnan kaupungin kehitysvammaisten erityishuollon palveluista. Lisäksi vuoden 2020 alusta Rantasalmen kunnan ja 1.6.2020 alkaen Sulkavan kunnan sosiaalipalvelujen viranomastehtävät ovat kuuluneet sairaanhoitopiirille.

Itä-Savon sairaanhoitopiiri tuottaa omana toimintanaan kehitysvammahuollon sosiaalityöntöön palveluita, perhehoitoa ja ylläpitää 16-paikkaista kehitysvammaisten tehostetun palveluasumisen yksikköä. Rajoittamistoimenpiteitä varten tarvittava asiantuntijaryhmä on sairaanhoitopiirin omana toimintana. Suurin osa asumispalveluista sekä päivä- ja työtoimintapalveluista hankitaan ostopalveluna. Vaalijalan yksiköistä sairaanhoitopiirin alueella toimivat Pääskylahden asumispalveluyksikkö (aikaisemmin Laavunrinne) ja Harjun palvelutalo Punkaharjulla. Kuntoutusjaksot ja tahdosta riippumattoman hoito järjestetään Vaalijalan Nenonpellon yksikössä asiakkaiden tarpeen mukaan.

POHJOIS-SAVON MAAKUNTA

lisalmi

Iisalmen kaupunki yhtyy Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lausuntoon.
Kaupunki haluaa osallistua kuntakokoukseen etäyhteydellä.

Kaavi

Vaalijalan neljä päätavoitetta tulevassa sote-uudistuksessa ovat yhteneväiset Kaavin kunnan näkemyksen kanssa. Esitettyjen päätavoitteiden lisäksi Kaavin kunta toivoo Vaalijalan tuottavan liikkuvia ja etäyhteyksin tarjottavia kuntoutuspalveluja.

Keitele

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut. Tällä hetkellä Keiteleen kunta tuottaa sosiaalipalvelut itse ja terveystalot tuottaa perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalot tuotetaan mahdollisimman kattavasti peruspalveluina joko omassa organisaatiossa tai ostopalveluna Kysteriltä. Kehyysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa. Kunnan näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa vain erityisen vaativien palvelujen osalta ja kunta sekä liikelaitos Kysteri tuottavat Keiteleen kunnan muut sote-palvelut. Kunta katsoo, että palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalveluiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista. SavoGrow-alueen kunnat ovat myös pohtineet yhtenä vaihtoehtona palvelujen kokoaamista yhdelle järjestäjälle ennen sote-uudistusta. Kunnat ovat jo tehneet selvityksen sosiaalipalvelujen yhteistyöstä.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityispalveluiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen pienennyttyä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen. Toisaalta menestyminen valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta. Erityispalvelujen keskittäminen voi johtaa siihen, että palveluiden tuottamistavoille ei tulevaisuudessa löydy vaihtoehtoja jäsenkuntien alueelta. Palvelutoimintaa ja hinnoittelua olisi helpompaa vertailla ja arvioida, mikäli alueella olisi Vaalijalan lisäksi muita vastaavien palvelujen tuottajia. Kehyysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Kunnan näkemyksen mukaan keskeistä on myös resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita. Jotta Vaalijala säilyisi toimintakykyisenä, tulisi etenkin kustannusten nousua pyrkiä kaikin keinoin hillitsemään. Kehyysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %. Kunnassa on huomattu, että koronaepidemian aikana monet yksityiset palveluntuottajat ovat tarjonneet etäkuntoutuksena muun muassa neuropsykologista kuntoutusta, toimintaterapiaa, neuropsykiatriasta valmennusta ja psykologin palveluita. Myös Vaalijalan tulisi kehittää digitaalisia palveluita ja hyödyntää toiminnassaan entistä enemmän etäyhteyksiä, etähoitoa ja -kuntoutusta.

Sote-uudistuksessa Vaalijalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä. STM:n selvityksen (STM

15.9.2020

Liite 2

raportteja ja muistioita 42/2018) mukaan suurin osa erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Selvityshenkilöiden ehdotuksena on, että perusopetus järjestetään lähikouluperiaatteella. Kunta toteaa, että lapsen siirtyminen pois kotoa Nenonpellon yksikköön opetuksen järjestämisen vuoksi on pitkävaikutteinen ratkaisu ja edellyttää usein muun muassa vaativien asumispalvelujen, kuljetuspalvelujen ja erilaisten tukipalvelujen tuottamista, joilla on myös kustannuksia lisäävä vaikutus. Vaalijalalla olisi vahvaa osaamista toteuttaa opetus lasten kotipaikkakunnilla. Ensisijaisesti myös Keiteleen kunnassa lapsen koulunkäynti tulee turvata lähikouluperiaatteella. Niissä tilanteissa, jolloin lapsi tarvitsee laitoshuoltoa kuntoutusta, koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa.

2. Vaalijalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen kestön lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite. Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntija-osaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Etä-/liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito vaihtoehto pidemmille laitoshuoltojaksolle. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joiltakin osin laskevat. Lausuntopyyntöä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Muiden vuoden 2021 suoritushintojen osalta päätökset tehdään hallituksen kokouksessa 23.9.2020. Kunnan näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nostettaisi. Kuitenkin pienien kuntien asiakkaiden tarvitsemat kuntoutuspalvelut sijoittuvat useimmiten ylimpiin hintaluokkiin, joten pitkäkestoisista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Kuntien taloustilanne on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Myös vuoden 2020 talousarvio sisältää talouden tasapainotusohjelman Keiteleellä. On tärkeää, että Vaalijalan talous pysyy tasapainossa ja että investointeja tehdään harkiten. Kustannusten nousua tulisi pystyä hillitsemään monin eri keinoin.

4. Keiteleen kunta on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.

Muilta osin Keiteleen kunnalla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021-2023.

Kiuruvesi

Ei lausuntoa.

15.9.2020

Liite 2

Kuopio

Ei lausuntoa.

Lapinlahti

VaaliJalan neljä päätavoitetta sote-uudistuksessa ovat sopusoinnussa Lapinlahden kunnan näkemysten kanssa.

Liikkuvien kuntoutuspalvelujen tarpeenarvointi alueellisesti VaaliJalan toteuttamana kyselynä. Jalkautuvan toimintamallin siirtäminen suunnitelmista käytäntöön sote-kustannusten kasvun hillitsemiseksi yhteistyössä kuntien kanssa.

Haittaa voi syntyä, jos alueellisesta palvelutasosta ei pystytä huolehtimaan ja valtakunnallisen tehtävästä syntyviä kustannuksia vyörytetään jäsenkunnille.

Lausunnonantaja on mahdollista osallistua VaaliJalan kuntakokoukseen vuosittain aikataulujen puitteissa.

Leppävirta

VaaliJalan kehysuunnitelmassa todetaan yhdeksi tavoitteeksi, että VaaliJalan toiminta pysyy tulevaisuudessa kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut kaikissa maakunnissa. Tähän tavoitteeseen Leppävirran kunta toivoo VaaliJalan pyrkivän mahdollisimman kustannustehokkaasti ja siten, että VaaliJala tulevaisuudessakin keskittyy nimenomaisesti erityishuollon palveluiden kehittämiseen. Lainsäädäntöuudistusten osalta Leppävirran kunta samoin toivoo VaaliJalalta aktiivista otetta vain niiden uudistusten osalta, jotka VaaliJalan toimintakokonaisuuden osalta ovat merkittäviä, kuten vammaisia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistus tai itsemääräämisoikeuslain valmistelu.

Yhtenä tavoitteena kehysuunnitelmassa todetaan VaaliJalan toiminta valtakunnallisena palveluntuottajana. Leppävirran kunta toteaa, että VaaliJalan tulee valtakunnallisen toiminnan tavoitteesta huolimatta pystyä varmistamaan erityisesti jäsenkuntiensa sekä erityishuoltopiirin palvelutarpeeseen vastaaminen. Palvelutarjonnan tulee jatkossakin keskittyä ja kohdentua erityishuoltoa tarvitseviin asiakasryhmiin.

Leppävirran kunta toteaa, että suunta avopalveluiden ja liikkuvien palveluiden vahvistamiseen on oikean suuntainen. Asiakkaan toimintaympäristössä toimiminen mitä todennäköisemmin vähentää laituskuntoutuksen kestoa ja tarvetta. On lisäksi huomioitava, että VaaliJalan tulee käydä jäsenkuntien kanssa jatkuvaa tiivistä keskustelua asiakkaan palvelutarpeeseen vastaamiseksi mahdollisimman oikealla tavalla oikea-aikaisesti. Satunnaisesti palvelukokonaisuuksiin on VaaliJalan taholta esitetty palveluita, joita jäsenkunnassa ei ole arvioitu tarpeelliseksi tai edes pyydetty järjestämään asiakkaalle.

Leppävirran kunta toteaa, että säännöllisesti kunnan omien avopalveluiden tueksi tarvitaan VaaliJalan avopalveluista mm. poliklinikan palveluita. Pohjois-Savon poliklinikan palveluissa on ilmennyt haasteita henkilöstöresurssien riittävyyden ja palvelutarpeeseen vastaamisen osalta. Leppävirran kunta toteaa, että tästä syystä avohuollon palvelutoiminnan kehittämisen tulisi keskittyä jo olemassa olevien, esimerkiksi poliklinikkapalveluiden toimivuuteen. Mikäli poliklinikkapalvelut saadaan toimivimmiksi liikkuvien kuntoutuspalveluiden avulla, on suunta oikea. Kuntoutuspoliklinikan asiantuntemusta tulisi nimenomaisesti saada enemmän asiakkaiden

15.9.2020

Liite 2

omaan toimintaympäristöön. Vaalijalan tulee ottaa käyttöön aktiivisesti myös digitalisaation luomia mahdollisuuksia etähoivan ja -kuntoutuksen keinoin.

Leppävirran kunta lisäksi toteaa, ettei se ole toistaiseksi esittänyt Vaalijalalle erillistä toivetta päivätoiminnan ja vaativan lasten ja nuorten tilapäishoidon käynnistämiseksi. Tilapäishoidon tarve on harkittava yksilöllisesti ja Leppävirran kokoisessa kunnassa tarve on vähäistä, johon keskitetty palvelu ei välttämättä vastaa.

Vaalijalan kuntayhtymä on kehysuunnitelmassaan kiinnittänyt huomiota kustannusten nousun hillitsemiseen mm. työvuorosunnittelun ja työkykyjohtamisen keinoin. Joiltakin osin palveluiden hintaluokittelun mukaiset suoritushinnat ovat nousseet, joiltain osin pysyneet ennallaan ja joiltakin osin jopa laskeneet. On arvioitu, että Nenonpellon yksiköiden talous kiris-tyy tulevaisuudessa huomattavasti. Silti Leppävirran kunta toteaa, että Vaalijalan kustannusten kasvu on ollut kunnalle merkittävää viimeisen kahden vuoden aikana. Tästä syystä edelleen pyydetään Vaalijalan kuntayhtymän hallituksen arviointia mm. kuntoutushintaluokittelun vaikutuksista kustannusten nousuun. Leppävirran kunta toivoo Vaalijalalta kunnille koituvien kustannusten hillintää kaikin käytettävissä olevin keinoin. Vaalijalan kustannusten tulisi pysyä vuonna 2021 samalla tasolla, kuin vuonna 2020.

Leppävirran kunta on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.

Pielavesi

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut. Tällä hetkellä Pielaveden kunta tuottaa sosiaalipalvelut itse ja terveystalvet tuottaa perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveystalvet tuotetaan mahdollisimman kattavasti perustalvetuina joko omassa organisaatiossa tai ostopalveluna Kysteriltä. Kehysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastalvetiin myös avopalveluissa. Kunnan näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa vain erityisen vaativien palvelujen osalta ja kunta sekä liikelaitos Kysteri tuottavat Pielaveden kunnan muut sote-palvelut. Kunta katsoo, että palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumistalvetuiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista. Savogrow-alueen kunnat ovat myös pohtineet yhtenä vaihtoehtona palvelujen kokoaamista yhdelle järjestäjälle ennen sote-uudistusta. Kunnat ovat jo tehneet selvityksen sosiaalipalvelujen yhteistyöstä.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityistalvetuiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen pienennytyä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen. Toisaalta menestyminen valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta. Erityistalvetuiden keskittäminen voi johtaa siihen, että palveluiden tuottamistalvetuille ei tulevaisuudessa löydy vaihtoehtoja jäsenkuntien alueelta. Palvelutoimintaa ja hinnoittelua olisi helpompi vertailla ja arvioida, mikäli alueella olisi Vaalijalan lisäksi muita vastaavien palvelujen tuottajia. Kehysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Kunnan näkemyksen mukaan keskeistä on myös resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita. Jotta Vaalijala säilyisi toimintakykyisenä, tulisi etenkin kustannusten nousua pyrkiä kaikin keinoin hillitsemään.

15.9.2020

Liite 2

Kehysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %. Kunnassa on huomattu, että koronaepidemian aikana monet yksityiset palveluntuottajat ovat tarjonneet etäkuntoutuksena muun muassa neuropsykologista kuntoutusta, toimintaterapiaa, neuropsykiatrista valmennusta ja psykologin palveluita. Myös VaaliJalan tulisi kehittää digitaalisia palveluita ja hyödyntää toiminnassaan entistä enemmän etäyhteyksiä, etähoitoa ja -kuntoutusta.

Sote-uudistuksessa VaaliJalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi VaaliJalan kuntayhtymä. STM:n selvityksen (STM raportteja ja muistioita 42/2018) mukaan suurin osa erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Selvityshenkilöiden ehdotuksena on, että perusopetus järjestetään lähikouluperiaatteella. Kunta toteaa, että lapsen siirtyminen pois kotoa Nenonpellon yksikköön opetuksen järjestämisen vuoksi on pitkävaikutteinen ratkaisu ja edellyttää usein muun muassa vaativien asumispalvelujen, kuljetuspalvelujen ja erilaisten tukipalvelujen tuottamista, joilla on myös kustannuksia lisäävä vaikutus. VaaliJalalla olisi vahvaa osaamista toteuttaa opetus lasten kotipaikkakunnilla. Ensisijaisesti myös Pielaveden kunnassa lapsen koulunkäynti tulee turvata lähikouluperiaatteella. Niissä tilanteissa, jolloin lapsi tarvitsee laitoshuoltoa kuntoutusta, koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa.

2. VaaliJalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen keskon lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite. Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntija-osaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Etä-/liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito vaihtoehto pidemmille laitoshuoltosjaksoille. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joiltakin osin laskevat. Lausuntopyyntöä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Muiden vuoden 2021 suoritehintojen osalta päätökset tehdään hallituksen kokouksessa 23.9.2020. Kunnan näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nostettaisi. Kuitenkin pien-tenkin kuntien asiakkaiden tarvitsemat kuntoutuspalvelut sijoittuvat useimmiten ylimpiin hintaluokkiin, joten pitkäkestoisista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Kuntien taloustilanne on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Myös vuoden 2020 talousarvio sisältää talouden tasapainotusohjelman. On tärkeää, että VaaliJalan talous pysyy tasapainossa ja että investointeja tehdään harkiten. Kustannusten nousua tulisi pystyä hillitsemään monin eri keinoin.

4. Pielaveden kunta on kiinnostunut osallistumaan VaaliJalan kuntakokoukseen vuosittain.

15.9.2020

Liite 2

Muilta osin Pielaveden kunnalla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021–2023.

Rautalampi

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut. Tällä hetkellä Rautalammin kunta tuottaa sosiaalipalvelut itse ja terveyspalvelut tuottaa Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelut tuotetaan mahdollisimman kattavasti peruspalveluina joko omassa organisaatiossa tai Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymän toimesta. Näin ollen kaikkia kuntoutus- tai avohuollon palveluita ei ole kunnan näkökulmasta mielekästä tuottaa Vaalijalan toimesta.

Kehysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa. Kunnan näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa vain erityisen vaativien palvelujen osalta ja kunta sekä Sisä-Savon terveydenhuollon kuntayhtymä tuottavat ensisijaisesti palvelut. Vaalijalan kuntoutuspalveluilta toivotaan aktiivisuutta siirtää asiakkaita myös peruspalveluiden suuntaan.

Kunta katsoo, että palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalveluiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista. SavoGrow-alueen kunnat ovat myös pohtineet yhtenä vaihtoehtona palvelujen kokoamista yhdelle järjestäjälle ennen sote-uudistusta. Kunnat ovat jo tehneet selvityksen sosiaalipalvelujen yhteistyöstä.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityispalveluiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen mahdollisesti pienentyessä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen. Toisaalta menestyminen valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta. Erityispalvelujen keskittäminen voi johtaa siihen, että palveluiden tuottamistavoille ei tulevaisuudessa löydy vaihtoehtoja jäsenkuntien alueelta. Palvelutoimintaa ja hinnoittelua olisi helpompi vertailla ja arvioida, mikäli alueella olisi Vaalijalan lisäksi muita vastaavien palvelujen tuottajia. Kehysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Kunnan näkemyksen mukaan keskeistä on myös resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita. Jotta Vaalijala säilyisi toimintakykyisenä, tulisi etenkin kustannusten nousua pyrkiä kaikin keinoin hillitsemään.

Kehysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %. Kunnassa on huomattu, että koronaepidemian aikana monet yksityiset palveluntuottajat ovat tarjonneet etäkuntoutuksena muun muassa neuropsykologista kuntoutusta, toimintaterapiaa, neuropsykiatriasta valmennusta ja psykologin palveluita. Myös Vaalijalan tulisi kehittää digitaalisia palveluita ja hyödyntää toiminnassaan entistä enemmän etäyhteyksiä, etähoitoa ja -kuntoutusta.

Sote-uudistuksessa Vaalijalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä. STM:n selvityksen (STM raportteja ja muistioita 42/2018) mukaan suurin osa erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Selvityshenkilöiden ehdotuksena on, että perusopetus järjestetään lähikouluperiaatteella. Kunta toteaa, että lapsen siirtyminen pois kotoa Nenonpellon yksikköön opetuksen järjestämisen vuoksi on pit-

15.9.2020

Liite 2

kävaikutteinen ratkaisu ja edellyttää usein muun muassa vaativien asumispalvelujen, kuljetuspalvelujen ja erilaisten tukipalvelujen tuottamista, joilla on myös kustannuksia lisäävä vaikutus. Lapsen muuttaminen varhain pois kotoaan koulunkäynnin vuoksi ei ole lapsen kannalta paras ratkaisu. Vaalijalalla olisi vahvaa osaamista toteuttaa opetus lasten kotipaikkakunnilla tai tukea kunnan perusopetusta opetuksessa. Ensisijaisesti myös Rautalammin kunnassa lapsen koulunkäynti tulee turvata lähikouluperiaatteella. Niissä tilanteissa, jolloin lapsi tarvitsee laitospaikkaa koulutusta, koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa mahdollisimman lyhytkestoisena.

2. Vaalijalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen kestön lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite. Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntija-osaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Etä-/liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito vaihtoehto pidemmille laitospaikoille. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joiltakin osin laskevat. Lausuntopyyntöä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Muiden vuoden 2021 suoritehintojen osalta päätökset tehdään hallituksen kokouksessa 23.9.2020. Kunnan näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nostettaisi. Kuitenkin pienien kuntien asiakkaiden tarvitsemat kuntoutuspalvelut sijoittuvat useimmiten ylimpiin hintaluokkiin, joten pitkäkestoisista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Kuntien taloustilanne on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Myös vuoden 2020 talousarvio sisältää talouden tasapainotusohjelman. On tärkeää, että Vaalijalan talous pysyy tasapainossa ja että investointeja tehdään harkiten. Kustannusten nousua tulisi pystyä hillitsemään monin eri keinoin.

4. Rautalammin kunta on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.

Muilta osin Rautalammin kunnalla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021–2023.

Rautavaara

Kun sote- ja maakuntauudistuksen myötä erityishuoltopiirin kuntayhtymän toiminta varoineen ja velkoineen siirtyy maakunnalle, on kuitenkin turvattava Itä-Suomen kuntoutuksen erityispalvelujen saatavuus KYS-erva-alueella tarvittaessa omana organisaationaan.

15.9.2020

Liite 2

Liikkuvien ja mobiilikuntoutuspalveluiden järjestämisen puolesta Rautavaaran kunnan perusturvalautakunta otti jo omatoimisesti kantaa 14.8.2018 § 69 vastauksessaan Vaalijalan kehysuunnitelmaan 2019 - 2021. Kuntayhtymän puolelta näitä ei ole kuitenkaan kuntaan tarjottu. Samassa kunnan lausunnossa vuonna 2018 kunta ei katsonut tarkoituksenmukaiseksi sitä, että kuntayhtymä toimii erityiskoulun ylläpitäjänä, eikä se katso sitä edelleenkaan.

Vaalijalan kuntayhtymän ei tule talouttaan vahvistaa peruskuntien kustannuksella. Lisäksi kiinteistöinvestointeihin tulee suhtautua varauksellisesti, koska maakunta vuokraa nykyiset sote-kiinteistöt kunnilta ja kuntayhtymiltä vain kolmeksi vuodeksi + yksi optiovuosi.

Siilinjärvi

Erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten määrä on kasvussa ja näin ollen vaativalle psykososiaaliselle hoidolle ja kuntoutukselle on tarvetta yhä enenevässä määrin. Vaalijalan kuntayhtymän rooli toimia kehitysvammaisuuden erityisosaamista ja muiden erityistä tukea tarvitsevien henkilöiden erityisosaamista vaativien kuntoutuspalvelujen tuottajana ja maakunnallisena toimijana on tulevassa sote-uudistuksessa tarkoituksenmukaista. Kuntayhtymän palveluja tulee edelleen kehittää siten, että Vaalijala keskittyy entistä enemmän vaativiin erityisosaamista vaativiin tehtäviin. Kuntalaisten näkökulmasta on merkittävää, että alueella on tarjolla vaativia kuntoutuspalveluja ja palvelut voidaan järjestää kohtuullisen välimatkan päässä omasta kotikunnasta.

Kuntoutuspalvelulla on tärkeä rooli lapsen, nuoren tai aikuisen toimintakyvyn parantamisessa arjessa ja kehityksen poikkeavuuden aiheuttaman haitan lievittämisessä. Kuntoutuksen osalta liikkuvat kuntoutuspalvelut ovat tärkeä palvelu, sillä ne mahdollistavat asiakkaan selviytymistä omassa kotiympäristössä. Liikkuvien kuntoutuspalvelujen juurtuminen osaksi palvelukokonaisuutta vaatii vielä työtä. Palvelusisällön tunnetuksi tekemiseen on kiinnitettävä edelleen huomiota ja palvelua nostettava vahvemmin yhtenä vaihtoehtona esille mietittäessä asiakkaan ja hänen omaistensa kanssa asiakkaalle sopivia kuntoutuspalveluja. Tiivis yhteistyö kuntatyöntekijöiden kanssa asiakkaiden palvelutarpeen arvioinnissa, palveluiden järjestämisessä ja asiakkaiden tukemisessa omassa arkiympäristössä selviytymiseen ovat edelleen yhteistoiminnan keskeisimpiä asioita.

Jäsenkuntien näkökulmasta on tärkeää huolehtia siitä, ettei kuntayhtymän palvelurakenteen ylläpito tuota jäsenkunnille kustannusten nousupainetta. Kustannuskehitys on pidettävä kurissa ja suoritehintojen on seurattava kuntatalouden tiukkenevää kehitystä.

Siilinjärven kuntaa kiinnostaa osallistua Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain. Siilinjärven kunta toivoo myös etäyhteysmahdollisuuksia kokouksiin osallistumisten osalta.

Sonkajärvi

Sonkajärven kunta yhtyy Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lausuntoon. Kunta on kiinnostunut osallistumaan kuntakokoukseen etäyhteydellä.

15.9.2020

Liite 2

Suonenjoki

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut. Suonenjoen tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelut tuotetaan mahdollisimman kattavasti peruspalveluina. Vaalijala täydentää peruspalveluja erityistason palveluilla.

Kehysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa. Suonenjoen kaupungin näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa erityisesti erityisen vaativien palvelujen osalta.

Palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa erittäin runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalveluiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityispalveluiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen pienennyttyä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen.

Vaalijalan menestyminen valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi myös kustannustehokkuutta. Kehitysvammaisten erityispalvelujen keskittäminen ei ole välttämättä jäsenkuntien edun mukaista. Palvelutoimintaa ja hinnoittelua olisi helpompaa vertailla ja arvioida kunnissa, mikäli alueella olisi Vaalijalan lisäksi muita vastaavien palvelujen tuottajia.

Kehysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Suonenjoen näkemyksen mukaan keskeistä on myös Vaalijalan resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita. Jotta Vaalijala säilyisi toimintakykyisenä, tulisi etenkin kustannusten nousua pyrkiä kaikin keinoin hillitsemään.

Kehysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään jatkuvasti, tarvittaessa nopeastikin. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %.

Koronapandemian aikana monet yksityiset palveluntuottajat ovat tarjonneet etäkuntoutuksena muun muassa neuropsykologista kuntoutusta, toimintaterapiaa, neuropsykiatrista valmennusta ja psykologin palveluita. Myös Vaalijalan tulisi kehittää sähköisiä palveluita ja hyödyntää toiminnassaan entistä enemmän kustannustehokkaita etäyhteyksiä, etähoitoa ja -kuntoutusta.

Sote-uudistuksessa Vaalijalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä. Suonenjoen kannalta koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa niissä tilanteissa, joilloin koulunkäyntiä ei ole mahdollista toteuttaa lähikoulussa.

2. Vaalijalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen keskon lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite.

Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntijaosaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta.

15.9.2020

Liite 2

Etä- tai liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito kustannustehokas vaihtoehto pidemmille laitostuntoutusjaksoille. Erilaiset digitaaliset tai etänä tapahtuvat erityis- palvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joiltakin osin laskevat. Lausuntopyyntöä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Suonenjoen kaupunki toteaa, että Vaalijalan taloutta tulee tarkastella kokonaisuutena, ei yksikkökohtaisesti. Suoritehinnoista tulee käydä vuosittain keskustelut kuntien edustajien kanssa ja suoritehinnat tulee olla kuntien tiedossa viimeistään elokuun loppuun mennessä, jotta kunnat voivat huomioida ne omissa talousarvioissaan.

Suonenjoen näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nosteta vuodelle 2021, koska pitkäkestoista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Vaalijan on syytä tiedostaa ja huomioida toiminnassaan jäsen kuntien taloustilanne, joka on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Vuoden 2021 talousarvion tekeminen on haasteellista myös Suonenjoella. Vaalijalassa tavoitteena tulee olla kustannusten hillintä ja se, että investointeja tehdään harkiten. Kustannuksia tulee pystyä laskemaan ja hillitsemään kaikin mahdollisin keinoin.

4. Suonenjoen kaupunki on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.

Muilta osin Suonenjoen kaupungilla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021-2023.

Tervo

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon palvelut. Tervon kunta pitää tärkeänä että, Vaalijala pysyy yhtenä palvelukokonaisuutena sote-uudistuksessa.

Kehysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa. Tervon kunnan näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa erityisen vaativien palvelujen osalta. Kunta katsoo, että palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalveluiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityispalveluiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen pienentyttyä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen. Valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta.

Kehysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Tervon kunnan näkemyksen mukaan keskeistä on myös resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita kustannus tehokkaasti.

Kehysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien

15.9.2020

Liite 2

ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %. Tarjonnan jäsenkuntien ulkopuolelle näemme positiivisena kehityksenä. Sote-uudistuksessa Vaalijalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä. Tervon kunta toteaa, että niissä tilanteissa, jolloin lapsi tarvitsee laitospalveluita kuntoutusta, koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa.

2. Vaalijalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen keskon lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite.

Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikkuvien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntijaosaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joitakin osin laskevat. Lausuntopyynnössä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Muiden vuoden 2021 suoritehintojen osalta päätökset tehdään hallituksen kokouksessa 23.9.2020. Kunnan näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nostettaisi. Kuitenkin pienien kuntien asiakkaiden tarvitsemat kuntoutuspalvelut sijoittuvat useimmiten ylimpiin hintaluokkiin, joten pitkäkestoisista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Kuntien taloustilanne on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Toivomme Vaalijalan talouden pysyvän tasapainossa ja että investointeja tehdään harkiten. Kustannusten nousua tulisi pystyä hillitsemään monin eri keinoin.

4. Kuntakokoukset ja kuntavierailut ovat toiminnan ja kunnan ajantasaisen tiedon ylläpitämisessä tärkeitä yhteistyön muotoja, joihin Tervo osallistuu mielellään.

Tervon kunnalla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021-2023.

Tuusniemi

Ei lausuntoa.

Varkaus

Vaalijalan osaaminen vaativien erityispalvelujen tuottajana on merkittävä ja valtakunnallisesti tarve vaativalle psykososiaaliselle hoidolle ja kuntoutukselle niin lasten ja nuorten kuin aikuistenkin osalta on kasvava. Itä-Suomen ja itäsuomalaisten näkökulmasta on merkittävää, että alueella on tarjolla vaativia kuntoutuspalveluita. Asiakasnäkökulmasta avo- ja kuntoutuspalvelut tulee tuottaa mahdollisimman lähellä asiakkaan asuinpaikkaa; paikallisesti yhteistyö erityisesti Vaalijalan avopalveluiden kanssa on toimivaa ja kuntataloudenkin näkökulmasta kannattavaa. Vaalija-

15.9.2020

Liite 2

lan erikoistuminen valtakunnalliseksi erityispalvelujen tuottajaksi lisää kuntayhtymän mahdollisuutta toimia alueellisena osaamiskeskuksena tuottamiensa palveluiden osalta. Jäsenkuntien näkökulmasta edellytyksenä valtakunnalliselle toiminnalle on kuitenkin myös se, ettei kuntayhtymän palvelurakenteen ylläpito tuota jäsenkunnille kustannusten nousupaineita esimerkiksi kasvavien suoritehintojen kautta. Vaalijalan asema vaativien erityispalvelujen tuottajana tulee määrittämään sote-uudistuksen tavoitteiden ja organisoitumisen kautta.

Liikkuvat kuntoutuspalvelut mahdollistaisivat paitsi asiakkaiden selviytymistä omalla paikkakunnallaan myös kuntoutuspalveluiden kustannustehokkaampaa järjestämistä kuntoutusjaksojen mahdollisesti lyhentyessä ja palvelurakenteen kevennyessä.

Liikkuvien kuntoutuspalveluiden kokeilun ja käyttöönoton arviointi tulee olla mukana asiakaskohtaisissa ratkaisuissa, ja keinoja tähän tulee etsiä kuntien ja kuntayhtymän välisissä yhteistyöpalavereissa. Kaiken kaikkiaan kuntayhtymältä edellytetään tiivistä yhteistyötä kuntien kanssa asiakkaiden palvelutarpeen arvioimisessa, palveluiden järjestämisessä ja asiakkaiden tukemisessa omassa asuinympäristössään selviytymiseen. Liikkuvien palveluiden hinnoittelussa tulee kuitenkin huomioida jäsenkuntien mahdollisuus hankkia palveluita.

Myönteistä on, että Vaalijalan talous on vahvalla pohjalla. Suoritehintojen määrittelyssä on kuitenkin huomioitava kuntien mahdollisuus hankkia palveluita. Erityisesti vaativien kuntoutuspalvelujen tuottamisessa on huomioitava palveluiden järjestämisen kustannustehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus – kuntayhtymän on tarkasteltava palvelukokonaisuuksiensa sisältöjä ja järjestämistapoja huomioiden riittävä palvelutaso kuntoutuspalveluissa ja tarvittaessa karsimaan epätarkoituksenmukaisia palveluja. Nykyiset erityisesti vaativien kuntoutuspalvelujen kustannukset ovat liian suuret kuntatalouden näkökulmasta.

Lausunnonantaja on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokouksiin – kuntakokousten järjestämisessä on tarkoituksenmukaista hyödyntää etäyhteyksiä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että kehitysvammaisten laitoshoidtoa on saatu purettua Varkauden ja Joroisten yhteistoiminta-alueella. Vaalijalan kuntayhtymä tuottaa merkittävän osan yhteistoiminta-alueen kehitysvammaisten avopalveluista niin asumisen kuin työ- ja päivätoiminnankin osalta. Suunnitelmakaudella keskeisimpänä yhteistyötavoitteena on edelleen tehokkaan avopalvelutoiminnan ylläpitäminen siten, että asiakkaita voidaan tukea omissa asuinympäristöissään selviytymiseen. Tähän edellytetään myös Vaalijalan kuntayhtymän yhteistyössä sitoutuvan.

Lisäksi kaupunginhallitus toteaa, että Vaalijalan palveluiden hintojen tulee olla sellaisella tasolla, että tavoiteltava asema valtakunnallisena palveluntuottajana vahvistuu.

Vaalijalan tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota kustannuskehitykseen ja palvelujen hinnoittelun tasoon. Toimintoja on sopeutettava talouden asettamien reunaehtojen mukaisiksi.

Kiinteistöinvestoinneissa on otettava huomioon kuntien rahoitusaseman heikentyminen.

Vesanto

1. Vaalijalan yhtenä päätavoitteena sote-uudistuksessa on, että palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena, johon kuuluvat kaikki kuntoutuspalvelut ja avohuollon

15.9.2020

Liite 2

palvelut. Tällä hetkellä Vesannon kunta tuottaa sosiaalipalvelut itse ja terveysterveyspalvelut tuottaa perusterveydenhuollon liikelaitos Kysteri. Tavoitteena on, että sosiaali- ja terveysterveyspalvelut tuotetaan mahdollisimman kattavasti peruspalveluina joko omassa organisaatiossa tai ostopalveluna Kysteriltä. Kehysuunnitelmassa on todettu, että keskeinen tehtävä Vaalijalle on vastata vaativimpiin asiakastarpeisiin myös avopalveluissa. Kunnan näkemyksen mukaan Vaalijalan tehtävänä on täydentää palvelutuotantoa vain erityisen vaativien palvelujen osalta ja kunta sekä liikelaitos Kysteri tuottavat Vesannon kunnan muut sote-palvelut. Kunta katsoo, että palvelurakenteiden kehittämisen osalta muun muassa runsaasti tukea tarvitsevien kehitysvammaisten asumispalveluiden kehittäminen on tarkoituksenmukaista. SavoGrow-alueen kunnat ovat myös pohtineet yhtenä vaihtoehtona palvelujen kokoaamista yhdelle järjestäjälle ennen sote-uudistusta. Kunnat ovat jo tehneet selvityksen sosiaalipalvelujen yhteistyöstä.

Itä-Suomen etuna on, että alueella toimii valtakunnallinen julkinen ja toimintakykyinen erityispalveluiden tuottaja myös tulevaisuudessa. Jäsenkunnat voivat hyötyä ulkokuntien palvelutoiminnan ostoista asiakasmaksutulojen pienennyttyä asiakasmaksulain uudistuksesta johtuen. Toisaalta menestyminen valtakunnallisena toimijana ja omana organisaationaan edellyttää erityisosaamisen lisäksi kustannustehokkuutta. Erityispalvelujen keskittäminen voi johtaa siihen, että palveluiden tuottamistavoille ei tulevaisuudessa löydy vaihtoehtoja jäsenkuntien alueelta. Palvelutoimintaa ja hinnoittelua olisi helpompaa vertailla ja arvioida, mikäli alueella olisi Vaalijalan lisäksi muita vastaavien palvelujen tuottajia. Kehysuunnitelmassa on todettu tärkeimmäksi lähtökohdaksi palvelujen kysyntään vastaaminen. Kunnan näkemyksen mukaan keskeistä on myös resurssien joustava sopeuttaminen vastaamaan kysynnän vaihteluita ja toiminnan kehittämistarpeita. Jotta Vaalijala säilyisi toimintakykyisenä, tulisi etenkin kustannusten nousua pyrkiä kaikin keinoin hillitsemään. Kehysuunnitelman mukaan palvelujen sisältöä kehitetään ja suunnataan jatkuvasti, tarvittaessa nopeasti. Kuntoutuspalvelujen myynnistä nykyisten jäsenkuntien ulkopuolelle suuntautuu suunnitelmakauden lopussa yli 50 %, tällä hetkellä luku on 40 %. Kunnassa on huomattu, että koronaepidemian aikana monet yksityiset palveluntuottajat ovat tarjonneet etäkuntoutuksena muun muassa neuropsykologista kuntoutusta, toimintaterapiaa, neuropsykiatriasta valmennusta ja psykologin palveluita. Myös Vaalijalan tulisi kehittää digitaalisia palveluita ja hyödyntää toiminnassaan entistä enemmän etäyhteyksiä, etähoitoa ja -kuntoutusta.

Sote-uudistuksessa Vaalijalalla on tavoitteena myös, että Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä jatkaa toistaiseksi Vaalijalan kuntayhtymä. STM:n selvityksen (STM raportteja ja muistioita 42/2018) mukaan suurin osa erityishuoltopiireistä on siirtämässä kouluja osaksi kuntien perusopetusta. Selvityshenkilöiden ehdotuksena on, että perusopetus järjestetään lähikouluperiaatteella. Kunta toteaa, että lapsen siirtyminen pois kotoa Nenonpellon yksikköön opetuksen järjestämisen vuoksi on pitkävaikutteinen ratkaisu ja edellyttää usein muun muassa vaativien asumispalvelujen, kuljetuspalvelujen ja erilaisten tukipalvelujen tuottamista, joilla on myös kustannuksia lisäävä vaikutus. Vaalijalalla olisi vahvaa osaamista toteuttaa opetus lasten kotipaikkakunnilla. Ensisijaisesti myös Vesannon kunnassa lapsen koulunkäynti tulee turvata lähikouluperiaatteella. Niissä tilanteissa, jolloin lapsi tarvitsee laitoshuoltoa kuntoutusta, koulunkäynti on tärkeää turvata Sateenkaaren erityiskoulussa.

2. Vaalijalan palvelutoiminnan tavoite arvioida ja selvittää haasteellisia tilanteita asiakkaan omassa toimintaympäristössä on kannatettava. Kuntoutusjaksojen kestön lyhentäminen ja vaikuttavuuden parantaminen on myös kunnan näkökulmasta keskeinen tavoite. Kehysuunnitelmassa on todettu, että lyhyellä aikavälillä liikku-

15.9.2020

Liite 2

vien kuntoutuspalvelujen laajentaminen nykyisessä kuntien taloudellisessa tilanteessa on kuitenkin vaikea tehtävä. Kunnan näkemyksen mukaan asiantuntija-osaaminen tulee tarvittaessa tuoda päiväkoteihin, kouluihin, asumispalveluihin ja muihin arjen ympäristöihin hyödyntäen myös etäyhteyttä ja etäkonsultaatiomahdollisuutta kaikkien ammattiryhmien osalta. Etä-/liikkuvien kuntoutuspalvelujen tulisi olla aito vaihtoehto pidemmille laituskuntoutusjaksoille. Erilaiset digitaaliset/etänä tapahtuvat erityispalvelut ja yhteydenpitokanavat voisivat olla luonteva ja merkittävä osa asiakkaan palvelukokonaisuutta.

3. Kuntayhtymän hallitus on 10.6.2020 päättänyt, että Nenonpellon yksikköjen kuntoutushintaluokkien hinnat pysyvät vuonna 2021 samana kuin kuluvana vuonna tai joiltakin osin laskevat. Lausuntopyynnössä on todettu, että tästä johtuen Nenonpellon yksiköiden talous kiristyy huomattavasti. Muiden vuoden 2021 suorittehintojen osalta päätökset tehdään hallituksen kokouksessa 23.9.2020. Kunnan näkökulmasta on lähtökohtaisesti kannatettavaa, että hintoja ei nostettaisi. Kuitenkin pien-tenkin kuntien asiakkaiden tarvitsemat kuntoutuspalvelut sijoittuvat useimmiten ylimpiin hintaluokkiin, joten pitkäkestoisista kuntoutuksista aiheutuvat kustannukset voivat olla kunnalle kohtuuttoman suuria.

Kuntien taloustilanne on ollut viime vuosina erittäin kireä ja koronaepidemia on tuonut uusia taloudellisia haasteita tuleville vuosille. Myös vuoden 2020 talousarvio sisältää talouden tasapainotusohjelman. On tärkeää, että Vaalijalan talous pysyy tasapainossa ja että investointeja tehdään harkiten. Kustannusten nousua tulisi pystyä hillitsemään monin eri keinoin.

4. Vesannon kunta on kiinnostunut osallistumaan Vaalijalan kuntakokoukseen vuosittain.

Muilta osin Vesannon kunnalla ei ole huomautettavaa Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2021-2023.

Vieremä

Vieremän kunta yhtyy Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän lausuntoon.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymä

Kokonaisuutena Vaalijalan kehysuunnitelmassa 2021- 2023 on kuvattu hyvin valitseva hallinnollinen ja lainsäädännöllinen tila, joka osaltaan viivästyttää erityisesti avopalveluiden palvelurakenteen kehittämistä.

Suunnitelmassa palvelutoiminnan tavoitteeksi on esitetty, että haasteellisten tilanteiden arviointi ja selvittäminen tapahtuvat kaikkien asiakasryhmien osalta asiakkaan omassa toimintaympäristössä. Työkäytännöllä tavoitellaan kuntoutuksen vaikuttavuutta ja kustannussäästöjä. Mikäli tällä tarkoitetaan liikkuvia palveluita asiakkaan omaan asuin- ja toimintaympäristöön, suunta on tarkoituksenmukainen. Liikkuvien palveluiden työmallit ja kustannukset tulevat kuitenkin olemaan haaste. Kuntayhtymä näkee, että liikkuvat palvelut tulee tuottaa seudullisina ja maakunnallisina palveluina, jolloin palvelujen kustannustaso säilyy kohtuullisena ja alueellinen osaaminen vahvistuu. Liikkuvien palveluiden sisällössä tulee korostua paikallisten toimijoiden konsultointi ja koulutus suoran asiakastyön sijaan. Liikkuvissa palveluissa tulee huomioida myös etäyhteyksien käyttäminen.

15.9.2020

Liite 2

Palvelutoiminnan kuvatuista riskeistä kuntayhtymä näkee merkittävimpänä kunta-sektorin taloudellisen kantokyvyn. Vaalijalan tulee huomioida kuntien taloudellinen tilanne niin, ettei palveluiden hintataso nouse kehysuunnitelman vuosina. Palveluasumisen hintatason tulee noudattaa vastaavien kilpailutettujen palveluiden hintatasoa.

Vastaukset erilliskysymyksiin:

Kuntayhtymä katsoo, että sote-uudistuksessa ei tavoitella Vaalijalan palvelujen säilymistä yhtenä kokonaisuutena. Asiakasnäkökulmasta avo- ja kuntoutuspalvelut tulee tuottaa mahdollisimman lähellä asiakkaan asuinpaikkaa. Tämä mahdollistetaan kuntayhtymän asiakkaille vain seudullisina ja maakunnallisina palveluina. Vaalijalan asema KYS:n erityisvastuualueen palvelujen tuottajana tulee määrittymään sote-uudistuksen tavoitteiden ja organisoitumisen kautta.

Liikkuvien palveluiden edistämisessä tärkeää on tarkentaa mille maantieteelliselle alueelle palveluita tarjotaan, onko liikkuvilla palveluilla omia maakunnallisia työnteekijöitä ja miten palvelut hyödyntävät etäyhteyksillä tapahtuvaa kohtaamista. Liikkuvien palvelujen hintataso oheiskustannuksineen tulee vastata kuntien oman tuotannon kustannustasoa.

Talouden vahvistaminen laajentamalla palvelujen myyntiä valtakunnallisesti on myönteinen kehitys. Merkittävää kuitenkin on, että jäsenkunnat käyttävät Vaalijalan palveluita ilman kilpailutusta. Palvelujen hintatason Vaalijala määrittelee itse, jolloin käytäntö vahvistaa sen taloutta. Kuntayhtymällä ei ole mahdollisuutta vaikuttaa asiakaspalveluostojen hintatasoon. Nykyisessä kuntatalouden tilassa Vaalijalan palvelujen hintataso on liian korkea. Tämä on johtanut kuntayhtymässä ostojen vähentämiseen ja oman tuotannon vahvistamiseen.

Kuntakokouksien luonne on lähinnä informatiivinen, jolloin lausunnon antajan mahdollisuudet vaikuttaa käsiteltäviin asioihin ovat rajalliset. Lausunnonantaja on kiinnostunut osallistumaan kuntakokoukseen etäyhteydellä.

Kuntayhtymä palvelujen järjestäjänä

Kuntayhtymän kokonaistavoitteena palvelujen järjestämisessä on edelleen lähialueella tuotettavat palvelut, jotka vastaavat asiakkaiden palvelutarpeisiin. Tämä edellyttää peruspalveluiden vahvistamista ja erityisosaamisen lisäämistä peruspalveluissa. Erityisen tärkeää lähi- ja seudulliset palvelut ovat lasten ja nuorten kohdalla perhesiteiden ja kasvuympäristön säilyttämiseksi. Tätä palveluverkostoa voivat tukea Vaalijalan kuntayhtymän asiakastyötä tukevat liikkuvat palvelut.

Kehitysvammaisten palvelut tulee integroida mahdollisimman laajasti olemassa oleviin peruspalveluihin. Vammaisten lähi- ja seudullisten palveluiden lisäksi tulevaisuudessa tarvitaan maakunnallinen erityispalveluyksikkö, joka tulee tekemään vaativien asiakkaiden moniammatilliset arvioinnit ja hoito- ja kuntoutussuunnitelmat ja joka konsultoi seudullisia palveluita tarvittaessa jalkautuen asiakkaan toimintaympäristöön.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymän toiminta-alueella on riittävä määrä kehitysvammaisten erityyppisiä asumispalveluita mukaan lukien vammaisten lasten tilapäishoitopaikkoja eikä lisäostoihin ole tarvetta. Kuntayhtymän tavoitteena on vahvistaa

15.9.2020

Liite 2

kehitysvammaisten asumispalveluita omana tuotantona palvelun laadun ja kokonaistaloudellisuuden varmentamiseksi.

Ylä-Savon SOTE kuntayhtymällä on järjestämisvastuu kehitysvammahuollon palveluista Iisalmen ja Kiuruveden kaupungin sekä Sonkajärven ja Vieremän kunnan osalta.

Lisäksi esitämme, että kuntayhtymään tulisi nimetä erillinen omistajaohjausryhmä tai toimielin, joka ohjaa ja linjaa kuntayhtymän toimintaa siten, että omistajien näkökulma sekä taloudelliset resurssit tulee huomioitua.

PÄIJÄT-HÄMEEN MAAKUNTA

Hartola

Ei lausuntoa.

KESKI-SUOMEN MAAKUNTA

Hankasalmi

Ei lausuntoa.

Joutsa

Ei lausuntoa.

Jyväskylä

Ei lausuntoa.

Jämsä, Kuhmoinen

Ei lausuntoa.

Kannonkoski

Ei lausuntoa.

Karstula

Ei lausuntoa.

Keuruu

Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimea koskevan uudistuksen voimaantulokilouonnoksen mukaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain (519/1977) 6 §:n 1 momentissa tarkoitetut erityishuoltopiirit siirretään varoiteen ja velkoiteen sekä sitoumuksineen sote-maakuntiin 1. päivänä tammikuuta 2023.

15.9.2020

Liite 2

Kuntayhtymän varat, velat ja sitoumukset liitetään siihen sote-maakuntaan, jonka alueeseen kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat. Jos kuntayhtymän jäsenkunnat kuuluvat useampaan sote-maakuntaan, varat, velat ja sitoumukset on jaettava sote-maakuntien välillä jäsenkuntien omistussuhteiden suhteessa, paitsi jos varojen, velkojen ja sitoumusten siirrot olisivat sote-maakuntien taloudelliseen kantokykyn nähden vähäisiä. Sote-maakunnat voivat sopia varojen, velkojen ja sitoumusten jakamisesta myös toisin. Lakiluonnoksen linjaukset ovat merkittävä haaste Vaalijalan neljälle päätavoitteelle. Vaalijalan nykyisten palvelujen järjestämisvastuu on siirtymässä sote-maakunnille ja maakunnat tuottavat järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut pääsääntöisesti itse. Näin ollen perusteita sille, että Vaalijala on tulevaisuudessakin oma organisaationsa ei ole.

Kunnat ovat kiinnostuneita vaikuttavista palveluista. Kuntia ei kiinnosta ostaa palvelua, jossa päädytään pitkittyviin palvelu- ja kuntoutustarpeiden arviointeihin vailla osoitusta kuntoutuksen tuloksellisuudesta.

Kuntasektori maksaa yli 80% Vaalijalan menoista. Hyvä taloustilanne on siis kerrytetty kunnilta veloitettavista maksuista. Toiminnan on oltava kustannustehokasta, asiakkaan hintaluokan määrittely tulee tapahtua yhteisymmärryksessä palvelun tilaajan kanssa. Taloutta ei saa tasoittaa osoittamalla asiakkaita kalliimpiin hintaluokkiin ilman painavia hoidollisia ja kuntoutuksellisia perusteita. Kuntoutuspalveluiden tavoitteena tulee aina olla asiakkaan mahdollisimman itsenäinen pärjääminen ja siten myös hoidon kustannusten aleneminen. Vahva talous on hyvä asia, mutta ei itsetarkoitus.

Keuruu voi osallistua kuntakokoukseen, jos sellaiseen kutsutaan. Keuruu ei ole Vaalijalan jäsenkunta ja tällä hetkellä. Vaalijassa ei ole keuruulaisia pitkäaikaisasiakkaita.

Kinnula

Ei lausuntoa.

Kivijärvi

Ei lausuntoa.

Konnevesi

Ei lausuntoa.

Kyyjärvi

Ei lausuntoa.

Laukaa

Vaalijalan nykyisten palvelujen järjestämisvastuu on siirtymässä sote-maakunnille ja maakunnat tuottavat järjestämisvastuulleen kuuluvat palvelut pääsääntöisesti itse. Näin ollen perusteita sille, että Vaalijala on tulevaisuudessakin oma organisaationsa ei näkemyksemme mukaan ole. Lakiluonnoksen linjaukset ovat merkittävä haaste Vaalijalan neljälle päätavoitteelle.

15.9.2020

Liite 2

Laukaan kunta on kyllä kiinnostunut laadukkaista ja kustannustehokkaista palveluista. Kuitenkin palvelun toteutus tulisi olla laadukkuuden lisäksi tehokasta. Ongelmana on ollut, että kuntoutus- ja hoitojaksot ovat hyvin usein pitkittyneet ja perusongelmaan ei löydetä jaksona aikana ratkaisua.

Hyvä taloustilanne on tärkeä asia. Kuitenkin voimme todeta, että kunnat maksavat suurimman osan, yli 80 % VaaliJalan menoista ja tästä syystä hyvä taloustilanne on mahdollistunut kunnilta veloittavista hyvinkin korkeista maksuista. Edellytämme, että toiminta on kustannustehokasta, asiakkaan hintaluokan määrittely tulee tapahtua yhteistyössä palvelun tilaajan kanssa. Mielestämme taloutta ei saa tasoittaa osoittamalla asiakkaita kalliimpiin hintaluokkiin ilman painavia hoidollisia ja kuntoutuksellisia perusteita. Kuntoutuspalveluiden tavoitteena tulee aina olla asiakkaan mahdollisimman itsenäinen pärjääminen ja siten myös hoidon kustannusten aleneminen.

Laukaa voi kyllä osallistua kuntakokoukseen, mikäli aikataulut sen mahdollistavat. Laukaa ei ole VaaliJalan jäsenkunta.

Luhanka

Ei lausuntoa.

Multia

Ei lausuntoa.

Muurame

Ei lausuntoa.

Petäjävesi

Ei lausuntoa.

Saarijärvi

Ei lausuntoa.

Toivakka

Ei lausuntoa.

Uurainen

Ei lausuntoa.

Wiitaunioni (Pihtipudas ja Viitasaari)

Wiitaunionin kunnat ovat edellisen kerran antaneet lausunnon VaaliJalan kehysuunnitelmiin vuosina 2017, 2018 ja 2019. Palveluiden tuottamisen ja järjestämisen kannalta merkittävässä roolissa oleva sote-maakuntauudistus on edelleen kesken ja lainsäädäntö valmistelussa, joten tilanne on pitkälle entisenlainen kuntien palveluntuotannon osalta ja sitä kautta myös VaaliJalan palveluiden käytön osalta.

15.9.2020

Liite 2

Vammaislainsäädännön kokonaisuudistuksenkin ollessa vielä keskeneräinen, on tärkeää, että toiminnassa jää tilaa joustavuudelle ja mukautuvuudelle, jotta toiminta voidaan asiakkaiden näkökulmasta järjestää mahdollisimman sujuvasti. Edelleen voidaan todeta, että Wiitaunionin kunnista on osallistuttu maakunnalliseen sote-valmisteluun myös vammaispalvelun osalta. Maakunnallisten järjestämissuunnitelmaluonnosten kautta on suunniteltu vammaispalveluiden järjestämistä maakuntauudistuksen voimaan tullessa.

Keski-Suomen vammaispalvelustrategiassa on linjattu asiakkaan näkökulmasta vammaispalveluiden rakenteellista jakoa yleisiin- ja erityispalveluihin. Sosiaalihuoltolain kokonaisuudistuksen tuoman sääntelyn mukaan erityispalveluita tuotetaan entistä pienemmälle väestöosalle, kun painopiste on kaikille yleislainsäädännön kautta turvatuissa palveluissa. Erityishuoltolain mahdollisesti poistuessa, tulee itsemääräämisoikeuteen liittyviin kysymyksiin kiinnittää erityistä huomiota. Kunnissa tarvitaan koulutusta uuteen lainsäädäntöön liittyen.

Kehitysvammaiset kuntalaiset ikääntyvät ja uusi asiakassukupolvi on monialaista erityistä tukea tarvitsevaa, joiden palvelutarpeeseen voidaan vastata suunnittelemalla yksilöllisiä ratkaisuja, kuten tuettua asumista tai kotiin annettavaa palveluasumista. Tulevaisuudessa entistä pienempi määrä tarvitsee tehostettua ympäri-vuorokautista asumista, mutta tarvitsijat ovat puolestaan erityisen haastavia asiakkaita. Tavoite, että mahdollisimman moni kehitysvammainen asuu omassa asunnossaan tavanomaisessa asuntokannassa, on se, mihin tukea tarjoamalla tulee pyrkiä.

Edelleen haasteena Wiitaunionin vammaispalveluissa on erityisen haastavien asiakkaiden palvelut, joihin ei maakunnan alueella ole aina voitu vastata. Tämä todettiin edellisessäkin lausunnossa. Erityisesti kehitysvammainen henkilö, jolla on mielenterveyden problematiikkaa, ei välttämättä saa tarvitsemaansa laaja-alaista kuntoutusta, koska tarpeeseen vastaavia erityisosaamista omaavia yksiköitä ei ole. Em. tapauksissa yhteistyötä on tehty Vaalijalan kanssa ostamalla kuntoutusjaksoja asiakkaille. Asiakkaan näkökulmasta ajatellen on hyvä, että kuntoutuspalvelua on jatkossa mahdollista kehittää jalkautuviksi palveluiksi, koska usein toiminnan haasteet ilmenevät juuri arkiympäristössä. Näin kehysuunnitelmassa on ajateltukin toimittavan.

Vaalijala tuottaa kehitysvammapoliklinikkapalvelut Keski-Suomen sairaanhoitopiirille ja näitä palveluita Wiitaunionin kuntalaiset tarpeen mukaan edelleen käyttävät niiltä osin, kun palvelua ei ole mahdollista omassa kunnassa järjestää. Mikäli äärimmäisessä tapauksessa turvaudutaan tahdonvastaiseen erityishuoltoon, tulee erityishuollon johtoryhmän toiminnan sujuvuus olemaan avainasemassa niin kauan, kun erityishuoltolaki on voimassa.

Toimintoja kehitettäessä ylipäättään jalkautuvat palvelut, sähköiset palvelut ja digitaaliset palvelut tulisi pitää tasaveroisena vaihtoehtona etenkin maaseutukuntien asiakkaiden näkökulmasta, joille etäisyydet maakuntakeskuksiin ovat pitkiä ja välimatkat tuovat haasteita, kun puhutaan vaikeavammaisista henkilöistä.

Vaalijalan neljä päätavoitetta sote-uudistukseen liittyen istuvat hyvin maakunnan kuntien kehittämissuunnitelmiin. Kuntien lähipalveluiden lisäksi tarvitaan erityisen vaativille asiakkaille erityisosaamista, jota Vaalijala pystyy tuottamaan osana OT-

15.9.2020

Liite 2

verkostoa. Erityisen tärkeänä edelleen on jalkautuvien palveluiden osuus. VIP-verkoston ja Vaatu-toiminnan myötä oppilaiden lähikouluihin vietävä tuki on myös tärkeää. Vahva talouspohja on mahdollistanut erityisosaamisen olemassa olon Vaalijalassa, mikä luonnollisesti näkyy kuntahinnoissa. Hyvä tavoite onkin, että kuntoutusjaksot ovat määräaikaista, jotta laitoshoidon päivien määrä ei lisäännä ja myös kuntien kustannukset pysyvät kohtuullisina ja asiakas palaa mahdollisimman nopeasti omaan arkiympäristöönsä, jossa kuntoutumista voitaisiin jatkaa esimerkiksi jalkautuvien palveluiden tuella.

Äänekoski

Ei lausuntoa.

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri

On tärkeää, että Vaalijalan palvelutoiminta pysyy yhtenä kokonaisuutena sisältäen kaikki kuntoutus- ja avohuollon palvelut myös Keski-Suomen alueella. Palvelujen tulee pysyä tasapainossa kuitenkin siten, että ne keskittyvät avopalveluihin ja hybridi-malleihin (esim psykiatria-kehitysvammalääketiede).

Keski-Suomen alueen palvelujen tulisi painottua ennen kaikkea jalkautuviin- ja lähi-palveluihin. Vaalijalan kehitysvamma- ja mielenterveyspalvelujen toiminnan sujuva jatkuminen maakunnan alueella on välttämätöntä. Tarvittaessa täytyy olla mahdollisuus ennaltaehkäiseviin kuntoutusjaksoihin, esimerkiksi hankalien käytöshäiriöiden hoito jo ennalta koivasti ettei päädyttäisi äkillisiin kriisijaksoihin.

Talouden vahvuus ei sinänsä ole haittatekijä. Se kuitenkin tarkoittaa sitä, että palveluhintojen tulee myös pysyä vakaina eikä kustannusten tule ainakaan nousta, palkkojen nousu toki voi aiheuttaa nousupainetta työvoimavaltaisella alalla, mutta toiminnan tulee olla kustannustehokasta.

Kuntakokouksiin osallistuminen on tällä hetkellä resurssikysymys, lääkäriosallistuminen ei ole mahdollista, mutta edustajana voisi olla myös muu työntekijä, jos osallistuminen katsotaan tarpeelliseksi. Kuntakokous sinänsä tarjoaa hyvän keskustelufoorumin toimijoille ja palvelujen käyttäjien edustajille.